GGD regio Utrecht

Jaarstukken 2018

- Jaarverslag
- Jaarrekening

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 4
A. JAARVERSLAG 7
1. Algemeen 7
1.1 Inleiding 7
1.2 Ontwikkelingen in 2018 7
1.3 Planning en Control cyclus 11
1.4 Financieel resultaat 2018 12
2. Programmaverantwoording per productgroep (taakveld) 12
2.1 Productgroep 1 – Gezondheidsbescherming 14
2.2 Productgroep 2 – Gezondheidsbevordering en leefstijl 21
2.3 Productgroep 3 – Monitoren, signaleren en advies 25
2.4 Productgroep 4 – Jeugdgezondheidszorg 28
2.5 Productgroep 5 – Publieke Gezondheid bij rampen en crises 35
2.6 Productgroep 6 – Toezicht 38
2.7 Productgroep 7 – Openbare geestelijke gezondheid 42
2.8 Productgroep 8 – Publieke gezondheid asielzoekers 45
2.9 Productgroep 9 – Publieke gezondheid statushouders 46
3. Paragrafen 49
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 49
3.2 Bedrijfsvoering 52
3.3 Verbonden partijen 55
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen 56
3.5 Financiering en treasury 56
3.6 Rechtmatigheid 58
B. JAARREKENING 60
1. Balans 60
2. Gerealiseerd resultaat op hoofdlijnen 61
3. Overzicht van baten en lasten en de toelichting 63
3.1 Toelichting exploitatieverschillen per productgroep 64
3.2 Uitleg ontwikkeling inwoner- en kindbijdrage 73
3.3 Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien 74
3.4 Overzicht van incidentele baten en lasten 74
3.5 Overzicht mutaties reserves 76
3.6 Wet Normering Topinkomens 77
3.7 Begrotingsrechtmatigheid 79
4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 80
4.1 Algemeen 80
4.2 Vaste activa 81
4.3 Vlottende activa 82
4.4 Vaste passiva 83
4.5 Vlottende passiva 83
4.6 Overige grondslagen 83
5. Toelichting op de balans per 31 december 2018 84
5.1 Vaste activa 84
5.2 Vlottende activa 86
5.3 Reserves 91

5.4 Voorzieningen 93
5.5 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar 94
5.6 Kortlopende schulden 95
5.7 Overlopende passiva 95
5.8 Gebeurtenissen na balansdatum 98
5.9 Garantstelling 98
6. Overige gegevens 99
6.1 Resultaatbestemming 99
6.2 SISA bijlage 2018 99
7. Overige toelichtingen op de jaarrekening 100
7.1 Taakvelden 100
7.2 Kerngegevens 101
7.3 Gemeenschappelijke regeling 101
7.4 Afkortingenlijst 103

VOORWOORD

Het jaar 2018 van GGD regio Utrecht (GGDrU) stond in het teken van beweging van de organisatie én wisseling van bestuursleden. De gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 zorgden voor een wisseling van leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur. Samen zijn wij voortvarend aan de slag gegaan voor een gezonde en veilige regio Utrecht.

Om te zorgen voor een vliegende start, is een digitaal handboek aan de nieuwe bestuurders aangeboden en zijn kennismakingsbijeenkomsten georganiseerd. Nieuwe raadsleden hebben een digitaal dossier ontvangen om kennis te maken met onze organisatie en er zijn raadsinformatiebijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast heeft het scheidend bestuur gezorgd voor een overdrachtsdocument met daarin een boodschap aan het nieuwe bestuur om de ingezette ontwikkelingen te bestendigen. Het nieuwe bestuur heeft deze boodschap dankbaar meegenomen in de bestuursconferentie op 3 oktober 2018 en gewerkt aan het maken van een nieuwe bestuursagenda voor de komende vier jaar. De bestuursconferentie stond in het teken van nader kennismaken met elkaar en het uitzetten van de koers voor de Bestuursagenda 2019-2023. De bestuursagenda is de bestuursopdracht die het bestuur geeft aan de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en via haar aan GGDrU voor de periode 2019-2023.

In 2018 zijn verdere stappen gezet om de GGDrU-organisatie aan te passen aan de opgave van GGDrU. Immers, goed samenwerken met gemeenten en andere stakeholders vraagt om een organisatie die snel kan inspelen op veranderende vragen en ontwikkelingen (diensten en producten), zodat de organisatie toekomstbestendig en veerkrachtig is en past in een netwerkomgeving. In 2018 is in het kader van het project 'Basis op Orde' een volledig nieuwe ICT-infrastructuur ontwikkeld, die eind 2018 in gebruik is genomen door de organisatie.

Naast de uitvoering van de maatschappelijke opdracht vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg), is gewerkt aan de voorbereidingen om het nieuwe digitale dossier, het GGiD, in gebruik te nemen. Voor onze medewerkers betekent het digitaal dossier dat zij beter toegerust zijn en overal en altijd toegang hebben tot dossiers, zodat zij meer plaatsonafhankelijk kunnen werken. Ook jongeren en ouders krijgen toegang tot onderdelen van het dossier en kunnen zelf afspraken maken, verzetten en kunnen ze gegevens in het dossier inzien. Het GGiD wordt in eerste instantie gebruikt bij Jeugdgezondheidzorg.

Ook is de oprichting van één organisatie voor seksuele gezondheid in de regio Utrecht afgerond en zijn voorbereidingen getroffen voor een soepele overgang van producten, diensten, dossiers en medewerkers naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling Vijfheerenlanden per 1 januari 2019 (Vianen, Leerdam en Zederik).
In 2018 zijn daarnaast accounthouders geintroduceerd. De accounthouders van GGDrU treden op als eerste aanspreekpunt voor gemeenten, beleidsambtenaren in de gemeente en zijn zij de schakel tussen gemeente en de verschillende interne GGD-afdelingen/medewerkers. Ze adviseren over ontwikkeling van lokaal gezondheidsbeleid en leggen daarbij verbindingen met het sociaal domein en andere beleidsterreinen.

Kortom, in het afgelopen jaar zijn noodzakelijke en mooie stappen gezet om onze organisatie in de basis te verbeteren en het nieuwe bestuur goed op weg te helpen. Zodat we voor inwoners van de regio Utrecht en toekomstige generaties nog slimmer werken aan een gezond en veilig leven. En zodat we nauwer samenwerken aan oplossingen met gemeenten en partners uit zorg, onderwijs, sport en veiligheid.

drs. J.J. Eijbersen, lid van het dagelijks bestuur en portefeuillehouder financiën
drs. N.A.M. Rigter, Directeur Publieke Gezondheid en secretaris van het bestuur

Leeswijzer

De jaarstukken 2018 bestaan uit twee delen: jaarverslag en jaarrekening.

In het *jaarverslag* verantwoorden we onze resultaten. We beschrijven eerst in hoofdlijnen welke ontwikkelingen we in 2018 als organisatie hebben doorgemaakt. Daarna laten we zien of we onze ambities uit de begroting 2018 hebben waargemaakt. Dit doen we in een verantwoording van het programma publieke gezondheid per taakveld. De verplichte paragrafen zijn: weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering en verbonden partijen.

De *jaarrekening* 2018 bestaat uit de programmarekening en de balans. Op beiden geven we een toelichting.

A. JAARVERSLAG

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Gezondheid en preventie zijn de sleutelwoorden in alles wat GGD regio Utrecht (GGDrU) doet. Vanuit onze brede (sociaal medische) ervaring en deskundigheid bevorderen én beschermen we de gezondheid van alle inwoners in de regio Utrecht. We hebben een positieve blik op gezondheid: we kijken naar mogelijkheden en kansen voor inwoners om mee te kunnen doen in de samenleving. Want gezondheid is zoveel meer dan niet-ziek zijn. GGDrU is aan de slag voor een gezonde en veilige regio Utrecht.

GGDrU is van en voor de 26 gemeenten[1] van de regio Utrecht. We willen de kwaliteit van onze producten en diensten nauw laten aansluiten bij de veranderende maatschappelijke omgeving, waarin de gemeenten zich bevinden. Gemeenten zorgen als eigenaren en opdrachtgevers van GGDrU voor de publieke gezondheid van hun inwoners. In deze veranderende omgeving wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van inwoners. Daarbij wil GGDrU de gemeenten ondersteunen, onder meer door goed aan te sluiten bij netwerkstructuren met ketenpartners uit het sociale en private domein.

GGDrU gaat uit van het interactief gezondheidsbegrip zoals afgelopen jaren steeds meer gebruikt wordt. Kort gezegd komt dat neer op: beschouw gezondheid als een goede 'fit' van het individu in de leefomgeving (inclusief arbeidsmarkt, sociale relaties etc.). Dit concept is uitgewerkt tot het begrip 'positieve gezondheid'; het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Verder gaat GGDrU uit van het belang van het verkleinen van verschillen in gezondheid tussen inwoners. GGDrU zoekt naar oplossingen om tot die goede 'fit' van individu en leefomgeving te komen.

Vanuit deze gedachte willen we publieke gezondheidsinterventies en -acties richten op het includeren, het zoveel mogelijk laten meedoen, van mensen. Het bereiken van situaties waarbij mensen kunnen meedoen, ook als (en misschien wel juist omdat) ze bijzonder zijn. Daarbij zou de inspanning niet alleen op het individu moeten worden gericht, maar ook op de groep. Bij de uitvoering steekt GGDrU in op het verkleinen van verschillen in gezondheid en op gezondheid als het vermogen van mensen om mee te kunnen doen aan de samenleving. Op deze manier dragen we substantieel bij aan het realiseren van kansen in het leven.

1.2 Ontwikkelingen in 2018

GGDrU adviseert en ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn positieve gezondheid en

[1] Dit zijn Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.

een integrale aanpak. GGDrU heeft het afgelopen jaar diverse gemeenten geadviseerd bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie en de uitwerking daarvan. Daarnaast adviseerde GGDrU gemeenten over diverse thema's zoals verbinding, armoede in relatie tot overgewicht, aanpak alcoholmatiging jongeren, aanpak eenzaamheid en veerkracht versterkende maatregelen.

Met ingang van 2018 heeft GGDrU zijn begroting meer inhoudelijk ingericht, door aan te geven aan welke publieke, of maatschappelijke waarden GGDrU met zijn dienstverlening wil bij dragen. Kortom, antwoord op de vraag: welk maatschappelijk effect wil GGDrU bereiken? In de bestuursagenda 2016-2019 is opgenomen dat GGDrU een duidelijke koers gaat inzetten. Dit heeft geresulteerd in 'het verhaal van GGDrU' waarin richting wordt gegeven aan welke maatschappelijke waarden we willen en kunnen bijdragen. 'Het verhaal van GGDrU' is medebepalend voor het verwoorden van de publieke/maatschappelijke effecten die we willen bereiken of waaraan we wil bijdragen.

De begroting 2018 was hiermee een soort overgangsbegroting. We hebben alvast een aanzet gedaan als het gaat om maatschappelijke effecten, maar dit zal nog verder uitgewerkt moeten worden. Daarmee is ook het jaarverslag 2018 een overgangsverslag geworden. De begroting 2019 heeft inmiddels een meer definitieve verwoording gekregen van de maatschappelijke effecten én bevat ook de vertaling naar integrale producten. In de verantwoording voor 2019 zal daarin ook een verdere slag worden gemaakt.

Bestuursagenda 2016-2019: Externe zichtbaarheid en Interne cohesie
In de meerjarige bestuursagenda staan twee speerpunten:

1. Extern zichtbaar worden
2. Interne cohesie tot stand brengen.

In het "verhaal van GGDrU" zijn de maatschappelijke effecten waaraan we bijdragen, verwoord als kernboodschap. Daarnaast zijn in 2018 de samenwerkingsovereenkomsten per gemeenten ontwikkeld, is de begroting meer op maatschappelijke effecten vormgegeven, is er een infographic van de begroting 2019 gemaakt en werken we met factsheets waarop kerngegevens per gemeente staan. Deze factsheets worden actief gedeeld met gemeenteraadsleden, colleges van B&W en ambtenaren. Ook de ontwikkeling rond accounthouderschap is met het oog op externe zichtbaarheid ingezet.

Organisatieontwikkeling
In het kader van onze organisatieontwikkeling is gestart met de ontwikkelprogramma's;

- Ik in Beweging
- Leiderschap
- Werken aan een passende organisatie.

Ik in Beweging
Dit is een ontwikkelprogramma voor alle medewerkers waarin we toegepaste trainingen aanbieden die aansluiten op onze kernwaarden en het versterken van vaardigheden en competenties. Voorbeelden van trainingen zijn projectmatig werken, bestuurlijke sensitiviteit, inzicht krijgen in talenten en presentatievaardigheden.

Leiderschap
Met dit traject werken we aan het vergroten van de leiderschapsvaardigheden bij onze leidinggevenden en medewerkers. Te denken valt hierbij aan het versterken van gespreksvaardigheden, ontwikkelgericht organiseren en feedback geven en ontvangen.

Werken aan een passende organisatie
Om aan te sluiten op de maatschappelijke ontwikkelingen en de omgeving werken we aan een flexibele en wendbare organisatie. We doen dit door toe te werken naar een organisatie met meer ruimte voor de medewerkers en minder hiërarchische gelaagdheid. In het GGDrU-concept past het herverdelen van eigenaarschap en meer zelforganisatie. We werken met versterken van onze basis en ondersteunende diensten aan het optimaal positioneren en ontzorgen van de medewerkers.

Basis op orde
Diverse verbeteringen zijn in 2018 onder de noemer 'Basis op orde' uitgevoerd. We brengen de basis op orde door te zorgen dat de ICT binnen onze organisatie betrouwbaar, veilig en goed is. De aanbesteding en implementatie voor nieuwe hardware voor medewerkers en de licenties van Microsoft zijn succesvol afgerond. In het najaar van 2018 hebben alle medewerkers nieuwe computers en mobiele telefoons gekregen en zijn getraind in de omgang hiermee.

GGiD: digitaal dossier Jeugdgezondheidzorg
De dienstverlening van onze Jeugdgezondheidszorg wordt met de introductie van het digitaal dossier GGiD eigentijdser. In 2018 is gewerkt aan de voorbereidingen om het digitale dossier in gebruik te nemen. Voor onze medewerkers betekent het digitaal dossier dat zij beter toegerust zijn en overal en altijd toegang hebben tot dossiers, zodat zij meer plaatsonafhankelijk kunnen werken. Ook jongeren en ouders krijgen toegang tot onderdelen van het dossier en kunnen zelf afspraken maken en verzetten.

Om een zorgvuldige implementatie te realiseren binnen de huidige financiële middelen en formatie zijn onderbouwde en realistische keuzes gemaakt. Zodat de primaire taak waar we in de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor staan evenals de kwaliteit van het werk overeind blijft. Uitgangspunt hierin was "niet stapelen maar kiezen". Om ervoor te zorgen dat ouders, jongeren en ketenpartners (scholen, artsen etc.) altijd bij ons terecht kunnen, - ook en juist gedurende de implementatie van GGiD - en te voorkomen dat een verdere verhoging van de werkdruk plaatsvindt.

De meest zichtbare voorbereiding is de nieuwe digitale werkplek voor alle medewerkers; een tablet computer waarop het dossier goed kan worden gebruikt en waarmee medewerkers tijd- en plaatsonafhankelijk kunnen werken. Op de achtergrond is gewerkt om het nieuwe dossier technisch en inhoudelijk te laten voldoen aan onze eisen en wensen. Bijvoorbeeld door het leggen van koppelingen tussen systemen die zorgen voor goede informatievoorziening voor sturing en verantwoording, waarvoor een samenspel nodig is van goede registratie en technische ontsluiting. Als laatste is er aandacht besteed aan het voorbereiden van medewerkers door middel van training en updates voor de beschrijvingen van werkprocessen.

In het voorjaar van 2018 is voor het plannen van de screeningen bij de zuigelingen een nieuw plansysteem ingevoerd, Careware. Hierdoor is het mogelijk om werkzaamheden te optimaliseren, vooral in het berekenen van routes die onze screeners moeten afleggen om de screening bij de zuigeling te kunnen uitvoeren. Uiteindelijk zal Careware gebruikt worden voor de planning en roostering van alle JGZ-activiteiten. Ter voorbereiding hierop is het systeem in 2018 door de leverancier aangepast om de werkwijze van onze JGZ goed te ondersteunen. Tevens is hiermee de basis ontwikkeld waarmee inwoners in te toekomst zelf via een klantportaal afspraken kunnen aanvragen en wijzigen.

Oprichting coöperatie GGiD
De GGD'en regio Utrecht, Hollands Noorden en Twente hebben besloten gezamenlijk voor de jeugdgezondheidszorg een nieuw digitaal dossier te ontwikkelen en te implementeren. Zo'n samenwerking brengt altijd een juridische en bestuurlijke complexiteit met zich mee. Daarom hebben de drie besturen besloten deze samenwerking vorm te geven in een coöperatie. Deze coöperatie wordt opgericht met uitgesloten aansprakelijkheid. De voorbereidende werkzaamheden voor het oprichten van deze zijn inmiddels gestart en de oprichting wordt medio 2019 verwacht. Leden van de coöperatie zijn in ieder geval de drie genoemde GGDen. Mogelijk dat op de redelijk korte termijn ook andere GGD-en lid worden en daarmee het nieuwe GGiD gaan gebruiken.

Vaccinaties
Vaccineren redt levens. Vaccineren voorkomt ziektes, waarvan we de ernst en risico's nauwelijks nog kennen omdat ze dankzij vaccinaties niet of nauwelijks meer voorkomen in ons land. Er is bij sommigen echter ook angst voor bijwerkingen, die twijfel zaait. Of (geloofs)overtuigingen die vaccineren in de weg staan. De vaccinatiegraad is in 2018 ook in onze regio wederom iets gedaald. GGDrU maakt zich sterk voor vaccineren en draagt hieraan ook landelijk en via de media bij. Een vaccinatiekoffer is ontwikkeld waarin gemeenten instrumenten worden geboden om de dialoog aan te gaan over de vaccinatiegraad binnen hun gemeenten. Daarnaast gaat GGDrU met gemeenten in gesprek over wat lokaal nodig is en gewenst wordt. Er zijn en worden overigens flinke veranderingen doorgevoerd in het Rijksvaccinatieprogramma, die een groot beroep zullen doen op onze medewerkers:

- In 2018 de invoering van het combinatievaccin voor Meningokokken ACWY voor baby's en een extra vaccinatie voor 14-jarigen.
- In 2019 komt daar de veel grotere groep van 14- tot 18-jarigen bij
- plus de maternale kinkhoestvaccinatie voor zwangeren én de vaccinatie tegen het ROTA-virus voor kwetsbare zuigelingen.

Vijfheerenlanden
Leerdam, Vianen en Zederik zijn op 1 januari 2019 gefuseerd en vormen vanaf dat moment de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. De gemeentelijke herindeling heeft ook consequenties voor GGDrU, aangezien het werkgebied groter wordt. In 2018 is de voorbereiding gestart om toe te werken naar een soepele overgang van de dienstverlening aan inwoners en betrokken gemeenten. Met deze invlechting is zowel de zorg voor kinderen van 0-18 jaar per 1 januari 2019 een feit en hebben medewerkers van Rivas voor een deel de overstap gemaakt naar GGDrU. Medewerkers zijn goed begeleid in de overgang naar onze organisatie. Wat rest voor 2019 is het verder werken aan uniformering van werkprocessen en de overgang naar het patiëntendossier van onze

organisatie. In 2019 wordt de overgang afgerond, zodat GGDrU in Vijfheerenlanden zorg met dezelfde kwaliteit kan leveren als in de rest van de regio Utrecht.

GGD appstore
Sinds de lancering van de landelijke GGD appstore in 2016 is samen met vrijwel alle GGD-en gestaag gewerkt aan het onderzoeken en beschikbaar stellen van betrouwbare, gebruiksvriendelijke, onderbouwde apps aan inwoners. Op dit moment zijn er zo'n 100 apps in de store, waarbij er ook 100 zijn afgevallen. In de e-health week van 2018 zijn deze apps ook gecategoriseerd naar de labels van positieve gezondheid. De samenwerkingen met Pharos, Institute for Positive Health (IPH), National eHealth Living Lab (NeLL), Trimbos, thuisarts.nl, sport en bewegen en vele andere organisaties beginnen hun vruchten af te werken. We hebben de ambitie om verder door te groeien.

Wet kinderopvang
Een groot deel van de Innovatie kwaliteit kinderopvang (IKK)-wijzigingen is in 2018 ingegaan. Tijdens de bezoeken aan de locaties door de toezichthouders van GGDrU blijkt regelmatig dat houders zich niet voorbereid hebben op de nieuwe wet- en regelgeving. Uit de praktijk blijkt dat onder andere de inschrijving en koppeling in het personenregister nog niet in orde is. Daarnaast is het pedagogisch beleid en het beleid veiligheid en gezondheid vaak nog niet aangepast aan de gewijzigde situatie. In 2019 en 2023 volgt nog een aantal aanvullende wettelijke maatregelen. Dit betreft onder andere de nieuwe beroepskracht-kindratio, de aanstelling van de pedagogisch beleidsmedewerker en de nieuwe taaleis, waarop onze toezichthouders zullen controleren

1.3 Planning en Control cyclus

De Planning en Control cyclus (P&C-cyclus) van onze organisatie ziet er als volgt uit:

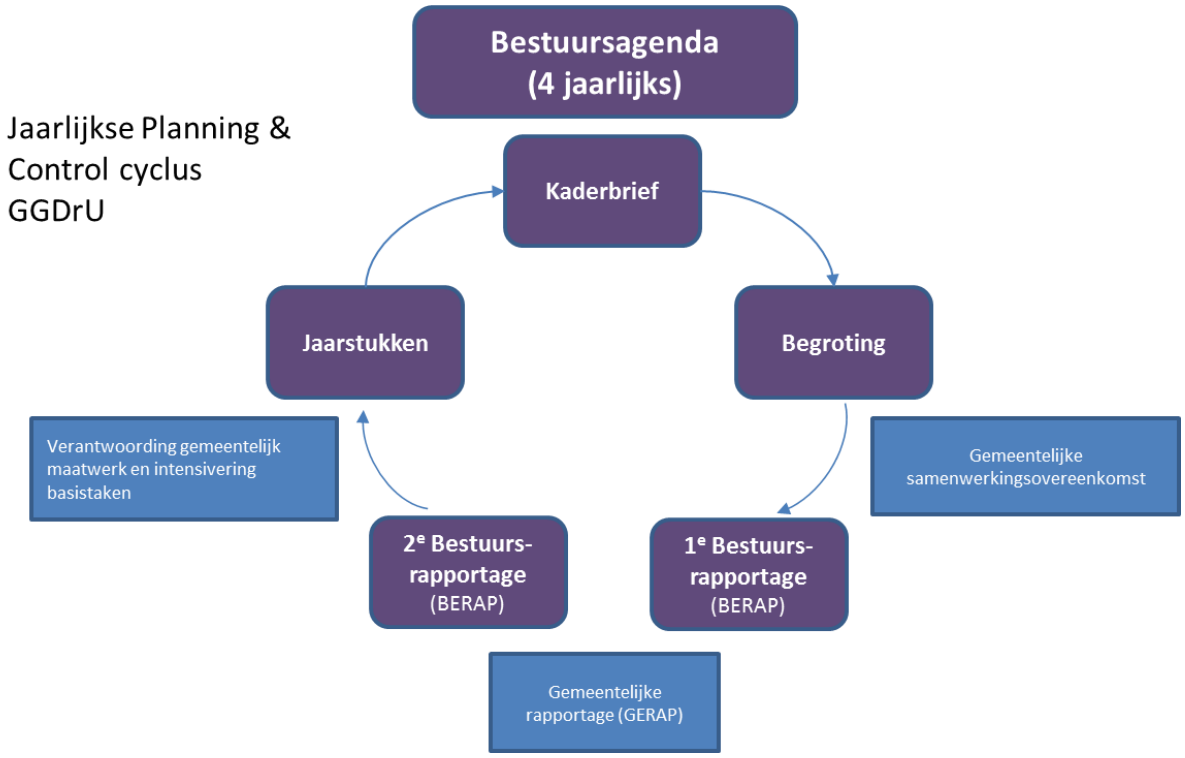

In 2018 is het bestuur tweemaal geïnformeerd over onze bedrijfsvoering via een bestuurlijke rapportage.

1.4 Financieel resultaat 2018

Het jaarresultaat over 2018 sluit met een positief saldo van €1.219.000 inclusief mutaties in reserves (€635.000 exclusief mutaties in reserves). Dit is 2,9 % ten opzichte van de totale lastenomvang van €42.735.000 inclusief mutaties in reserves.
Ten laste van de exploitatie 2018 heeft een storting (conform begroting) van €350.000 in de bestemmingsreserve 'ombuigingsplan 2018-2021' plaatsgevonden. Dit is conform de begroting 2018 en in lijn met het ombuigingsplan.

2. Programmaverantwoording per productgroep (taakveld)

GGDrU voert een aantal gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende taken uit, geheel gericht op preventie. Het doel van preventie is ervoor te zorgen dat mensen gezond blijven door hun gezondheid te bevorderen en te beschermen. Ook heeft preventie tot doel ziekten en complicaties van ziekten te voorkomen of in een zo vroeg mogelijk stadium op te sporen. Als GGDrU spannen wij ons in om voor alle inwoners kansen op goede omstandigheden te creëren, voor een zo gezond mogelijk leven, thuis, in de directe woonomgeving, op school op het werk en in de vrije tijd.

GGDrU voert de wettelijke verplichte taken uit namens alle gemeenten als collectief, hoofdzakelijk op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Daarnaast hebben gemeenten de mogelijkheid om de uitvoering van het basispakket te intensiveren. Dat kan. Minder doen dan de wet zegt is niet toegestaan maar meer doen wel. In dat geval voert GGDrU dit uit per individuele gemeente, via intensivering van het basispakket of via maatwerkafspraken.

De begroting 2018 van GGDrU kent één programma: Publieke Gezondheid. Daarbinnen worden de volgende productgroepen (taakvelden) onderkend:

1. Gezondheidsbescherming.
2. Gezondheidsbevordering en leefstijl.
3. Monitoren, signaleren en advies.
4. Jeugdgezondheidszorg
5. Publieke gezondheid bij rampen en crises.
6. Toezicht houden.
7. Openbare geestelijke gezondheid.
8. Publieke gezondheid asielzoekers en statushouders.

In de programmaverantwoording moet tevens een overzicht worden opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen en de kosten van overhead. Ook moet het opgenomen bedrag voor vennootschapsbelasting zichtbaar zijn en moet inzicht gegeven worden in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.

In onderstaande tabel zijn de exploitatiecijfers van 2018 opgenomen, zoals ook is opgenomen in de jaarrekeninggedeelte van de jaarstukken:

Overzicht van Baten en Lasten												
Programma (x €1.000)	Begroting 2018 oorspronkelijk			Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezondheidsbescherming	7.692	2.816	-4.876	7.878	2.782	-5.095	8.208	3.087	-5.121	330	304	-26
Gezondheidsbevordering en leefstijl	442	0	-442	1.081	0	-1.081	991	6	-985	-90	6	96
Monitoren, signaleren en advies	1.298	0	-1.298	573	0	-573	546	4	-542	-27	4	31
Jeugdgezondheidzorg	17.322	0	-17.322	21.300	0	-21.300	20.414	66	-20.348	-886	66	952
Toezicht houden	108	0	-108	242	0	-242	197	0	-197	-45	0	45
Toezicht houden	1.201	0	-1.201	1.248	0	-1.248	1.258	0	-1.258	10	0	-10
Openbare geestelijke gezondheid	519	0	-519	413	0	-413	448	2	-445	35	2	-33
Publieke gezondheid asielzoekers	646	0	-646	438	0	-438	370	2	-368	-68	2	70
Publieke gezondheid statushouders	0	0	0	533	0	-533	195	0	-195	-338	0	338
Algemene dekkingsmiddelen		37.330	37.330	0	40.134	40.134	0	39.941	39.941	0	-193	-193
Overhead	10.957	0	-10.957	9.879	0	-9.879	9.721	0	-9.721	-158	0	158
Totaal saldo van baten en lasten	40.185	40.146	-38	43.584	42.917	-667	42.347	43.109	762	-1.237	192	1.429
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	38	38	388	1.055	667	388	844	457	-1	-211	-210
Resultaat	40.185	40.185	0	43.972	43.972	0	42.735	43.953	1.219	-1.237	-19	1.219

Algemene dekkingsmiddelen

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt zijn de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen €39.441.000 (afgerond) en daarmee €193.000 lager dan begroot. In paragraaf 3.1 'Toelichting exploitatieverschillen per productgroep' van de jaarrekening wordt op dit verschil nader ingegaan.

Overhead

De gerealiseerde overhead over 2018 bedraagt €9.721.000 (afgerond) en is daarmee €158.000 lager dan begroot. In paragraaf 3.1 'Toelichting exploitatieverschillen per productgroep' van de jaarrekening wordt op dit verschil nader ingegaan.

Vennootschapsbelasting

Voor 2018 is in de exploitatie een bedrag van €0 opgenomen aan last voor de vennootschapsbelasting. Derhalve komt de vennootschapsbelasting niet zichtbaar voor in bovenstaande staat. Op pagina 53 wordt hier een verdere toelichting gegeven.

Onvoorzien

In de begroting 2018 is rekening gehouden met een post 'Onvoorzien' van €80.526. Gedurende 2018 was het niet nodig om gebruik te maken van deze begrotingspost.

Hierna volgt een verantwoording per productgroep. Voor de financiële toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.1 'Toelichting exploitatieverschillen per productgroep', zoals opgenomen in het jaarrekeninggedeelte van de jaarstukken.

2.1 Productgroep 1 – Gezondheidsbescherming

A. Wat hebben we met Gezondheidsbescherming bereikt?

Inwoners vertrouwen erop dat de overheid hen beschermt als er risico's zijn op infectieziekten en giftige stoffen. GGDrU heeft voor 2018 een aantal gezondheidsbeschermende preventieve taken uitgevoerd, geheel gericht op het voorkomen van uitval van mensen en daarmee op includeren: zorgen dat iedereen kan meedoen. We hebben bereikt:

- Het plan voor ketenzorg voor hepatitis B en C in de regio (landelijk hepatitisplan) wordt uitgevoerd.
- Er is een regionale aanpak van antibioticaresistentie waarin preventie is opgenomen met aandacht voor infectieziekten van dier naar mens (waaronder preventie tekenbeten, hygiëne op zorgboerderijen).
- Meldingen zijn adequaat opgepakt en afgehandeld.
- Reizigers gaan beschermd op reis en komen zonder risico voor anderen terug.
- Eén aanspreekpunt voor de cliënt: één callcenter voor vragen en afspraken met betrekking tot soa-bestrijding en seksualiteitshulpverlening in de provincie Utrecht.

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Infectieziektebestrijding (IZB)

Aanpak antibioticaresistentie	
We werken samen met zorginstellingen en zorgmedewerkers in het regionale zorgnetwerk bij de aanpak van antibioticaresistentie (abr) volgens een regionaal plan. De regionale zorgnetwerken ABR ontvangen tenminste tot 2022 subsidie van VWS.	
Bereikt resultaat:	Er is in 2018 een website gelanceerd www.abrzorgnetwerkutrecht.nl met de activiteiten van het zorgnetwerk. Daarnaast heeft GGDrU een belangrijke rol gespeeld in het opstellen van een regionaal risicoprofiel op het gebied van ABR. Er is een epidemiologische consulent ABR aangesteld vanuit GGDrU, die zich bezig houdt met regionale informatieuitwisseling van ABR-gegevens. In de subsidie aanvraag van het regionale zorgnetwerk voor 2019/2020 aan VWS is een voorstel voor een real time webapplicatie voor uitbraken van infectieziekten en resistente bacteriën opgenomen. Het doel is om vroegtijdig patiënten met antibioticaresistentie te signaleren buiten het ziekenhuis om verspreiding daarvan te voorkomen.

Vaccinatiegraad	
We onderzoeken en werken samen met gemeenten plannen uit om de bereidheid tot vaccineren op peil te houden en te vergroten.	
Bereikt resultaat:	Zoals als eerder is aangegeven in dit jaarverslag is een dalende trend te zien in de vaccinatiegraad. Dit is een landelijke tendens. Binnen de regio Utrecht was al gestart met het maken van plannen om de vaccinatiegraad te verbeteren. Een vaccinatiekoffer is ontwikkeld, waarin er instrumenten worden gemaakt voor gemeenten om de dialoog aan te gaan over de vaccinatiegraad binnen hun gemeenten. De uitwerking gaat verder in 2019 voor alle gemeenten. Ook zijn in 2018 bij diverse gelegenheden over dilemma's rondom vaccinatiegraad presentaties gehouden. Binnen de Jeugdgezondheidszorg van GGDrU is ruimte gekomen voor een vaccinatieconsult voor ouders die twijfels hebben over vaccinatie. Er is een onderzoek gedaan naar het keuzeproces over vaccinatie van reformatorische ouders. Hieruit zijn concrete gesprekstips naar voren gekomen. Daarnaast hebben medewerkers JGZ van GGDrU twee extra bijscholingen aangeboden gekregen. Als eerste een e-learning waarin specifieke inhoudelijke achtergrondkennis over vaccinaties aan de orde kwam, aangeboden vanuit het RIVM. Aanvullend is samen met psychologen een gesprekstraining ontwikkeld, gericht op de gezamenlijke besluitvorming met ouders over vaccinaties. Een deel van de jeugdgezondheidszorgmedewerkers heeft deze "shared decision making" training al gevolgd. In 2019 wordt deze training aangeboden aan de overige medewerkers. *Vaccinaties* Uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma in 2018: Vaccinaties 0-4 jaar: 97.000 (88.895 t/m november, december extracomptabel) Vaccinaties 4-18 jaar: 29.887 (inclusief HPV) Binnen GGDrU zien we voor de opkomst van de HPV- vaccinatie en duidelijke stijging in vergelijking met 2017. In oktober 2018 is een extra campagne uitgevoerd vanwege stijging van Meningokokkenziekte landelijk en de beschikbaarheid van een nieuw vaccin. Hiervoor zijn jongeren opgeroepen die geboren zijn tussen 1 mei 2004 t/m 31 december 2004. De opkomst hiervoor is redelijk goed met ongeveer 85%. Aantal vaccinaties meningokokken ACWY: 7.102. Direct daarna is gestart met de voorbereiding op een grotere campagne voor jongeren van 14 tot 18 jaar in 2019.

Uitvoeren landelijk hepatitisplan	
We werken samen en voeren het landelijk hepatitisplan uit, met o.a. hepatitisbehandelcentra en huisartsen.	
Bereikt resultaat:	In 2018 is het opsporingsproject naar hepatitis C en B bij patiënten afgerond. De behandelmogelijkheden voor chronische hepatitis B- en C-patiënten zijn de laatste jaren sterk verbeterd. Patiënten die niet meer onder controle van een arts zijn, kunnen volgens verschillende methoden worden opgespoord om de indicatie voor behandeling opnieuw te evalueren (herevaluatie). Er is subsidie verkregen voor een pilot voor het opzetten van een regionale netwerkstructuur met als speciaal doel huisartsen te laten aanhaken bij het hepatitisnetwerk.

Preventie tekenbeten en hygiëne op zorgboerderijen	
We werken samen met gemeenten en ketenpartners en doen onderzoek op het gebied van preventie tekenbeten en hygiëne op zorgboerderijen.	
Bereikt resultaat:	Er zijn in 2018 twee projecten uitgevoerd op de preventie van tekenbeten: Teek II (omgaan met teken in de bebouwde kom) en TRICK (Teek III, het maken van een infographic voor scholen e.d.) TRICK zal in 2019 verder worden afgerond. In 2018 is een project ontwikkeld voor voorlichting over zoönosen (ziekten die van dier op mens overgaan) en infectiepreventie bij zorgboerderijen. Uitvoering van het project vindt plaats in 2019.

Reisadvies

Aanbieden spreekuren	
We houden spreekuren op verschillende locaties en tijden, met een kostendekkend en passend tarief.	
Bereikt resultaat:	Op vier locaties zijn spreekuren georganiseerd, zowel overdag als in de avonduren. In 2018 hebben we 36.584 spreekuurbezoekers gehad. Dit is het hoogste bezoekersaantal in de afgelopen vijf jaar. Er wordt door de inwoners veel gereisd en men weet onze spreekuren goed te vinden.

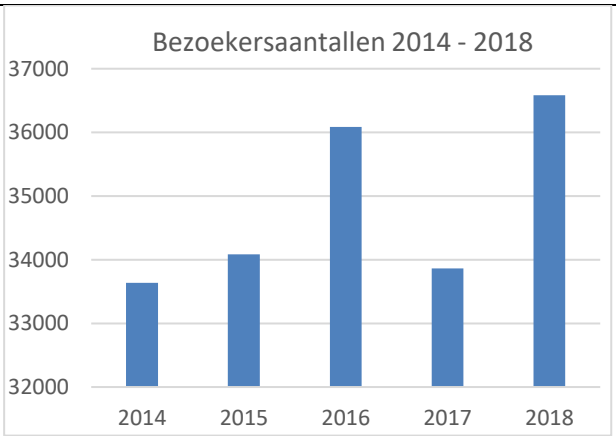

Door scherp op de voorraden te letten, heeft problematiek met vaccinleveringen of -productie dit jaar weinig tot geen negatief effect gehad op onze voorraden en daarmee bezoekersaantallen. We houden de maximale voorraad aan en kopen op basis hiervan de vaccins in, om voor het volgend kalenderjaar garantie hebben op voldoende voorraad. We zijn alert op de bezettingsgraad van de spreekkamers per locatie.

Naast het vaccineren van reizigers zien we een groei aan niet-reis gebonden vaccinaties in ons spreekuur. Voor verschillende bedrijven in de regio vaccineren wij de medewerkers tegen diverse infectieziekten, waarin zij in de uitoefening van hun beroep risico lopen. Het vaccineren van medewerkers voor externe bedrijven geeft al enkele jaren een stabiel aantal spreekuurbezoekers.

Het RIVM heeft op zijn website het onderwerp Vaccinaties op Maat vermeld, waarin vaccins worden genoemd die in Nederland geregistreerd zijn, maar niet in een Rijksvaccinatieprogramma (RVP) zijn opgenomen. Door het RIVM wordt voor deze vaccins verwezen naar de huisarts of naar de afdeling reizigersvaccinaties van de GGD. Een afweging is gemaakt met betrekking tot de genoemde vaccins, die wel en die niet opgenomen werden in ons assortiment.

Meningokokken vaccinatie
In mei 2018 is de vaccinatie voor kinderen van 14 maanden voor meningokokken C in het RVP vervangen door de vaccinatie met het M en ACWY. Dit vaccin zit ook in het reizigersassortiment vanwege reizen naar landen met een verhoogd risico op besmetting. Doordat het vaccin werd opgenomen in het RVP, was er per direct behoefte aan meer vaccin dan beschikbaar was. Het RIVM heeft gecommuniceerd dat mensen die geen uitnodiging kregen vanuit het RVP, op eigen kosten toch gevaccineerd kunnen worden bij de afdeling reizigersvaccinatie van de GGD (of de huisarts). Aangezien er door berichten in de media veel onrust was ontstaan onder

	ouders, is er een massale toeloop geweest (en nog) van afspraken voor deze vaccinatie. *Maternale kinkhoestvaccinatie voor zwangere vrouwen* DKTP voor zwangere vrouwen is ook een vaccinatie die sinds kort is toegevoegd aan het RVP. Dit zal in 2019 worden uitgevoerd. De zwangeren die daar niet op konden wachten, werden door het RIVM geadviseerd naar de huisarts of de reizigersafdeling van GGD te gaan.

Forensische geneeskunde

Forensische zorg	
De forensische artsen doen medisch onderzoek en adviseren politie, Openbaar Ministerie en gemeenten in het kader van handhaving, opsporing en strafrechtspleging. Concreet gaat het om lijkschouw bij (vermoeden van) niet natuurlijk overlijden, zedenonderzoek, letselonderzoek, en letselrapportages en bloedafname. We voeren de werkzaamheden uit volgens een rooster.	
Bereikt resultaat:	De werkzaamheden zijn volgens rooster uitgevoerd. Daarnaast is er een start gemaakt met de voorbereiding voor de nieuwe landelijke opleiding Forensische Geneeskunde van 1 januari 2019. Ook zijn de voorbereidingen van een landelijke werkgroep FMEK (Forensische medische Expertise Kindermishandeling) gestart. In deze werkgroep wordt gewerkt aan het implementeren en borgen van een landelijk dekkende, robuuste en duurzame uitvoering van forensisch medische expertise bij kindermishandeling (FMEK) op regionaal niveau. Naar aanleiding van het adviesrapport van de commissie Hoes (het adviesrapport 'Toekomst voor de forensische geneeskunde' met aanbevelingen voor een toekomstbestendige, kwalitatief goede en financieel beheersbare uitoefening en organisatie van de forensische geneeskunde) worden voorbereidingen door de politie getroffen om landelijk de medisch arrestantenzorg aan te besteden.

Tuberculosebestrijding

Screenen	
We verwachten circa 10.000 cliënten te screenen en vervolgens te behandelen indien nodig.	
Bereikt resultaat:	De Tuberculosebestrijding in 2018 heeft een gelijk aantal cliënten en patiënten geholpen als het gemiddelde over afgelopen jaren: • In 2018 hebben 9381 inwoners gebruik gemaakt van de dienstverlening. • Over 2018 zijn er 51 nieuwe patiënten gemeld en behandeld. • Bij 102 inwoners is de bacterie Tuberculose vastgesteld en

	heeft een preventieve behandeling plaatsgevonden.

Samenwerking en bestrijding	
We werken samen met andere GGD-en en ketenpartners bij de actieve bestrijding, met als doel TBC in de toekomst te beheersen.	
Bereikt resultaat:	In september 2018 is de nieuwe landelijke ICT-omgeving voor TBC-bestrijding opgeleverd. Na een periode van intensieve voorbereiding wordt met deze noodzakelijke investering voldaan aan de actuele wetgeving en worden nieuwe vormen van samenwerking tussen GGD-en en partners mogelijk gemaakt. Ook voor nieuw beleid, onderzoek, opleiding en opschaling wordt actief samengewerkt met andere GGD-en vanuit één van de vier regionale TBC-expertisecentra in het land. Op landelijke niveau is er met de GGD-en en partners gewerkt aan regie en planvorming om ook in de toekomst verzekerd te zijn van een effectieve Tuberculosebestrijding. Om de ziekte Tuberculose vroegtijdig te signaleren en te diagnosticeren wordt actief samengewerkt met medisch specialisten in 2e lijns voorzieningen. Deze partners hebben actief gebruik gemaakt van onze expertise en functie, zoals consultatie en advies, onderwijs en onze ambulante inzet bij cliënten. Aan de meldingsplicht wordt goed voldaan, zodat onze teams snel de bron- en contactonderzoeken kunnen opstarten.

Bestrijding Seksueel overdraagbare aandoeningen (Soa)

Ophalen gegevens	
We halen structureel gegevens op bij gemeenten over seksuele gezondheid: vragen, problemen en verzoeken.	
Bereikt resultaat:	Door de voorbereidingen om te komen tot één organisatie voor de seksuele gezondheid in de hele provincie Utrecht, is in 2018 de beschikbare capaciteit voornamelijk ingezet om een zorgvuldige transitie te realiseren. Gemeenten zijn actief geinformeerd over deze transitie en nieuwe werkwijze.

Overstappen naar één spreekuurvorm, één afsprakenlijn, één contactpersoon, één systeem
We heffen de huidige splitsing in ziekenhuis-spreekuur en GGD-spreekuur op en stappen over naar één spreekuurvorm voor alle vragen op gebied van soa en seksuele gezondheid met één afsprakenlijn en één contactpersoon voor alle cliënten en één

elektronisch registratiesysteem.	
Bereikt resultaat:	In 2018 zijn de voorbereidingen afgerond, zodat vanaf 1 januari 2019 er één organisatie voor de seksuele gezondheid is in de hele provincie Utrecht. Deze transitie bestond o.a. uit het ontvlechten van de samenwerking met het UMC Utrecht (afdeling dermatologie en laboratorium), het intensiveren van de samenwerking met de afdeling Volksgezondheid van de gemeente Utrecht, het werven van personeel, het aanpassen van bestaande GGD-locaties, een aanbestedingstraject voor de labdiensten en het aanpassen en synchroniseren van werkprocessen. Met de gewijzigde uitvoeringsorganisatie van de spreekuren zijn eenduidigheid in organisatie en werkwijze, efficiënte inzet van subsidiemiddelen en een goede bereikbaarheid van publieke seksuele gezondheidszorg in de regio Utrecht gerealiseerd.

Aandachtwijken in Utrecht en Amersfoort	
We zoeken naar een geschikte locatie in aandachtwijken van de gemeenten Utrecht en Amersfoort voor het houden van spreekuur. Starten met beperkte spreekuren: een dagdeel per maand. Nemen een besluit op basis van evaluatie van bereik en tevredenheid van cliënten uit de wijk.	
Bereikt resultaat:	In het kader van de gewijzigde uitvoeringsorganisatie is het soa-spreekuur eind 2018 van het UMC Utrecht naar de locaties van GGDrU in Utrecht en Amersfoort verhuisd. Op basis van de evaluatie, waarin oa. is meegenomen waar de doelgroep woonachtig is, is het aantal spreekuurplekken ongewijzigd gebleven.

Milieu en Gezondheid

Kennis en expertise	
We treden actief naar buiten om onze kennis en expertise bekender te maken bij gemeenten en netwerkpartners.	
Bereikt resultaat:	In 2018 hebben we 18 adviezen uitgebracht op het gebied van milieu en gezondheid ten behoeve van planvorming van gemeenten en provincie. De helft daarvan betrof adviezen over omgevingsvisies- en plannen waarbij gezondheidskundige kennis over de invloed van de leefomgeving op gezondheidsbescherming en -bevordering is ingebracht. Ook zijn enkele adviezen gegeven over het aanpassen van de leefomgeving om gezondheidsrisico's van klimaatverandering te beperken (klimaatadaptatie). Er zijn 61 adviezen uitgebracht over uitvoering van beleid waaronder over gezondheidsrisico's van bodemverontreiniging, asbest, hitte en binnenmilieu. Verder zijn er 30 informatiebijeenkomsten bezocht waarbij GGDrU-medewerkers bewoners, ambtenaren en soms ook gemeenteraadsleden hebben voorgelicht over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen in het

	milieu (o.a. lood in bodem, houtrook). Ook zijn diverse informatiebijeenkomsten over de omgevingswet bezocht en is voorlichting gegeven over de gezonde school (thematafel Milieu en Natuur). Er zijn daarnaast diverse presentaties door GGDrU voor gemeenten gegeven met aandacht voor de fysieke leefomgeving in relatie tot gezondheid met oog op de omgevingswet. Gezondheidsadvies is gegeven op een bestemmingsplan van de gemeente Amersfoort. Daarnaast is een toelichting gegeven op de Quickscan gezonde leefomgeving in de gemeente Veenendaal.

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezondheidsbescherming	7.878	2.782	-5.096	8.208	3.087	-5.121	330	304	-26
Totaal saldo van baten en lasten	7.878	2.782	-5.096	8.208	3.087	-5.121	330	304	-26
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	22	22	0	22	22	0	0	0
Resultaat	7.878	2.804	-5.074	8.208	3.108	-5.099	330	304	-26

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.2 Productgroep 2 – Gezondheidsbevordering en leefstijl

A. Wat hebben we met Gezondheidsbevordering en leefstijl bereikt?

Gezondheidsbevordering richt zich op de aanpak van lokale gezondheidsthema's zoals alcohol, drugs, roken, bewegen, voeding, eenzaamheid en depressie. Gezondheidsbevordering gaat over het beïnvloeden van het gedrag van inwoners en van omgevingsfactoren die de gezondheid beïnvloeden en daarmee ook mogelijkheden om te participeren in de maatschappij. Bij gemeentelijke gezondheidsbevordering zijn veel partijen betrokken, zoals scholen, sportorganisaties en zorg- en welzijnsinstellingen. We hebben in 2018 bereikt:

- meer scholen geven structureel aandacht aan gezondheid en gezondheidsthema's zoals gezonde voeding, bewegen en sport, roken en

alcohol, welbevinden en sociale veiligheid, en relaties en seksualiteit. Daarmee werken we aan een gezonde en weerbare jeugd.
- meer vitaliteit en eigen kracht bij inwoners, een gezondere omgeving en verbinding tussen preventie en zorg door middel van de gezonde wijken aanpak.

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Advies en begeleiding	
We adviseren en begeleiden scholen in de Gezonde School aanpak.	
Bereikt resultaat:	*Ondersteuningsaanbod Gezonde School (Landelijke financiering)* • 18 scholen (2 MBO, 8 PO, 8 VO) begeleid via het ondersteuningsaanbod Gezonde School (ronde 2017-2018 hele regio) • Alle PO en VO scholen in de regio Utrecht zijn in maart 2018 geïnformeerd over het Ondersteuningsaanbod Gezonde School (ronde 2018-2019). • 33 scholen (1 MBO, 24 PO, 8 VO) hebben een ondersteuningsaanbod toegekend gekregen. Deze scholen worden op maat begeleid richting integraal en structureel gezondheidsbeleid op school, met zo mogelijk het vignet Gezonde School als eindresultaat. *EU-schoolfruit* • 175 scholen ontvingen tot mei 2018 de EU-schoolfruit subsidieronde 2017-2018 • Basisscholen en scholen speciaal onderwijs zijn in augustus geïnformeerd over EU-schoolfruit subsidie 2018-2019. • 176 scholen ontvingen vanaf november 2018 EU-schoolfruit subsidieronde 2018-2019 *Advies en ondersteuning aan scholen* • In Amersfoort zijn acht PO scholen geadviseerd en begeleid en is een VO school ondersteund bij Gezonde School aanpak vanuit maatwerk (B.Slim). Ook zijn adviesgesprekken gevoerd op een MBO school over de Gezonde wijk aanpak. Daarnaast is door drie PO scholen het vignet Gezonde School behaald en is een vignet verlengd. • In Houten is een VO school ondersteund bij de Gezonde School aanpak • In de Ronde Venen is een presentatie gegeven op een schoolbijeenkomst van een VO school met ouders over een rookvrije generatie en rookvrije schoolterreinen. • In de Bilt is ingezet op het project 'Wat Beweegt Jou'. Hierin wordt met scholen ingezet op leerlingen te stimuleren tot meer bewegen. Daarnaast is een PO school Gezonde School geworden en is een andere school begeleid. Ook worden met vier andere PO scholen de mogelijkheden verkend. • In Bunschoten is vanuit de intensivering basistaken een VO en een PO school ondersteund bij de Gezonde School aanpak. • In Eemnes zijn vanuit intensivering basistaken twee PO scholen ondersteund bij Gezonde School aanpak.

	• In Soest zijn drie PO scholen ondersteund bij Gezonde School aanpak. • In Zeist (Wijkgezonder/Fit@School) is vanuit maatwerk ingezet met scholen om leerlingen stimuleren tot meer bewegen, gezonder eten en het behalen van het Vignet Gezonde School.Daarnaast hebben een aantal adviesgesprekken met PO scholen plaatsgevonden.

Coördinatie van preventieprogramma's	
We coördineren preventieprogramma's zoals: ○ *B.Slim / JOGG*: waaronder het werken aan bewustwording bij kinderen en ouders over belang van gezonde voeding en beweging, het stimuleren van gezonde schoolkantines, signalering en verwijzing van kinderen met overgewicht. ○ *Nuchter verstand*: werken aan bewustwording bij jongeren en ouders over de gevolgen van alcoholgebruik en samenwerking met sportverenigingen en horeca. ○ *Mentaal Vitaal*: waaronder werken aan de verbetering van de signalering van eenzaamheid en versterken van het sociale netwerk en bewegen van senioren.	
Bereikt resultaat:	*Slim/JOGG* Een afgestemd aanbod van een breed scala aan activiteiten in de B.Slim wijken Amersfoort en in de gemeente Baarn is gerealiseerd gericht op: • Meer voorlichting en bewustwording bij kinderen en ouders over belang van gezonde voeding en beweging, door de diverse activiteiten in de wijk. • Maatregelen gericht op een gezonde omgeving, zoals een gezonde sportkantine of een gezonde schoolvignet. • Signaleren, adviseren en ondersteunen van kinderen met overgewicht met een afgestemd professioneel aanbod, bijvoorbeeld middels de pilot Ketenaanpak Overgewicht (Amersfoort) of motorische screening (Baarn). • (politiek)draagvlak, waaronder de samenwerking tussen medewerkers en wijknetwerken of lokale partijen. • Uitbreiding B.Slim Baarn met de thema's duurzaamheid en armoede. *Nuchter Verstand* • Inventarisatie van alcohol-, roken- en drugsbeleid en bezoekronde VO scholen in de Lekstroom en Utrecht-west gemeenten. • Adviseren over en mede-organiseren ouderbijeenkomsten. • Opstellen plan van aanpak evaluatie Nuchter Verstand • IkPas campagne. • Stimuleren verbinding preventie en handhaving; deelname regionaal handhavingsoverleg U10 en regionaal raamwerk vormgegeven. *Mentaal Vitaal* • Presentatie en duiding van cijfers over eenzaamheid en kwetsbaarheid (Stichtse Vecht).

	• Meegedacht over plannen van aanpak om verbinding en cohesie tussen inwoners te versterken om eenzaamheid te voorkomen en de samenwerking met de relevante partners (Leusden en Amersfoort, Zeist. Stichtse Vecht). • Geadviseerd over de aanpak rond de dementievriendelijke gemeente (Amersfoort, Eemnes) • Geadviseerd over bevorderen van (mentaal) fit en veilig voor ouderen in samenhang met positieve gezondheid. • Geadviseerd over de strategie rond het voorkomen van valincidenten bij ouderen (Amersfoort, Nieuwegein, IJsselstein). Ook stimuleren we samenwerking in de wijk via de Gezonde Wijk aanpak: zorg-, welzijn- en sportpartners, wijkteam en inwoners bijeen brengen en samenwerken rondom concrete speerpunten. Samen nadenken over deze gezondheidsproblemen en beslissen wat er nodig is in de wijk. Onder andere door ondersteuning en begeleiding bij: • Het opstellen van beleid rondom preventie-handhavingsplannen en alcoholmatigingsbeleid. • Organiseren van een netwerkconferentie gericht op het bevorderen van verbinding, voorkomen en aanpak eenzaamheid. • Bij projecten rondom het verkleinen van gezondheidsverschillen, aanpak gezondheidsvaardigheden, laaggeletterdheid in bedrijven en in de zorg, project VGV, Aysma (versterken eigen kracht 50+ vrouwen met een migratie achtergrond). • Stoptober; een niet roken campagne.

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezondheidsbevordering en leefstijl	1.081	0	-1.081	991	6	-985	-90	6	96
Totaal saldo van baten en lasten	1.081	0	-1.081	991	6	-985	-90	6	96
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.081	0	-1.081	991	6	-985	-90	6	96

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.3 Productgroep 3 – Monitoren, signaleren en advies

A. Wat hebben we met Monitoren, signaleren en advies bereikt?

GGDrU onderzoekt risico's en beschermende factoren in de fysieke en sociale omgeving. Onze monitoronderzoeken zijn een belangrijke bron om gemeenten goed te adviseren bij de ontwikkeling en uitvoering van het lokale gezondheidsbeleid. GGDrU werkt met gemeenten, zorg- en welzijnspartners, wijkteams en inwoners en andere partners actief samen en kijkt naar mogelijkheden en kansen om te werken aan positieve gezondheid. We hebben bereikt dat:

- Gemeenten gezondheidsbeleid maken op basis van kennis van cijfers, trends en risico's op het gebied van gezondheid.
- In het lokale beleid aandacht wordt besteed aan preventie, gezondheid, gezondheidsachterstanden en kwetsbare groepen

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Jeugdmonitor	
We voeren de jeugdmonitor uit voor 0-12 jarigen en bereiden de jeugdmonitor 12-18 jarigen voor (die in 2019 wordt gehouden).	
Bereikt resultaat:	Verschillende onderzoeken en rapportages zijn gemaakt, voorbereid en opgestart: • Rapportage onderzoek beleving ouderschap (monitor 0-12) is opgeleverd • Vragenlijstonderzoek groep 7 op alle basisscholen is opgestart • Projectplan gezondheidsmonitor jeugd 12-19 is opgesteld. • Rapportage en infographic over de vrijetijdsbesteding van kinderen in groep 7 zijn opgesteld Daarnaast hebben we deelgenomen aan de landelijke harmonisatiewerkgroep jeugdmonitor 2019 en de landelijke werkgroep standaardisatie vraagstellingen jeugdmonitor 2019.

Panelonderzoek	
We houden twee panelonderzoeken onder ouders. We rapporteren naar aanleiding van de panelonderzoeken onder ouders.	
Bereikt resultaat:	Er hebben twee panelonderzoeken onder ouders plaatsgevonden. Eén over beleving ouderschap en één over een nieuw product van onze Jeugdgezondheidszorg over digitale informatie, die specifiek gericht is op een bepaalde leeftijd van een kind. Daarnaast heeft een panelonderzoek plaats gevonden over het gebruik van gezondheidstechnologie en het gebruik van e-bikes.

Wijkschets	
We voeren een wijkschets uit op verzoek van gemeenten.	
Bereikt resultaat:	Voor gemeente Amersfoort zijn twee nieuwe wijkprofielen 'Gezonde wijk' opgesteld en gepresenteerd in de wijkwerkgroep/wijkbijeenkomst.

Signaleren trends	
We signaleren trends vanuit de gezondheidsmonitors en registraties. We signaleren trends in infectieziekten en afwijkingen daarin.	
Bereikt resultaat:	Trends vanuit de gezondheidsmonitor volwassenen en senioren zijn verwerkt in wijkprofielen Gezonde wijk voor de gemeente Amersfoort, Utrechtse Heuvelrug en zijn gebruikt bij advisering gemeente Woudenberg en gemeente Bunschoten bij de nieuwe nota Gezondheidsbeleid. Trends in overgewicht jeugd (registratie JGZ) zijn teruggekoppeld in relatie tot B.Slim en JOGG.

Signaleren individuele risico's vanuit JGZ en Gezondheidsbescherming	
We signaleren individuele risico's vanuit de Jeugdgezondheidszorg en gezondheidsbescherming.	
Bereikt resultaat:	In 2018 zijn door jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen 868 kinderen jongeren begeleid in het kader van overgewicht/obesitas. In het PO waren dit 520 kinderen en in VO 348 jongeren. Er is extra ingezet om de wijze van uitnodigingen en begeleiden meer op persoonlijke behoefte van de ouders/jongere af te stemmen. Dat wil zeggen dat er meer gekozen wordt voor andere vormen van contact zoals telefoneren en chatten. Een van de risicofactoren bij overgewicht/obesitas is een verhoogde bloeddruk. In 2018 is bloeddruk meten ingevoerd door jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen als onderdeel van het begeleidingsplan bij begeleiding overgewicht/obesitas.

Advies gezondheidsbeleid	
We adviseren en ondersteunen gemeenten bij ontwikkeling en uitvoering van het gezondheidsbeleid, bij voorkeur gericht op een integrale aanpak om gezondheidsverschillen te verkleinen.	
Bereikt resultaat:	• Er zijn acht gemeenten geadviseerd bij het opstellen van een nieuwe nota Volksgezondheid danwel sociaal domein • Er zijn tien gemeenten geadviseerd bij het opstellen van een uitvoeringsplan, horend bij de nota volksgezondheid of sociaal domein. • Er zijn twee gemeenten geadviseerd bij het opstellen van een nieuwe nota Jeugd. • Er zijn negen gemeenten geadviseerd bij het opzetten of de

	evaluatie van een integrale preventieve aanpak in de gemeente of een wijk/buurt binnen de gemeente. • Op het kennisfestival Gelukkig en gezond in Utrecht op 20 september 2018 is door de GGDrU een presentatie verzorgd over de gezondheidssituatie van de regio Utrecht en de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst. Daarnaast is er een workshop verzorgd rond valpreventie. • Er is een kennisatelier over positieve gezondheid georganiseerd voor ambtenaren en wethouders volksgezondheid, jeugd en Wmo en ketenpartners. • Health Hub/preventie coalitie: er is vanuit GGDrU een verkenning gedaan naar mogelijkheden voor het concreet maken van de coalitieplannen. Daarnaast is actief de verbinding gezocht met o.a. de U10. • In samenwerking met de Utrecht West gemeenten is een regio-coördinator Kindermishandeling en Huiselijk geweld aangesteld. • De evaluatie van het samenwerkingsconvenant tussen gemeenten Utrecht West, Huisartsen coöperatie ZorgNu en GGDrU is gecoördineerd door GGDrU. Daarnaast zijn verschillende gemeenten geadviseerd over specifieke gezondheidsthema's zoals, seksuele gezondheid, statushouders, kwetsbaarheid, welzijn op recept, Gecombineerde Leefstijl interventies, eenzaamheid en sociale weerkracht, gezond wonen, prenatale gezondheid, ouderen en gezondheid, armoede en gezondheid.

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Monitoren, signaleren en advies	573	0	-573	546	4	-542	-27	4	31
Totaal saldo van baten en lasten	573	0	-573	546	4	-542	-27	4	31
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	38	0	-38	38	0	-38	-1	0	1
Resultaat	611	0	-611	584	4	-579	-27	4	31

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.4 Productgroep 4 – Jeugdgezondheidszorg

A. Wat hebben we met Jeugdgezondheidszorg bereikt?

Elk kind heeft het recht om gezond en veilig op te groeien. Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van GGDrU ondersteunt daarbij door hechting, ouderschap, gezondheid en weerbaarheid te versterken. Sluit aan bij wat ouders en jongeren zelf weten en kunnen. Onderzoekt kinderen op aangeboren afwijkingen, vaccineert ze tegen ziektes en volgt ze van geboorte tot het 18e jaar in hun ontwikkeling. JGZ is er voor alle kinderen en is gericht op zoveel mogelijk 'meedoen' in het normale leven. Daarnaast helpt JGZ actief mee om sociaal maatschappelijke problemen als armoede, kindermishandeling en schoolverzuim te verminderen. Het belang en de veiligheid van het kind staan daarbij altijd voorop. Opdat de jongere van nu de toegeruste burger en ouder van de toekomst is en vanuit eigen regie meedoet aan de maatschappij.

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Modernisering basispakket	
We willen meer laagdrempeligheid en eigentijdsheid in (digitaal) contact met alle ouders en lokale ketenpartners, met meer efficiëncy en effectiviteit in de uitvoering integrale jeugdgezondheidszorg. Slim afvangen van relevante maar meer 'eendimensionale' vragen over verder gezond opgroeiende kinderen door inzet van websites, chatmodules, telefonische en inloopspreekuren. Daarmee kan de JGZ-professional meer gerichte aandacht besteden aan kwetsbare kinderen en gezinnen.	
Bereikt resultaat:	*E-zines* Een aantal nieuwe informatieve E-zines "In de groei" zijn ontwikkeld, die vanaf 2018 maandelijks digitaal worden verstuurd aan ouders van kinderen van 6 en 9 maanden, 1,5 jaar, 2 jaar, 2,5 jaar, 3 jaar, 4 jaar en 5 jaar. Op de basisschool zijn ook nieuwsbrieven verstuurd door de scholen aan ouders met content aangeleverd door GGDrU. De nieuwsbrieven worden goed gelezen en zorgen voor interactiviteit; reacties met aanvullingen van ouders worden waar mogelijk weer verwerkt in de nieuwsbrief. De inhoud van de E-zines wordt momenteel landelijk geborgd door de GroeiGids. *Groeigids en Groeigids-app* In 2015 zijn we in de gehele regio Utrecht gaan werken met de GroeiGids en de GroeiGids-app. Ouders kunnen op de website en in de app de betrouwbare content vinden van Stichting Opvoeden.nl. Deze content is ingedeeld per levensfase, van kinderwens tot en met jongvolwassenheid en bevat daarnaast informatie over ouderschap. Daarnaast is er een persoonlijk deel van de site en app, waarmee ouders de ontwikkeling en groei van hun kind bij kunnen houden en zo een groeipad kunnen maken (een persoonlijk groeidossier voor hun kinderen).

	In samenwerking met verschillende GGD-en (waaronder GGDrU) en jeugdgezondheidsorganisaties ontwikkelt GGD Amsterdam het GroeiGids platform. Er wordt gestreefd naar een platform voor ouders, waarbij ze zowel via de website www.groeigids.nl, de GroeiGids App én de Ouderchat 0 t/m 5 jaar valide informatie kunnen vinden over het opvoeden/opgroeien van hun kinderen. *JGZ Ouderchat* In samenwerking met GGD Amsterdam is GGDrU eind 2016 gestart met de JGZ Ouderchat, waar ouders terecht kunnen voor alle vragen met betrekking tot het opgroeien en opvoeden van hun kind in de leeftijd van 0-4 jaar. In 2018 zijn verschillende GGD-en bij de JGZ Ouderchat aangesloten, waaronder GGD Hart van Brabant (1 oktober), GGD Fryslan en GGD Groningen (1 november). Dit heeft sinds oktober 2018 geresulteerd in een verdubbeling van het aantal chats ten opzichte van eind 2017 namelijk 1.890 chats (stand november 2018). Van deze chatgesprekken komt 21% uit de regio van GGDrU. Het betreft hier de daadwerkelijk tot stand gekomen chatgesprekken tussen een ouder en een verpleegkundige. De meeste vragen gaan over slapen en voeding en voor > 90% betreft het vragen over 0-jarigen. *Jouw GGD.nl* JouwGGD.nl is dé GGD-website met online gezondheidsinformatie en hulp voor jongeren in de leeftijd van 13-23 jaar. JouwGGD.nl bestaat inmiddels uit een website, Facebookpagina, Twitter-, Instagram- en Snapchat-account en een groep Jongerenadviseurs. Al deze middelen zijn een online aanvulling op face-tot-face contacten vanuit de GGD-en/JGZ-organisaties. Het voordeel van deze online middelen is dat jongeren op elk moment van de dag informatie kunnen opzoeken en dat het interactief is (chat en forum). Door jongerenadviseurs te betrekken, houden we JouwGGD.nl passend bij de doelgroep.

Jeugdige vluchtelingen	
We hebben bijzondere aandacht voor jeugdige vluchtelingen en hun ouders om hen wegwijs te raken in het zorgsysteem/lokale samenleving.	
Bereikt resultaat	Voor de hele regio is een nieuw proces nieuwkomers ontwikkeld, zodat alle statushouders kinderen (0-12) huisbezoek en jongeren (12-18) een startgesprek op school krijgen.

Kinderen in beeld
We willen niet dat kinderen buiten beeld zijn of raken; samen met lokale partners actief op zoek naar kinderen in moeilijke situaties die gelijke kansen verdienen; outreachend: erop af! als de situatie erom vraagt.

Bereikt resultaat

In 2018 waren er 198.368 kinderen "in beeld". Het aantal kinderen dat "in zorg"[2] is bij GGDrU is hoger, namelijk 213.7203.

Leeftijd	Aantal kinderen in beeld	Aantal kinderen in zorg
0 tm 6 mnd	5.644	5.837
7 tm 12 mnd	4.561	4.726
1 tot 4 jaar	30.369	31.057
4 tm 7 jaar	42.505	43.722
8 tm 11 jaar	45.756	47.156
12 tm 14 jaar	34.134	39.159
15 tm 17 jaar	35.399	42.063
Totaal	**198.368**	**213.720**

In 2018 hebben 147.064 reguliere contactmomenten plaatsgevonden. Dit aantal ligt lager dan in 2017, met name door het effect van de slimme keuzes (implementatie GGiD) en de latere start van de GGD Check die in de vierde klas van het voorgezet onderwijs plaatsvindt. De aantallen contactmomenten op indicatie, op het speciaal onderwijs en de telefonische spreekuren zijn nagenoeg gelijk aan de aantallen van 2017. Wat opvalt is dat het aantal inloopspreekuren behoorlijk is toegenomen. Dit komt o.a. doordat de inloopspreekuren meer onder de aandacht zijn gebracht bij ouders door medewerkers, verbeterde informatie op de website en ook in onze brieven aan ouders wordt verwezen naar de inloopspreekuren.

Aantal Contactmomenten 2018					
Categorie	Regulier	Speciaal onderwijs	Op indicatie (COI's)	Telefonisch Spreekuur	Inloop Spreekuur
Zuigeling 0 tm 6 mnd	65.037	1.290	4.999	6.251	10.586
Zuigeling 7 tm 12 mnd	10.125				
Peuter 1 tot 4 jr	40.382		10.183		
Basisschoolkind 4 tm 7 jr	11.254		13.358		
Basisschoolkind 8 tm 11 jr	6.486				
Puber 12 tm 14 jr	11.851				
Puber 15 tm 17 jr	1.929				
Totaal	**147.064**	**1.290**	**28.540**	**6.251**	**10.586**

Verdiepende cijfers op thema of doelgroep zijn per gemeente beschikbaar in

[2] Aantal kinderen in beeld betreft de kinderen die in het werkgebied GGDrU wonen. Het verschil tussen "kinderen in beeld" en kinderen "in zorg" wordt veroorzaakt in de middelbare school leeftijd; er gaan kinderen die in een andere provincie wonen in de GGDrU regio naar school en vice versa.

	de GGD atlas op onze website. Deze kan gedurende het hele jaar worden geraadpleegd. *Neonatale screening; gehoorscreening en hielprikken* Aantal hielprikken: 7.979 De gehoorscreeningresultaten vallen ruim binnen de norm. Gezien het feit dat de hielprik en de gehoorscreening tegelijkertijd worden afgenomen, kan gesteld worden dat de hielprikscreening dezelfde resultaten qua tijdigheid laat zien omdat deze in combinatie met de gehoorscreening wordt gedaan. In april 2018 is gestart met een pilot screening in de hielprik, de ziekte SCID, een ernstige afwijking van het immuunsysteem. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek wordt besloten of de screening van deze ziekte wordt toegevoegd aan de hielprik.

Preventie van kindermishandeling	
We willen in elk face to face contact aandacht voor hoe het met het kind én óók met de ouders gaat. Opvoeden is niet simpel. Zeker niet als het tegenzit in het leven. Herkennen van ontregelende triggers door ouders, wat of wie (uit het sociale netwerk) kan de draagkracht vergroten? JGZ luistert, kijkt, ontwart, bekrachtigt positief opvoeden, schakelt netwerk in, houdt vinger aan de pols, komt op voor het kind en grijpt actief in als dat moet.	
Bereikt resultaat:	In 2018-2020 wordt ingezet op doorontwikkeling van de Meerjarenagenda Preventie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Per jaar zijn in Nederland 119.000 kinderen slachtoffer van mishandeling (in onze regio 6.200). Voor 410 kinderen is in 2018 door JGZ de meldcode gestart óf is een informatieverzoek van Veilig Thuis of SAVE geregistreerd. Onderzoek laat zien hoe belangrijk het is om in actie te komen bij signalen van kindermishandeling. Kinderen maken gemiddeld meer dan één keer per week geweld mee. Dit was mede reden voor de Rijksoverheid de meldcode te verbeteren. Geïnvesteerd is in het implementeren van de verbeterde meldcode die per 1 januari 2019 van kracht is. Op verschillende momenten zijn medewerkers geïnformeerd, is stil gestaan bij de veranderingen voor de professional en de samenwerking met Veilig Thuis en is geoefend. Acht aandachtsfunctionarissen kindermishandeling en alle proceseigenaren contactmomenten zijn door een LVAK trainer (Landelijke vakgroep aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling) getraind in de verbeterde meldcode. De veranderingen in de werkwijze van Veilig Thuis zijn toegelicht door een medewerker van Veilig Thuis (SVMN). In oktober 2018 was GGDrU voor het derde achtereenvolgende

	jaar mede-organisator van de regionale conferentie voor medewerkers 'Geweld in gezinnen: hoe draag jij bij aan meer veiligheid?', waar dit jaar de verbeterde meldcode aan bod kwam. In het nieuwe GGiD krijgen de stappen van de verbeterde meldcode en de afwegingsvragen een duidelijke plek, die de professional ondersteunt in het handelen en bijdraagt aan een goede registratie. In de ontwikkeling naar zelforganiserende teams binnen GGDrU is aandacht voor een betere positionering en ondersteuning van de aandachtsfunctionarissen kindermishandeling - dichterbij de professional. In 2018 zijn de aandachtsfunctionarissen 83 keer geconsulteerd over 65 kinderen. Een daling ten opzichte van 2017. Dit was een reden om in december 2018 extra aandacht te besteden bij de teams aan de nieuwe meldcode door de aandachtsfunctionaris. GGD-aandachtsfunctionarissen waren ook in 2018 actief in de regio-overleggen voor aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling o.l.v. Veilig Thuis gericht op deskundigheidsbevordering, uitwisselen kennis en ervaring.

Armoede in gezinnen	
We willen actiever armoede in gezinnen opsporen en op een goede manier bespreekbaar maken met de ouders. Kinderen die opgroeien in armoede hebben minder kansen. Wij gaan "voorbij de schaamte" in belang van gelijke kansen voor elk kind. De jeugdverpleegkundige weet de weg naar lokale inkomensondersteunende voorzieningen.	
Bereikt resultaat:	In 2018 is het signaleren van kinderen die opgroeien in armoede uitgebreid. Naast de contactmomenten in het basis en voortgezet onderwijs wordt nu ook tijdens het contactmoment op 2 jaar aan ouders gevraagd of er problemen zijn op financieel gebied. Ook is er in iedere gemeente een jeugdverpleegkundige met het aandachtsgebied armoede. Deze zijn gestart met het leggen van verbindingen in de gemeente en het sociale domein gericht op armoedeproblematiek bij kinderen.

Preventie en begeleiding van schoolverzuim
We willen dat elk kind (zo snel mogelijk weer) naar school gaat. Succes op de arbeidsmarkt en goed mee kunnen doen in de maatschappij, start met aandacht voor preventie en begeleiding van schoolverzuim op de middelbare school of zelfs al daarvoor. Regelmatig ziek thuis blijven, is immers een voorspeller van later verzuim en zelfs totale schooluitval/thuiszitten. Jeugdartsen en -verpleegkundigen gaan op de basisschool doen waar zij op het voortgezet onderwijs al heel goed in zijn: helpen bij probleemanalyse, afstemming met (medische) ketenpartners en zoeken naar praktische

oplossingen.	
Bereikt resultaat:	In 2018 zijn 1.562 kinderen/jongeren met ziekteverzuim begeleid. Dit waren 55 kinderen in het primair onderwijs, 1.299 jongeren in het voortgezet onderwijs en 208 jongeren op het Middelbaar beroepsonderwijs (MBO). In samenwerking met gemeenten, leerplicht, samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en lokale jeugdteams zijn in de diverse regio's afspraken (ontwikkelagenda's) gemaakt om het aantal thuiszitters terug te dringen en in samenhang preventieve activiteiten te ontplooien om nieuwe thuiszitters te voorkomen. De preventieve inzet van de JGZ bij ziekteverzuim, thuiszitters en vrijstelling leerplicht vormen een belangrijke bijdrage in deze keten. Bij ziekteverzuimbegeleiding volgens de M@zl methode, dit is een methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren in het voortgezet onderwijs en het MBO, is intensieve samenwerking met scholen, leerplicht, ouders en kinderen van belang. Het goed signaleren en bespreekbaar maken van ziekteverzuim door scholen is hierbij een belangrijke eerste stap. Omdat scholen zich minder competent voelen bij het gesprek over ziekteverzuim, is een van de jeugdartsen met een train- de trainer- methodiek getraind om scholen hier verder in te trainen. Hierop is een eerste school getraind. *Primair onderwijs* In september 2018 is in het primair onderwijs tijdens de ronde van JGZ-teams met interne leerlingbegeleiders extra aandacht besteed aan ziekteverzuimbegeleiding, omdat hiervan nog weinig gebruik wordt gemaakt. *MBO* Bij de ziekteverzuimbegeleiding op het MBO bleek dat er bij 110 van de 208 begeleidingstrajecten sprake was van leerlingen van 18 jaar en ouder. Het blijken complexe situaties te zijn, waarbij GGDrU geen financiering ontvangt vanuit het basispakket. De zorg voor deze groep is deels gestopt in afwachting van een businesscase die wordt gemaakt.

Gezonde start voor elk kind
We investeren in een gezonde start voor elk kind; óók al voor de geboorte. Veilig en gezond opgroeien begint immers vóór de geboorte met een gezonde zwangerschap en toegeruste aanstaande ouders. Er is in de regio Utrecht een geboortezorgconvenant. Dat vraagt nu verder investeren in betere prenatale zorg. Dat verdient zichzelf dubbel en dwars terug door minder ellende (voor het kind) en minder onderwijs-, zorg- en repressieve lasten voor de maatschappij. Vroegtijdige interventies zijn nodig als het niet goed dreigt te gaan met moeder en/of kind. Laagdrempelig in de vorm van prenatale

huisbezoeken en wat extra hulp, maar bij ongeveer 0,5 tot 1% is een intensievere inzet (VoorZorg) aan de orde. In het kader van 'it takes a village tot raise a child' worden hiertoe alle mogelijke bestaande lokale netwerken rond kwetsbare moeders/gezinnen benut. 'Good enough' is ook hier het devies. Doel is en blijft kwetsbare moeders/gezinnen te helpen om het zelf en met hun netwerk te doen.	
Bereikt resultaat:	Verkend is welke gemeenten interesse hebben voor het traject VoorZorg. Wanneer er voldoende gemeenten VoorZorg gaan afnemen als maatwerk, kan er in het najaar van 2019 worden gestart met de uitvoering in de betreffende gemeenten. In een aantal gemeenten is in samenwerking met de verloskundigen gestart met prenatale huisbezoeken. Investeren in een gezonde start blijft een punt van aandacht. In de bestuursagenda 2019-2023 is een kansrijke start voor alle kinderen in de regio als prioriteit benoemd ook voor de periode na 2018.

Andere manier van werken in basisonderwijs	
We willen geleidelijk toewerken naar een andere manier van werken in het basisonderwijs per 2019 met als doel: het versterken van het kind zelf (hen echt iets meegeven voor het leven) en meer binding met ouders en leerkrachten.	
Bereikt resultaat:	Met alle scholen een startgesprek geweest in najaar van 2018. Hierin is de dienstverlening voor het schooljaar besproken en meteen opgehaald wat mogelijk wensen zijn voor het basisonderwijs. Deze gesprekken zijn door medewerkers en scholen als waardevol ervaren.

Samenwerken in de Jeugdzorgketen	
We willen effectief, goed en snel samenwerken in de (lokale en regionale) Jeugdzorgketen. Vanuit de grote druk op de jeugdpsychiatrie kan de psychosociale kennis van de jeugdarts beter worden ingezet bij een juiste en tijdige diagnose en meer gerichte verwijzing naar de specialist. JGZ investeert daarnaast op het vergroten van de vaardigheden van ouders om (toekomstige) behandeling van het kind te voorkomen.	
Bereikt resultaat:	De rol van GGDrU in de jeugdzorgketen is onderzocht en heeft geleid tot een aantal aanbevelingen, o.a. op het gebied van samenwerking met ketenpartners. Ook is een jeugdarts betrokken geweest bij het geschikt maken en het implementatieplan van een app die verwijzers helpt om te zoeken naar jeugd-GGZ aanbieders die er zijn in de provincie én de actuele wachttijden van de aanbieders. Zo kunnen jongeren adequater worden verwezen naar de ggz-aanbieder met kortere wachttijden.

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidzorg	21.300	0	-21.300	20.414	66	-20.348	-886	66	952
Totaal saldo van baten en lasten	21.300	0	-21.300	20.414	66	-20.348	-886	66	952
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	395	395	0	185	185	0	-210	-210
Resultaat	21.300	395	-20.905	20.414	251	-20.163	-886	-144	742

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.5 Productgroep 5 – Publieke Gezondheid bij rampen en crises

A. Wat hebben we met Publieke Gezondheid bij rampen en crises bereikt?

De crisisorganisatie van GGDrU was in 2018 24/7 bereikbaar en paraat. In 2018 waren de functies crisiscoördinator GGDrU en Leider Psychosociale Hulpverlening (PSH) 24/7 bereikbaar (daar zijn we oktober 2017 mee gestart). Daarnaast waren medewerkers van de incidentenpool (PSH voor jeugd) tijdens onze openingstijden bereikbaar en beschikbaar.

In 2018 is het jaarplan Opleiden, Trainen, Oefenen (OTO) uitgevoerd. Het algemene doel van het jaarplan OTO 2018 was:

- De crisisorganisatie is in de basis op orde
- Alle medewerkers met een rol in de crisisorganisatie hebben in 2018 ten minste een keer meegedaan aan een activiteit in het kader van deskundigheidsbevordering

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Moderne crisisorganisatie	
We willen een adequate moderne crisisorganisatie onderhouden, die paraat is en voldoende geoefend.	
Bereikt resultaat:	Gebaseerd op de doelstelling, de bestuursagenda en het verhaal van GGDrU, lag de focus in 2018 op de volgende overkoepelende onderdelen: *a. Organiseren van OTO-activiteiten voor medewerkers in de crisisorganisatie;*

	Om vakbekwaam te blijven, deden de piketfunctionarissen mee aan scholings- en oefenactiviteiten. GGDrU bood daarvoor een OTO-programma met activiteiten aan, die passen bij de taken en verantwoordelijkheden van de piketfunctie. In 2018 zijn in totaal 26 activiteiten georganiseerd. De basis voor het opstellen van het jaarplan waren de evaluaties van echte incidenten, alsmede de lessen uit eerdere OTO-activiteiten. Daarnaast was het plan gebaseerd op het verhaal van GGDrU en de afstemming met belangrijke partners in de keten. *b. Professionaliseren van OTO: borgen van de leercyclus* In 2018 zijn we gestart met onderzoeken welke instrumenten moeten worden (door)ontwikkeld en geïmplementeerd, om het borgen van de (blijvende) vakbekwaamheid te faciliteren. Hierbij ging het om: - Een handreiking voor het ontwerpen en evalueren van OTO-activiteiten; - Een handreiking voor het evalueren van incidenten; - Werken met een vakbekwaamheidsmanagementsysteem; - Aanscherpen van waarnemings- en beoordelingscriteria. De leercyclus wordt voltooid door een evaluatie uit te voeren, lessons learned te benoemen en de lessen in volgende activiteiten in te passen. In 2018 hebben we van 6 incidenten een uitgebreidere evaluatie gemaakt, waarvan de lessen worden benut voor het OTO-jaarplan van 2019. *c. Inzetten op verdere ontwikkeling van blended learning* In 2018 zetten we in op verdere ontwikkeling van blended learning voor de crisisorganisatie van GGDrU en het verkennen van de verschillende mogelijkheden in de komende jaren. We hebben in 2018 een basis e-learningmodule over de crisisorganisatie ontwikkeld voor iedereen met een rol in de crisisorganisatie van GGDrU en in de regio deden we met het Traumazorgnetwerk mee aan een spelapplicatie (Knowingo) om de kennis over crisisbeheersing in de regio te testen.

Crisiscoördinator op hard piket	
We willen de taak van crisiscoördinator op hard piket zetten.	
Bereikt resultaat:	De crisiscoördinator van GGDrU is heel 2018 op hard piket geweest en was daarmee 24/7 paraat.

Psychosociale Hulpverlening	
We willen de taak Psychosociale Hulpverlening (PSH) professioneel inrichten, met bijbeorende rollen en dito piket-organisatie.	
Bereikt resultaat:	De leider PSH is heel 2018 op hard piket geweest en was daarmee 24/7 paraat. In het kader van PSH hebben we in 2018 een sociale kaart ontwikkeld, die ons helpt bij het coördineren van PSH, we nemen actief deel aan de landelijke vakgroep PSH met alle GGD-en, RIVM en de stichting Arq/Impact, we leren van de incidenten waar we bij worden ingezet en nemen die lessen mee voor het nog verder verbeteren van het piket.

Opleiden, trainen en oefenen	
We voeren een passend opleidings-, trainings- en oefenprogramma voor de gehele GGD uit.	
Bereikt resultaat:	In het kader van de basis op orde is een nieuw Integraal Crisisplan opgesteld ter vervanging van het GGD rampen opvang plan (GROP). Dit Integraal Crisisplan beschrijft hoe de crisisorganisatie van GGDrU functioneert tijdens incidenten, rampen en crisis. Het beoogt richting te geven aan de mensen die een rol hebben in de crisisorganisatie en biedt als generiek handboek afspraken over structuren, processen en taken/bevoegdheden. Het crisisplan is leidend tijdens crisissituaties, maar wel flexibel toepasbaar als een situatie daarom vraagt. Het Integraal Crisisplan is een overkoepelend handboek voor de hele GGD-organisatie, de deelprocessen horend bij de crisisfunctie van de GGD zijn uitgewerkt in verschillende procesbeschrijvingen/procesplannen. Met dit Integraal Crisisplan voldoen we als GGD ook aan het kwaliteitskader Crisisbeheersing en OTO 2.0, waarin het Integraal Crisisplan een belangrijke prestatie-indicator is voor zorginstellingen. Binnen het Traumazorgnetwerk Midden-Nederland is met alle netwerkpartners afgesproken eind 2018 aan dat kwaliteitskader te voldoen.

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid bij rampen en crises	242	0	-242	197	0	-197	-45	0	45
Totaal saldo van baten en lasten	242	0	-242	197	0	-197	-45	0	45
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	242	0	-242	197	0	-197	-45	0	45

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.6 Productgroep 6 – Toezicht

A. Wat hebben we met Toezicht bereikt?

Inwoners vertrouwen erop dat de voorzieningen waarvan zij gebruik maken, veilig zijn. Daarom houdt GGDrU, in opdracht van gemeenten, toezicht op de voorzieningen voor de Wmo, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouders en gastouderbureaus, permanente make up, tattoo- en piercingshops en seks- en relaxinrichtingen. In opdracht van het COA houden we toezicht op de hygiëne in asielzoekerscentra. Samen met de houders van de voorzieningen streven wij naar een optimale kwaliteit. In 2018 is bereikt:

- De basis is op orde; we weten wat er gedaan moet worden en hebben de capaciteit die daarbij nodig is.
- Aanbieders en gemeenten zijn tevreden over de toezichtsbezoeken.
- Ten aanzien van toezicht kinderopvang zijn nieuwe wettelijke kwaliteitseisen geïmplementeerd. De nieuwe eisen zijn voornamelijk gericht op: Pedagogisch beleid, VVE (Voor en vroegschoolse educatie), EHBO eis, mentorschap voor kinderen, Veiligheid en gezondheidsbeleid en personenregister kinderopvang.

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wmo

Bezoeken gecontracteerde aanbieders WMO	
We willen in een tijdsbestek van drie jaar alle gecontracteerde aanbieders van Wmo van de 24 deelnemende gemeenten bezoeken.	
Bereikt resultaat:	Sinds 1 januari 2016 voert GGDrU het Wmo-toezicht uit voor 24 gemeenten in de regio Utrecht4. De opdracht is na evaluatie (2017) verlengd met een periode van 2 jaar. De huidige opdracht

[4] Dit betreffen de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist

	aan GGDrU voor de uitvoering van het Wmo-toezicht in de regio Utrecht loopt daarmee tot september 2020. Het door GGDrU uit te oefenen Wmo-toezicht kent drie verschillende vormen van toezicht: **-** Kwaliteitstoezicht Dit toezicht richt zich op de kwaliteitsverbetering van alle gecontracteerde maatwerkvoorzieningen. 96 aanbieders zijn in 2018 bezocht en 139 voorzieningen zijn getoetst. - Signaalgestuurd toezicht Dit toezicht richt zich op de signalen die vanuit gemeenten, medewerkers en/of inwoners zijn gemeld over een aanbieder. 2 onderzoeken zijn gedaan. -Calamiteiten toezicht Dit type toezicht richt zich op de uitvoering van een calamiteitenonderzoek of de begeleiding van de aanbieder bij het uitvoeren van een onderzoek in geval van een calamiteit. 13 meldingen zijn gedaan waarvan nog 8 in behandeling zijn.

Kinderopvang

Bezoeken kinderopvanglocaties	
We willen jaarlijks alle kinderopvanglocaties in onze regio bezoeken.	
Bereikt resultaat:	Voor het jaar 2018 is de 100% inspectienorm behaald. Kinderopvang:

Soort onderzoek	**Aantal onderzoeken**
Jaarlijks onderzoek	919
Onderzoek voor registratie	146
Onderzoek na registratie	86
Incidenteel onderzoek	179
Nader onderzoek	86

Gastouders:

Soort onderzoek	**Aantal onderzoeken**
Onderzoek voor registratie	402
Jaarlijks onderzoek	312
Incidenteel onderzoek	43
Nader onderzoek	20

Bezoeken locaties make-up, tattoo en piercing								
We willen in een tijdbestek van drie jaar alle locaties voor permanente make-up (PMU), tattoo en piercing bezoeken.								
Bereikt resultaat:	2018	aantal totaal	aantal nieuwe vergun-ningen	aantal verlengde vergun-ningen	verhuizing	gemeld NVWA	aantal gesloten	gesloten door verhuizing
	Tattoo	13	6	7	0		5	
	PMU	42	26	13	3		10	3
	Piercing	1	0	1	0			
	Tattoo & PMU	3	1	1	1			
	Tattoo & Piercing	5	1	4	0			
	Juwelier	2	2	0	0			
	Evenem ent	6						
	TOTAAL	72	36	26	4	9	15	3

Bezoeken seks- en relaxinrichtingen	
We willen jaarlijks alle locaties van seks- en relaxinrichtingen in onze regio bezoeken.	
Bereikt resultaat:	In onze regio hebben we acht seks- en relax inrichtingen. Deze zijn alle bezocht. Een rapportage met bevindingen is aan de verantwoordelijke gemeente verzonden.

Monitoren bezoeken Toezicht	
We willen regelmatig de voortgang van de toezichtbezoeken monitoren en zo nodig bijsturen.	
Bereikt resultaat:	Elke toezichthouder heeft een productienorm, maandelijks wordt gekeken of de persoonlijke productienorm en de norm op afdelingsniveau behaald is.

Opleidingstraject via GGD GHOR Nederland	
We willen een opleidingstraject voor alle toezichthouders via GGD GHOR Nederland.	
Bereikt resultaat:	**Kinderopvang:** De toezichthouders kinderopvang hebben verschillende trainingen gevolgd om zich voor te bereiden op de nieuwe wet en regelgeving: - Overtuigend communiceren - Handhaafbaar rapporteren - Feedback training - Incompany training veiligheid en gezondheid **Wmo:** - VNG training rapporteren - VNG training samenwerken met gemeenten - Incompany training veiligheid en gezondheid

Gesprek met gemeenten	
We willen in gesprek met gemeenten, individueel en via regiobijeenkomsten.	
Bereikt resultaat:	In 2018 zijn drie regiobijeenkomsten in samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) geweest. Ook zijn alle 25 gemeenten waar GGDrU het toezicht voor kinderopvang uitvoert, twee keer bezocht door de toezichthouder in de desbetreffende gemeente.

Samenwerken met VWA	
We werken samen met de Voedsel Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) om illegale locaties voor permanente make up, tattoo en piercing te motiveren een vergunning aan te vragen.	
Bereikt resultaat:	Er zijn negen meldingen gedaan van illegale locaties bij NVWA, deze locaties zijn gecontroleerd en hebben alle een schriftelijke waarschuwing gehad.

Bezoeken asielzoekerscentra	
We bezoeken jaarlijks alle asielzoekerscentra in onze regio.	
Bereikt resultaat:	De asielzoekerscentra in de regio zijn bezocht, een rapportage met bevindingen is aan de verantwoordelijke gemeente verzonden.

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Toezicht houden	1.248	0	-1.248	1.258	0	-1.258	10	0	-10
Totaal saldo van baten en lasten	1.248	0	-1.248	1.258	0	-1.258	10	0	-10
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.248	0	-1.248	1.258	0	-1.258	10	0	-10

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.7 Productgroep 7 – Openbare geestelijke gezondheid

A. Wat hebben we met Openbare Geestelijke Gezondheid (OGGZ) bereikt?

De doelgroep van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) zijn sociaal kwetsbare mensen, die niet of onvoldoende in staat zijn om in eigen bestaansvoorwaarden (zoals onderdak) te voorzien, meerdere problemen tegelijkertijd hebben, niet de zorg krijgen die ze nodig hebben en geen hulpvraag hebben (zorgmijders). Gezien de complexiteit van de problematiek is aanpak vanuit verschillende (leef)gebieden van de betrokken OGGZ-klant noodzakelijk om te voorkomen dat deze tussen wal en schip valt. Daarom wordt er vanuit GGDrU nauw samengewerkt met partners op het gebied van zorg, veiligheid, wonen, onderwijs, werk, inkomen, geestelijke- en verslavingszorg. De samenwerking en afstemming met de gemeentelijke sociale wijkteams is hierbij vanzelfsprekend.

We hebben in 2018 bereikt:

- Het vangnet voor kwetsbare mensen, dat ook signaleert, is versterkt.
- Er is adequate hulp aan kwetsbare mensen door dit vangnet.
- We voorkomen en brengen overlast terug, veroorzaakt door deze mensen.

Er zijn in 2018 evaluatiegesprekken gevoerd t.a.v. de samenwerking met het OGGZ-team van GGDrU met alle die deelnemen aan Woon Hygiënische Problematiek (WHP), Voorkomen Huisuitzettingen (VIA) en het Meldpunt (Bijzondere) Zorg- en Overlast . Tevens zijn er evaluatiegesprekken gevoerd met ketenpartners: Stadsring51, politie, gemeente (sociale zaken), GGZ Centraal, Welzin, de Waag, Indigo, UWV, Jellinek, Kwintes, Buurtzorg en woningbouwcorporaties.

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beleidsavisering Huiselijk Geweld	
We voeren beleidsmatige- en coördinerende taken m.b.t. de aanpak huiselijk geweld uit voor de gemeenten in de subregio Eemland.	
Bereikt resultaat:	Ook in 2018 is aandacht besteed aan het agenderen en versterken van het werken met de Meldcode Huiselijk geweld. Ingezet is op: • preventie binnen de afzonderlijke gemeenten • borgen netwerk en verbinden beleid en praktijk • versterken aanpak ouderenmishandeling • kennisdeling, communicatie Dit is gedaan door: • actieve deelname aan ambtelijke verdiepingssessies (3x) • aandachtfunctionaris overleggen (5x) • een ronde langs de afzonderlijke gemeenten i.s.m. Veilig

	Thuis (alle Eemland gemeenten), om te adviseren over invulling lokale preventieve activiteiten • Organiseren van theater en workshops rond de week tegen ouderenmishandeling i.s.m. Veilig Thuis en verspreiden van puzzelboekje voor ouderen • Conferentie Geweld in Gezinnen rond de week zonder geweld

Woon Hygiënische Problematiek (WHP)	
We voeren na een melding van een ernstige woningvervuiling in samenspraak met het sociaal team regie over de aanpak van de schoonmaak en het toeleiden naar zorg of hulpverlening van de bewoner.	
Bereikt resultaat:	In 2018 waren er 88 meldingen waarop regie gevoerd is en 23 consulten waarin geadviseerd is. Daarnaast is de werkwijze Woon Hygiënische Problematiek (WHP) in 2018 herzien en expliciet onder de aandacht bij gemeenten gebracht (zichtbaarheid). Per deelnemende gemeente zijn er overleggen gevoerd waarin de nieuwe werkwijze en resultaten WHP 2017 zijn besproken. We zien over 2018 een stijgende lijn t.a.v. meldingen en consulten WHP in 2017. In bijzonder bij de gemeente Amersfoort. Dit is grotendeels toe te schrijven aan de versterking van de communicatie rond WHP in 2018.

Voorkomen Huisuitzettingen (VIA)	
We voeren procesbegeleiding uit en adviseren bij het voorkomen van huisuitzettingen. Het gaat om huishoudens waarbij sprake is van dreiging tot huisuitzetting door huurachterstand en/of overlast in combinatie met meervoudige problematiek.	
Bereikt resultaat:	Het aantal ViA trajecten neemt af (al lijkt deze daling zich wel te consolideren). Het feit dat er minder dwang en drang trajecten zijn ter voorkoming van huisuitzetting is mede toe te schrijven aan de versterking van samenwerking aan de voorkant (vroegsignalering), waarmee inzet op ViA zorgvuldiger en efficiënter kan worden ingezet op de zware, multi-problematische casussen (top van de piramide). In 2018 zijn er 19 Via trajecten ingezet en is 327 uur ingezet voor advisering en voorlichting. In 2018 zien we voortzetting van de versterkte samenwerking met gemeenten, wijkteams en woningcorporaties. Uit evaluatie blijkt dat partijen elkaar goed weten te vinden en zijn de onderlinge afspraken beter bekend. Ook is in 2018 ingezet op herziening van de financiële afspraken rond inzet op ViA met als doel versterken transparantie in verantwoording; dit tot tevredenheid van de betrokken gemeenten en woningcorporaties.

Meldpunt (Bijzondere) Zorg- en Overlast	
We voeren procesbegeleiding uit en adviseren voor het Meldpunt (Bijzondere) Zorg en Overlast (MBZO). We verzorgen voor gemeenten een Meldpunt – vangnetfunctie en/of consultatiefunctie. Het Meldpunt richt zich op personen met complexe meervoudige problematiek, die niet in een acute crisis verkeren, maar wel (bijzondere) zorg nodig hebben of overlast veroorzaken en zelf geen hulp vragen. Doel is om in samenwerking met sociale teams en ketenpartners vroegtijdig te signaleren, uitsluiting te verminderen en dakloosheid te voorkomen, en een aanvaardbare kwaliteit van leven voor kwetsbare mensen te realiseren.	
Bereikt resultaat:	In 2018 zijn voorbereidingen getroffen t.a.v. uitbreiding en versterking Meldpunt (Bijzondere) Zorg en overlast naar het Regionaal Meldpunt niet-acuut. In 2018 is hiervoor een subsidieaanvraag voorbereid en gehonoreerd door ZonMW. Dit maakt het mogelijk voor alle gemeenten in de provincie Utrecht de meldingen toe te leiden naar de lokale zorgstructuur. Hiermee zal het vangnet voor kwetsbare mensen in de regio Utrecht worden versterkt in 2019 en het (vroeg)signalerend vermogen worden vergroot. Het aantal meldingen is toegenomen op zowel MZO als MBZO. We constateren dat er geen sprake is van een algemene stijging. Dit verschilt per gemeente. Voorbeelden hiervan waren de gemeenten Stichtse Vecht en Lopik (toename t.o.v. 2017) en Nieuwegein (afname t.o.v. 2017). Bij het Meldpunt Zorg- en Overlast zijn 247 meldingen binnengekomen en opgepakt. Bij het Meldpunt Bijzondere Zorg- en Overlast zijn 39 meldingen binnen gekomen en opgepakt. In 2018 heeft het OGGZ-team ook meldingen 'doorgeleid' naar de lokale zorgstructuur ten behoeve van gemeenten die niet deelnamen aan het Meldpunt Zorg en Overlast. Dit betroffen 9 gemeenten waaronder Amersfoort (22 meldingen) en de stad Utrecht (28 meldingen).

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Openbare geestelijke gezondheid	413	0	-413	448	2	-445	35	2	-33
Totaal saldo van baten en lasten	413	0	-413	448	2	-445	35	2	-33
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	413	0	-413	448	2	-445	35	2	-33

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.8 Productgroep 8 – Publieke gezondheid asielzoekers

A. Wat hebben we met Publieke gezondheid asielzoekers bereikt?

Voor asielzoekers is gezondheid en kennis van het Nederlandse zorgsysteem een belangrijke voorwaarde voor eigen regie en deelname aan onze samenleving. GGDrU doet onderzoek, monitort en geeft voorlichting aan deze groepen. Opvang en zorg voor asielzoekers is een Rijksverantwoordelijkheid, die is belegd bij het Centraal orgaan Asielzoekers (COA). Voor de publieke gezondheidszorg heeft het COA een overeenkomst afgesloten met GGD GHOR Nederland. De 25 GGD-en voeren deze publieke gezondheidszorg uit in de opvanglocaties van het COA. De taken die door GGDrU worden uitgevoerd, zijn jeugdgezondheidszorg, infectieziekte- en tuberculosebestrijding, gezondheidsbevordering, preventie van soa en hiv, hygiënezorg en coördinatie van de lokale zorg. We hebben in 2018 bereikt:

- Meer gezonde bewoners van het asielzoekerscentrum (AZC).
- Meer asielzoekers kennen hun weg in het Nederlandse zorgsysteem en integreren zo snel en goed mogelijk.

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Overeenkomst GGD GHOR Nederland en COA	
We voeren de verschillende taken uit, zoals afgesproken in de overeenkomst tussen GGD GHOR Nederland en het Centrum voor Opvang Asielzoekers (COA).	
Bereikt resultaat:	Het eerste half jaar van 2018 liet een duidelijke afname van het aantal asielzoekers zien. In het laatste kwartaal van 2018 is weer sprake van een toename. Afstemming met het project statushouders vindt plaats. Ook heeft coördinatie, participatie en afstemming in de lokale zorgketen plaatsgevonden. De uitvoering van de taken volgens de contractafspraken met COA zijn gerealiseerd: • Gebaseerd op het reguliere basistakenpaket van JGZ voor de 0 tot 18 jarige asielzoeker zijn tenminste tenminste 1.410 contactmomenten gerealiseerd. • Op vier locaties is infectieziektebestrijding actief geweest met de collectieve preventie, acht keerl vond een melding van een infectieziekte plaats. • Vier AZC locaties zijn geïnspecteerd in het kader van de uitvoering technische Hygiëne Zorg PGA. • Ten aanzien van de uitvoering TBC- preventie en –bestrijding door tbc-screening, -behandeling en BBC-vaccinatie bij asielzoekers volgens het protocol, zijn 47

	contactmomenten gerealiseerd (stand tot en met 3de kwartaal 2018. De digitaal vastgelegde aantallen over het 4e kwartaal zijn nog niet digitaal beschikbaar in de nieuwe landelijke applicatie) • 77 bijeenkomsten waren afgesproken in het kader van gezondheidsbevordering met de AZC 's waarvan er zes niet werden gerealiseerd. • Op het gebied van seksuele gezondheidszorg en preventie waren geen vragen vanuit de AZC's. Mogelijk zijn AZC's nog onvoldoende bekend met de ondersteuning die hierop vanuit GGDrU geboden kan worden. De komende tijd zal hier meer aandacht aan worden besteed.

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid asielzoekers	438	0	-438	370	2	-368	-68	2	70
Totaal saldo van baten en lasten	438	0	-438	370	2	-368	-68	2	70
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	438	0	-438	370	2	-368	-68	2	70

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.9 Productgroep 9 – Publieke gezondheid statushouders

A. Wat hebben we met Publieke gezondheid statushouders bereikt?

Als GGDrU hebben we in 2018 de gezondheid van alle inwoners in de regio Utrecht bevorderd en beschermd. Dit gold ook voor de 1.600 statushouders die we nieuw in de regio verwelkomden en voor de circa 8.300 statushouders die al in regio Utrecht woonden.

In de basis zien we statushouders als veerkrachtige personen. Ze zijn immers (vaak) van ver gekomen en hebben de weg naar Nederland kunnen vinden. Tegelijkertijd is bekend dat vluchten en opnieuw moeten bouwen aan een toekomst speciale gezondheidsrisico's meebrengen. Daarom hebben we samen met gemeenten en ketenpartners afgelopen jaar helderheid gecreëerd in wat de specifieke opdrachten van GGDrU hierbij zijn.

Gezondheid van statushouders in beeld

- Een gezondheidsrapportage is ontwikkeld waarmee, op basis van landelijke en lokale gegevens, per gemeente inzicht gegeven kan worden in de (potentiële) gezondheidsrisico's en aandachtspunten voor gezondheidsbevordering.
- Bij het onderdeel JGZ van GGDrU is de gezondheid van elk nieuwkomers kind/gezin in beeld en waar nodig heeft ondersteuning/doorverwijzing plaatsgevonden

Bijdrage aan basisniveau gezondheidsvaardigheden

- Tijdens een pilot in 4 gemeenten hebben statushouders tijdens het participatietraject gezondheidsvoorlichting ontvangen.
- Via de Facebookpagina's Gezond in Nederland zijn dagelijks ruim 20.000 statushouders voorzien van (preventieve) gezondheidsinformatie.

Participeren in (preventie) netwerken statushouders

- Rondom statushouders weten ketenpartners elkaar over en weer steeds beter te vinden.
- Afspraken zijn gemaakt met ketenpartners (oa vluchtelingenwerk, scholen, woningbouw, welzijn, 1ste lijn) over rol, taakverdeling en wijze van afstemming op casus- en collectiefniveau.

B. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Preventieve zorg voor statushouders	
We voeren de werkzaamheden uit zoals afgesproken in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 29 juni 2017. Uitgangspunt vormen de afspraken zoals beschreven in het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom.	
Bereikt resultaat:	Gekozen is voor een projectmatige aanpak waarvoor, via het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom, door alle gemeenten extra financiële middelen beschikbaar zijn gesteld. Actieplannen zijn gemaakt, die inzicht geven in de gewenste vernieuwingen/verbeteringen. Hieronder aantal voorbeelden van uitgevoerde acties: • Een overzicht is gemaakt van recente landelijke cijfers gezondheid statushouders. • Voor de hele regio is een nieuw proces nieuwkomers ontwikkeld, zodat alle statushouders kinderen (0-12) huisbezoek en jongeren (12-18) startgesprek op school ontvangen. • Implementatie van nieuw beleid voor de inzet van tolken JGZ en financiële randvoorwaarden. • Coördinatie en uitvoering van 24 gezondheidsvoorlichtingen (o.a. over zorgsysteem in Nederland, psychische gezondheid, leefstijl, seksuele gezondheid) tijdens gemeentelijke participatietrajecten

	• Coördinatie en uitvoering van het online platform voor en door nieuwkomers www.gezondinnederland.info (samen met Pharos en drie andere GGD-en). • Eenvoudige beeldkaarten en filmpjes met informatie rondom gezond wonen zijn ontwikkeld • Regionale netwerk bijeenkomst voor gemeenten en ketenpartners georganiseerd rondom gezondheid statushouders • Ketenpartners voorzien van informatie rondom infectieziekten en hygiëne • Implementatie landelijk ICT-systeem zodat o.a. statushouders beter gevolgd kunnen worden door het team TBC • Voorlichtingen verzorgd voor vrijwilligers van Vluchtelingenwerk

C. Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening weergegeven (alle bedragen x € 1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid statushouders	533	0	-533	195	0	-195	-338	0	338
Totaal saldo van baten en lasten	533	0	-533	195	0	-195	-338	0	338
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	533	0	-533	195	0	-195	-338	0	338

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

3. Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voorgeschreven paragrafen met uitzondering van lokale heffingen en grondbeleid. Deze laatste twee paragrafen zijn niet van toepassing op GGDrU.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen gaat over hoe solide de financiële huishouding van GGDrU is. Weerstandsvermogen is van belang wanneer zich financiële tegenvallers voordoen. Het weerstandsvermogen is het resultaat van de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's.

Risico-inventarisatie
In de notitie 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' (vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 26 maart 2015) zijn uitgangspunten opgenomen voor de uitvoering van de risico-inventarisatie. In januari 2019 heeft een actualisatie van de risico-inventarisatie plaatsgevonden. De medewerker Administratieve Organisatie en Interne Controle voert periodiek gesprekken met de betreffende managers om de risico's te actualiseren. Deze actualisatie maakt onderdeel uit van de reguliere P&C-cyclus en heeft daardoor nadrukkelijk de aandacht van GGDrU. De actualisatie leidt tot onderstaande risicokaart:

Op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie heeft een financiële kwantificering plaatsgevonden van de benoemde risico's. Dit leidt tot de volgende opstelling:

Nr	A. INTERNE BEDRIJFSVOERING	Oorzaak	Impact/Risicobedrag	Actiepunt	Benodigd weerstands-vermogen	Vorig jaar
A1.	Europees aanbesteden	De meeste aanbestedingen worden door zelfde mensen uitgevoerd, de aanbestedingen moeten gespreid worden.	Er wordt niet voldaan aan de aanbestedingsregels	Inkoopkalender wordt gehanteerd, nieuwe spendanalyse en intern bekendheid aanbestedingsregels.	30.000	240.000
A2.	ICT omgeving (infrastructuur)	Laag volwassenheidniveau	Mogelijke problemen mbt de ICT-omgeving	Diverse verbeteringen IT-omgeving zijn al doorgevoerd, laatste deel wordt in 2019 doorgevoerd.	3.000	60.000
A3.	Onvoldoende licenties	Groei in het verleden	Als nog moeten betalen voor licenties	Intussen zijn de licenties op orde en er hoeft niet meer betaald te worden voor licenties uit het verleden.	-	938
A4.	Voldoen AVG	Veranderde wetgeving	Niet voldoen aan AVG	Medewerker ingehuurd voor implementatie AVG. Wel nog structurele invuling organiseren.	3.000	375
A5.	Fluctuatie kindaantallen	Vanaf 2018 financiering JGZ obv kindaantallen	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Op te vangen door natuurlijk verloop medewerkers	1.500	30.000
A6.	Asielzoekers	Wisselende instroom van asielzoekers	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Op te vangen door tijdelijke krachten	12.000	12.000
A7.	Vertrek TBC-artsen	Door vergrijzing gebrek aan specialistische kennis	Onvoldoende kennis werk om uitvoeren en opschalen	Landelijke samenwerking en opleiden	-	48.000
A8.	Vraag naar reizigersvaccinatie	Fluctuatie vraag vaccinatie	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Aanhouden flexibele schil van medewerkers	30.000	30.000
A9.	Tekort gekwalificeerd personeel	Lastig personeel vinden	Onvoldoende capaciteit en kennis voor werk	Werven en opleiden specifieke functie	30.000	30.000
	B. SAMENWERKING IN DE GR					
B1.	Ombuigingen	Intensiveringen noodzakelijk, ombuiging noodzakelijk ter financiering	Ombuigingen worden niet uitgevoerd conform plan	Monitoren stand van zaken met betrekking tot ombuigingen	48.000	240.000
B2.	Maatwerk	Aansluiten behoefte gemeente en afname vraag maatwerk door gemeente	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Aanhouden flexibele schil van medewerkers	30.000	30.000
B3.	Aanbesteding GGiD	Betreft de bouw van een nieuw digitaal dossier met twee andere GGD-en. Tests geven aan dat software nog niet uitgerold kan worden. Uitloop van oplevering is aan de orde.	Incidenteel hogere kosten in zowel bouwfase als licentiekosten bestaande software (verlengen van gebruik). Mogelijk ook aanbestedingsrisico. Tevens later moment van realiseren ombuigingen.	Strakke sturing op PvE irt leverancier/bouwer. Aanpassen van ombuigingsplan vanwege latere ombuiging en hogere intensivering. Inkoopadvies organiseren inzake aanbesteding.	320.000	-
	C. EXTERNE ONTWIKKELINGEN					
C1.	Risico Inventarisatie & Evaluatie	Nog niet alle benodigde RI&E zijn uitgevoerd	Uitvoeren van werk door medewerkers GGDrU	Uitvoeren en vervolg geven aan RI&E	7.500	7.500
C2.	Langdurige calamiteit	Onvoldoende bezetting	Impact op de operaties maar op voorhand niet te kwantificeren	Er zijn afspraken met GGD's/RIVM over tijdelijke ondersteuning en gemeente zijn ook ondersteunend	12.000	12.000
C3.	Stoppen subsidie seksuele gezondheid	Mogelijke veranderingen in wetgeving	Structurele personenlasten	Vinger aan de post houden bij VWS	60.000	-
					€ 587.000	€ 740.813

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. Per 31 december 2018 bedraagt de weerstandscapaciteit €1.273.349 (zijnde de algemene reserve van GGDrU) vòòr resultaattoedeling.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit €587.000. De beschikbare weerstandscapaciteit is €1.273.349. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 2,17. Hiermee zijn de genoemde risico's financieel afdoende afgedekt.

Kengetallen
Het BBV schrijft voor dat de financiële weerbaarheid en wendbaarheid zichtbaar worden gemaakt aan de hand van zes kengetallen. Daarvan hebben twee kengetallen (grondexploitatie en belastingcapaciteit) geen betrekking op GGDrU. De overige vier kengetallen zijn hierna weergegeven. Per kengetal is daarna een toelichting opgenomen.

BBV kengetallen	2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Netto schuldquote	22,5%	23,0%	21,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	22,5%	23,0%	21,7%
Solvabiliteitsratio	18,9%	16,2%	21,1%
Kengetal structurele exploitatieruimte	-0,1%	0,0%	3,2%

Netto schuldquote (inclusief gecorrigeerd voor alle leningen)
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Volgens het BBV moeten twee ratio's worden weergegeven, te weten de 'netto schuldquote' en 'netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen'. Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote per eind 2018 ligt procentueel iets lager dan in vergelijking met de begroting 2018 en jaarstukken 2017. Door een daling van de schuld vanwege aflossing loopt de ratio ook terug.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin GGDrU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe beter GGDrU zijn verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit als de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen is hoger geworden ten opzichte van 2016. De uitkomst van de solvabiliteitsratio betekent voor GGDrU dat een deel van de vaste activa is gefinancierd met vlottende passiva en daarom de kortlopende schulden niet volledig in één keer kunnen worden betaald. Het heeft de voorkeur om vaste activa te financieren met langlopend vermogen, waardoor de liquiditeit op de korte termijn toeneemt en GGDrU makkelijker zijn kortlopende schulden kan voldoen. Bij een hoger eigen vermogen kan de ratio worden verbeterd. Solvabiliteit van GGDrU per eind 2018 is met 2,2% verbeterd ten opzichte van 2017 en 4,9% ten opzichte van de begroting.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een neutraal of positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente van de langlopende leningen) te dekken. Eind 2018 is het percentage +3,2% wat als positief kan worden bestempeld.

Toelichting op de ontwikkeling van de kengetallen
Op basis van bovenstaande kengetallen kan worden opgemerkt dat de financiele positie van de organisatie zich licht positief heeft ontwikkeld. Dit vooral als gevolg van het positieve resultaat van 2018.

Beleidsindicatoren
Conform de regeling beleidsindicatoren gemeenten van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 24 maart 2016 moeten onderstaande relevante beleidsindicatoren in de programmaverantwoording van GGDrU worden opgenomen.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Jaar laatste meting	Meting begroting 2018	Huidige meting
0. Bestuur en Ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2018	0,33	0,34
0. Bestuur en Ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2018	n.o.	n.o.
0. Bestuur en Ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2018	32,62	31,61
0. Bestuur en Ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	13,7%	10,1%
0. Bestuur en Ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2018	27,3%	23,0%

De percentages van de huidige meting liggen in lijn met de begroting. Door het positieve jaarresultaat liggen de apparaatskoste per inwoner en de overhead in % van de totale lasten onder de begroting.
Er zijn geen gegevens voor bezetting opgenomen. Dit omdat in de huidige registratie van de bezetting binnen de personeels/salarisadminstratie ook medewerkers worden opgenomen waarvoor in de begroting geen formatie wordt opgenomen (bijvoorbeeld stagiairs, artsen in opleiding, uitzendkrachten, ZZP-ers etc).

3.2 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de ontwikkelingen en de belangrijkste realisaties op het gebied van bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering bestaat uit alle beherende, verantwoordende en controlerende activiteiten die de organisatie in staat stellen om de voorgenomen activiteiten binnen de productgroepen en prestaties zo effectief en efficiënt mogelijk te realiseren. In deze paragraaf richten wij ons op de realisatie van zaken op het gebied van personeel en organisatie en planning & control (P&C).

<u>HKZ-certificering</u>
GGDrU biedt aan gemeenten, klanten, instellingen, ketenpartners, relaties en personeel garantie dat geïnvesteerd wordt in een professionele organisatie waar kwaliteit en klantgerichtheid centraal staan. GGDrU is door KIWA gecertificeerd op basis van het nieuwe HKZ-schema. Daarmee voldoet GGDrU aan de inspectie eis op het gebied van kwaliteit.

Normenkader
GGDrU is een openbaar lichaam en dient als gemeenschappelijke regeling dezelfde verslaggevingsvoorschriften te volgen als lokale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen etc.). Het normenkader voor de jaarstukken 2018 is opgenomen in het controleprotocol 2017, dat door het algemeen bestuur in december 2017 is vastgesteld.

Personeel & Organisatie
Verzuim
Het ziekteverzuimpercentage in 2018 was 5,63 %. Het verzuim is hiermee ten opzichte van 2017 licht gestegen. Analyse van de cijfers leert dat dit onder meer het gevolg is van een aantal langdurig zieke medewerkers.

Bezwaren
Er waren in 2018 in totaal twee bezwaarschriften. Beide bezwaarschriften zijn uiteindelijk door de betreffende medewerker ingetrokken.

Vertrouwenspersoon, agressiemeldingen en klachten ongewenst gedrag
Er waren in 2018 in totaal twee meldingen vertrouwenspersoon en twee agressiemeldingen.

Boventalligen
Er waren in 2018 geen boventalligen.

Omvang personeelsbestand
Inclusief externen waren er in 2018 in totaal 684 medewerkers werkzaam bij GGDrU. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2017.

Opleiding artsen
Er waren in 2018 de volgende artsen in opleiding:
- 6 AIOS 1e fase JGZ
- 1 AIOS 2e fase JGZ
- 1 AIOS 1e fase IZB
- 1 AIOS 2e fase IZB

Vennnootschapsbelasting (VPB)
Voor het verzorgen van de aangifte vennootschapsbelasting over 2016 en 2017 is fiscale expertise ingehuurd. De aangifte over 2016 is via een zogenaamde nihil aangifte ingediend. Naar verwachting zal dit ook van toepassing zijn voor 2017 en 2018. Er is daarom geen post nog te betalen VPB in de jaarrekening voorzien.

Verzekeringen
GGDrU voert het beheer van zijn verzekeringen in eigen beheer uit.
Het pakket van GGDrU bestaat uit de volgende verzekeringen:
- brand- en exploitatiekostenverzekering;
- aansprakelijkheidsverzekering;
- werkgevers aansprakelijkheidsverzekering bestuurder motorrijtuigen verzekering;
- wagenparkverzekering;
- rechtsbijstandverzekering;
- computer- en elektronicaverzekering.

ICT Infrastructuur
In 2018 is in het kader van het project 'Basis op Orde' door team Informatisering & Automatisering (I&A) een volledig nieuwe ICT-infrastructuur ontwikkeld, die eind 2018 in gebruik is genomen door de organisatie. Met 'Basis op Orde' zijn zowel de werkplekken van de medewerkers (frontend) vervangen, is Citrix vervangen door het GGDrU-portaal en Office365 (midoffice) en is de serveromgeving verhuisd van Zeist naar een Azure-serveromgeving in de cloud (backend).

Na afronding van de diverse aanbestedingen rond de zomer van 2018, is na de zomerperiode gestart met de bouw van de nieuwe ICT-omgeving. Vanaf oktober tot eind december 2018 zijn uiteindelijk alle medewerkers succesvol gemigreerd naar de nieuwe omgeving. Ook heeft GGDrU in 2018 alle dataverbindingen en de contracten voor mobiele telefonie via de VNG aanbesteed. De migratie naar de nieuwe provider voor mobiele telefonie is gelijktijdig met de overgang naar de nieuwe ICT-omgeving uitgevoerd. De migratie en uitrol van nieuwe dataverbindingen is gestart en wordt begin 2019 afgerond.

Datalekken
In 2018 heeft één datalek plaatsgehad. Dit is gemeld bij de Autoriteit Persoonsbescherming (AP). Er zijn organisatorische maatregelen getroffen om herhaling te voorkomen. Technische maatregelen zijn meegenomen in het project Basis op Orde.

Algemene Verordening Gegevensbescherming
In 2017 is geïnventariseerd welke stappen GGDrU met de introductie van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) per 25 mei 2018 moest nemen om in het kader van informatieveiligheid 'AVG-proof' te worden. In 2018 is een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangetrokken, is een privacyloket ingericht, is het verwerkingsregister gevuld en in gebruik genomen, is een deel van de werkprocessen gecontroleerd op privacy-issues en is een start gemaakt met bewustwording van de medewerkers.

Verder heeft I&A in 2018 input en capaciteit geleverd voor het programma GGiD, de implementatie van Careware (roosteren/plannen), de vorming van één organisatie voor seksuele gezondheid en de overdracht van kinddossiers in het kader van de vorming van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden per 1 januari 2019.

Aanbestedingen via VNG Realisatie
Als vervolg op de (financieel) succesvolle aanbestedingen voor vaste en mobiele telecommunicatie van VNG Realisatie (GT Vast/Mobiel) heeft GGDrU zich aangemeld voor de aanbesteding GT Connect waarin de vaste telefonie en callcentre-functionaliteit in 2019 wordt aanbesteed.

Verhuizingen/verbouwing locaties
In 2018 zijn vijf CB-verhuizingen (consultatie bureaus) gerealiseerd: Montfoort, Renswoude, Den Dolder (Zeist), IJsselstein en een AZC in Overberg.
Naast deze verhuizingen is tevens een aantal nieuwe projecten opgestart, namelijk verkoop Poststede in Nieuwegein, goedkeuring voor verbouwingen in Amersfoort op bestaande locaties en begin van verbouwing van een nieuwe locatie in Maarssen.

Tevens zijn de voorbereidingen getroffen voor de overdracht vanuit Rivas naar GGDrU voor het gebruiken van een vijftal locaties ten behoeve van de JGZ dienstverlening per 1 januari 2019 voor de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden.
Op de locatie Stadplateau (Utrecht) zijn de voorbereidingen getroffen zodat op 1 januari 2019 team Seksuele Gezondheid aan de slag kan als één organisatie voor seksuele gezondheid in de regio Utrecht.

Aanbestedingen facilitair
Ter ondersteuning van de organisatie (basis op orde) en vanuit oogpunt van rechtmatigheid zijn diverse aanbestedingen uitgevoerd. De aanbesteding voor post, drukwerk, vaccinatie koelkasten en kantoormeubilair zijn gestart en afgerond in 2018. Tevens is de aanbesteding medische artikelen opgestart om in het 1e kwartaal van 2019 af te ronden.

Strategisch Huisvestingsplan
Het Strategisch Huisvestingsplan is in 2018 afgerond. In dit document is een beeld geschetst van de huidige huisvestingsportefeuille en is bekeken aan welke criteria de huisvesting moet voldoen voor de verschillende taakvelden. Het Strategisch Huisvestingsplan is eind januari 2019 aan het dagelijks bestuur voorgelegd. Het dagelijks bestuur heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een Programma van Eisen voor de locatie De Dreef 5 te Zeist (hoofdkantoor) en op basis hiervan verschillende scenario's in beeld te brengen (inclusief business case). Het algemeen bestuur wordt hierover nader geïnformeerd in de vergadering van het AB van 27 maart 2019.

3.3 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in 'derde rechtspersonen' waarin GGDrU een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dit belang heeft zowel betrekking op privaatrechtelijke als publiekrechtelijke organisaties. Privaatrechtelijke organisaties zijn in het Burgerlijk Wetboek nader geregeld, en kunnen stichtingen, verenigingen, coöperaties, vennootschappen en deelnemingen zijn.

GGD GHOR Nederland (Vereniging voor Publieke Gezondheid en Veiligheid (PGV))
GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD-en en GHOR bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de DPG-en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD-en en GHOR bureaus gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD-en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Bestuurlijk en financieel belang
Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG-en. Hierin worden de 25 GGD-en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het presidium bestaat uit vijf leden van het algemeen bestuur. GGDrU betaalt op

jaarbasis een contributie aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner. Voor 2018 bedroeg deze contributie €147.467.
Er is geen prognose bekend over het eigen vermogen aan het begin en einde van boekjaar 2018.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering
Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid van GGDrU in zowel de vergadering van DPG-en als het presidium.

Artikel 15 lid 2 van het BBV geeft aan dat per verantwoorde verbonden partij de omvang van het eigen en vreemd vermogen aan het begin en einde van het begrotingsjaar en het financiële resultaat over het begrotingsjaar moet worden verantwoord. In de begroting van deze verbonden partij zijn deze gegevens niet opgenomen.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

GGDrU heeft kapitaalgoederen in de vorm van gebouwen, dienstauto's, automatisering en (kantoor)inventarissen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten geeft aan dat gemeenten o.a. met betrekking tot wegen en gebouwen onderhoudsplanningen moeten hebben vanwege de soms grote bedragen en risico's die aan kapitaalgoederen zijn verbonden.

GGDrU heeft in 2004 het gebouw De Dreef 5 in Zeist in eigendom verkregen als hoofdgebouw. Toevoeging aan de voorziening voor onderhoud is onderbouwd door middel van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Het meerjarenonderhoudsplan is in 2016 herzien. Op basis hiervan vindt een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud plaats van €60.000.

De vestiging Poststede 5 in Nieuwegein (ook in eigendom van GGDrU) is in 2006 gerenoveerd. Daarvoor is in 2010 een MJOP opgesteld. Dit MJOP is in maart 2016 geactualiseerd. Gegeven het feit dat deze locatie momenteel te koop staat, mag conform de vigerende verslaggevingsregels geen voorziening meer worden aangehouden.

3.5 Financiering en treasury

Inleiding
In deze treasuryparagraaf worden aan de hand van de begrippen renteontwikkeling kasgeldlimiet, renterisico en financieringspositie de belangrijkste zaken beschreven, die zich het afgelopen jaar op het gebied van treasury hebben voorgedaan.

Treasurystatuut
GGDrU beschikt over een op 4 december 2014 vastgesteld Treasurystatuut. In dit statuut is onder meer opgenomen dat, door de invoering van het Schatkistbankieren, de verplichting geldt dat overtollig kasgeld dagelijks naar de staatskas moeten worden afgestort. Dit heeft in 2018 ook plaatsgevonden.

Renterisiconorm
Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm op 20% van de stand van de vaste schuld. Als lange financiering wordt volgens de Wet Financiering decentrale overheden alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar aangemerkt. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen.

Renterisico norm		
		Bedrag x € 1.000
1a.	Renteherziening op vaste schuld o/g	-
1b.	Renteherziening op vaste schuld u/g	-
2.	Renteherziening op vaste schuld	-
3a.	Nieuw aangetrokken vaste schuld	-
3b.	Nieuw uitgezette lange leningen	-
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	-
5.	Betaalde aflossingen	135
6.	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-
7.	Renterisico op de vaste schuld (2+6)	-
8.	Renterisico-norm	1.112
9a.	Ruimte onder renterisico-norm (8-7)	1.112
9b.	Overschrijding renterisico-norm (7-8)	-
Berekening renterisico-norm		
10	Stand van de vaste schuld	5.559
11	Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%
12	Renterisico-norm (10 x 11 / 100)	1.112

GGDrU blijft hiermee ruimschoots binnen de renterisiconorm.

Renteontwikkeling
GGDrU heeft op zijn twee eigendomspanden drie hypotheekleningen afgesloten. Van twee leningen ligt de rentevervaldatum in 2021. Van de derde lening valt de renteherzieningsdatum in 2024.

Kasgeldlimiet
Het renterisico op de korte financiering wordt wettelijk begrensd door de kasgeldlimiet. Hiertoe behoren alle rekening-courant saldi en kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt in de Wet Fido bepaald als percentage van de omzet in de begroting. De kasgeldlimiet voor 2018 bedroeg €3.605.685 zijnde 8,2% van €43.971.764.

kasgeldlimiet	Begroot	Realisatie
Omvang		
1. Toegestane kasgeldlimiet		
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%
in een bedrag	3.605.685	3.504.270
2. Omvang vlottende korte schuld		
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar		6.962.632
Schuld in rekening courant		
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar		
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld		
3. Vlottende middelen		
Contante in kas		23.066
Tegoeden in rekening courant		93.324
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar		6.998.267
4. Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende middelen		152.025
Toegestane kasgeldlimiet		3.504.270
Ruimte (+) c.q.overschrijding (-)		3.656.295

De kasgeldlimiet is in het boekjaar 2018 niet in het geding gekomen.

Netto vlottende schuldpositie

In onderstaande tabel is de netto vlottende schuldpositie van GGDrU opgenomen.

Netto vlottende schuldpositie

Omschrijving	Saldo 31 December 2017	Saldo 31 December 2018
Crediteuren	1.442.214	2.273.516
Fiscus	1.866.827	2.077.623
Pensioen/afdracht OP/NP	339.932	366.395
Door derden beklemde middelen	-	-
Totalen	3.648.973	4.717.534

Renteresultaat

3.6 Rechtmatigheid

De rechtmatigheid wordt op programmaniveau vastgesteld. GGDrU kent één programma: Publieke Gezondheid. Onderstaand wordt een analyse gemaakt op een eventuele begrotingsonrechtmatigheid. Tevens wordt bepaald in hoeverre sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid, die de accountant in zijn oordeel over de rechtmatigheid dient mee te nemen. Uitgangspunten hiervoor zijn vastgelegd in het controleprotocol 2017 van GGDrU van 7 december 2017.

De begrote lasten exclusief mutaties in reserves, conform de begroting 2018 inclusief tweede wijziging, van dit programma (zijnde €43.584.000) worden met €1.237.000 onderschreden (zijnde de begrote lasten van €43.584.000 minus de werkelijke lasten van €42.347.000).

Er is derhalve geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid ten aanzien van de lasten over 2018.

Het krediet voor de diverse inventaris is overschreden met € 2.607. Eind 2018 moest met spoed een nieuwe couverteermachine (ook wel enveloppenvulmachine genoemd; een couverteermachine vouwt documenten, stopt deze in een envelop en sluit deze vervolgens geheel geautomatiseerd) worden aangeschaft. De vorige couverteermachine functioneerde niet meer goed. De beschikbare krediet was voor het genoemde bedrag van €2.607 ontoereikend. Hierdoor is sprake van een overschrijding bij het krediet 'Diverse inventaris'.

B. JAARREKENING

1. Balans

ACTIVA	Balans per 31 december 2018		Balans per 31 december 2017	
Vaste activa				
1. Materiële vaste activa				
a. Investeringen met een economisch nut	€	9.538.625	€	8.474.682
Subtotaal Materiële Vaste Activa	*€*	*9.538.625*	*€*	*8.474.682*
2. Financële vaste activa				
a. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	€	18.900	€	18.900
Subtotaal Financiële vaste Activa	*€*	*18.900*	*€*	*18.900*
Totaal vaste activa	*€*	*9.557.525*	*€*	*8.493.582*
Vlottende activa				
3. Voorraden				
a. Gereed product en handelsgoederen	€	76.836	€	83.899
Subtotaal Voorraden	*€*	*76.836*	*€*	*83.899*
4. Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar				
a. Vorderingen op openbare lichamen	€	3.639.245	€	3.802.070
b. Overige vorderingen	€	234.042	€	249.041
Subtotaal uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	*€*	*3.873.287*	*€*	*4.051.110*
5. Liquide middelen	€	116.391	€	241.887
6. Overlopende activa				
a. De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen de ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.				
- het Rijk	€	586.621	€	349.607
- overige Nederlandse overheidslichamen	€	207.918	€	510.733
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	€	2.253.604	€	847.588
Subtotaal overlopende activa	€	3.048.144	€	1.707.928
Totaal vlottende activa	*€*	*7.114.657*	*€*	*6.084.825*
TOTAAL GENERAAL ACTIVA	€	16.672.183	€	14.578.407

PASSIVA	Balans per 31 december 2018		Balans per 31 december 2017	
Vaste passiva				
7. Eigen vermogen				
a. Algemene reserve	€	1.273.349	€	1.273.349
b. Overige bestemmingsreserves	€	1.025.352	€	1.365.660
c. Gerealiseerde resultaat	€	1.218.565	€	116.513
Subtotaal Eigen Vermogen	*€*	*3.517.266*	*€*	*2.755.522*
8. Voorzieningen	€	633.661	€	577.399
9. Vaste schulden				
a. Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€	5.558.624	€	5.693.247
Subtotaal Vaste Schulden	*€*	*5.558.624*	*€*	*5.693.247*
Totaal vaste passiva	*€*	*9.709.550*	*€*	*9.026.168*
Vlottende passiva				
10. Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar				
a. Overige schulden	€	4.717.534	€	3.648.973
Subtotaal Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar	*€*	*4.717.534*	*€*	*3.648.973*
11. Overlopende passiva				
a. Overlopende passiva verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	€	1.156.554	€	725.266
b. Overlopende passiva opgenomen van de van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen (vooruit)ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren				
- Het Rijk	€	132.729	€	141.944
- Overige Nederlandse overheidslichamen	€	955.815	€	1.036.056
Subtotaal overlopende passiva	*€*	*2.245.098*	*€*	*1.903.266*
Totaal vlottende passiva	*€*	*6.962.632*	*€*	*5.552.239*
TOTAAL GENERAAL PASSIVA	€	16.672.183	€	14.578.407

2. Gerealiseerd resultaat op hoofdlijnen

Overzicht van baten en lasten

Het resultaat van het programma Publieke Gezondheid is als volgt:

Overzicht van Baten en Lasten												
Programma (x €1.000)	Begroting 2018 oorspronkelijk			Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke Gezondheid	40.185	40.146	-38	43.584	42.917	-667	42.347	43.109	762	-1.237	192	1.429
Totaal saldo van baten en lasten	40.185	40.146	-38	43.584	42.917	-667	42.347	43.109	762	-1.237	192	1.429
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	38	38	388	1.055	667	388	844	457	-1	-211	-210
Resultaat	40.185	40.185	0	43.972	43.972	0	42.735	43.953	1.219	-1.237	-19	1.219

Het programma geeft een positief resultaat van €1.218.565. Dit betreft hoofdzakelijk een incidenteel resultaat.

In het volgende overzicht is het resultaat per productgroep/programma inclusief de mutaties in reserves opgenomen.

Overzicht van Baten en Lasten												
Programma (x €1.000)	**Begroting 2018 oorspronkelijk**			**Begroting 2018 na wijziging**			**Realisatie 2018**			**Verschil Realisatie versus begroting 2018**		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gezondheidsbescherming	7.692	2.816	-4.876	7.878	2.782	-5.095	8.208	3.087	-5.121	330	304	-26
Gezondheidsbevordering en leefstijl	442	0	-442	1.081	0	-1.081	991	6	-985	-90	6	96
Monitoren, signaleren en advies	1.298	0	-1.298	573	0	-573	546	4	-542	-27	4	31
Jeugdgezondheidzorg	17.322	0	-17.322	21.300	0	-21.300	20.414	66	-20.348	-886	66	952
Toezicht houden	108	0	-108	242	0	-242	197	0	-197	-45	0	45
Toezicht houden	1.201	0	-1.201	1.248	0	-1.248	1.258	0	-1.258	10	0	-10
Openbare geestelijke gezondheid	519	0	-519	413	0	-413	448	2	-445	35	2	-33
Publieke gezondheid asielzoekers	646	0	-646	438	0	-438	370	2	-368	-68	2	70
Publieke gezondheid statushouders	0	0	0	533	0	-533	195	0	-195	-338	0	338
Algemene dekkingsmiddelen		37.330	37.330	0	40.134	40.134	0	39.941	39.941	0	-193	-193
Overhead	10.957	0	-10.957	9.879	0	-9.879	9.721	0	-9.721	-158	0	158
Totaal saldo van baten en lasten	40.185	40.146	-38	43.584	42.917	-667	42.347	43.109	762	-1.237	192	1.429
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	38	38	388	1.055	667	388	844	457	-1	-211	-210
Resultaat	40.185	40.185	0	43.972	43.972	0	42.735	43.953	1.219	-1.237	-19	1.219

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), waar de GGDrU net als gemeenten aan gebonden is, is twee jaar geleden op een aantal punten aangepast. Eén van de vernieuwingen die is doorgevoerd is dat overhead in de begroting en jaarstukken separaat opgenomen dient te worden. Voorheen werd de overhead in de begroting en jaarrekening toegerekend aan en daarmee ook gepresenteerd bij de (beleids)productgroepen. Daarmee was het saldo per (beleids)productgroep inclusief (toegerekende) overhead. Uiteraard blijft toerekening van de overhead wel plaatsvinden om tot een juiste kostprijs per productgroep/taak te komen maar is deze informatie vanwege de verplichte weergave conform BBV niet in de begroting en jaarrekening opgenomen. Daarnaast moeten ook de algemene dekkingsmiddelen conform de nieuwe BBV-voorschriften separaat in de begroting en jaarstukken gepresenteerd worden. Voor

GGDrU betekent dit dat alle baten, behoudens de omzet van Reisadvies, in een aparte productgroep gepresenteerd worden en daarmee dus niet meer als bate bij de betreffende (beleids)productgroepen.
In de primitieve begroting 2018 van GGDrU zijn de twee productgroepen 'Overhead' en 'Algemene dekkingsmiddelen' dan ook separaat opgenomen naast de beleidsproductgroepen. In de jaarrekening 2018 wordt op overeenkomstige wijze verantwoord.

Deze nieuwe wijze van verantwoorden brengt met zich mee dat de verklaring voor de resultaten van de beleidsproductgroepen lastiger dan voorheen is af te lezen uit de tabellen. Alleen de baten van Reisadvies worden wel bij de beleidsproductgroep Gezondheidsbescherming opgenomen omdat deze taak een zogenaamde markttaak betreft. GGDrU hoeft deze taak niet uit te voeren. Door de baten van de verschillende beleidsproductgroepen nu gezamenlijk te moeten presenteren onder productgroep 'Algemene dekkingsmiddelen' komen de onderliggende plussen en minnen niet naar voren. De lasten worden wel bij de verschillende beleidsproductgroepen gepresenteerd. Om ervoor te zorgen dat we zowel voldoen aan de verantwoordingsvereisten van het BBV, als aan het uitgangspunt om op taakinhoud de resultaten te kunnen toelichten, wordt per productgroep het resultaat (voortkomend uit de afwijking tussen gerealiseerde en begrote lasten en de eventuele incidentele baten) toegelicht, waarbij verschillen aan de lastenkant ook cijfermatig herleidbaar zijn uit de desbetreffende productgroeptabel en afwijkingen aan de batenkant alleen tekstueel worden toegelicht.

3. Overzicht van baten en lasten en de toelichting

GGDrU kent één programma Publieke Gezondheid. Binnen het programma worden productgroepen onderkend. Onderstaand wordt eerst het overzicht van baten en lasten op programmaniveau in de jaarrekening gepresenteerd en daarna de uitsplitsing naar de diverse productgroepen.

Overzicht van Baten en Lasten												
Programma (x €1.000)	Begroting 2018 oorspronkelijk			Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke Gezondheid	40.185	40.146	-38	43.584	42.917	-667	42.347	43.109	762	-1.237	192	1.429
Totaal saldo van baten en lasten	40.185	40.146	-38	43.584	42.917	-667	42.347	43.109	762	-1.237	192	1.429
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	38	38	388	1.055	667	388	844	457	-1	-211	-210
Resultaat	40.185	40.185	0	43.972	43.972	0	42.735	43.953	1.219	-1.237	-19	1.219

Het positieve jaarresultaat van GGDrU over 2018 bedraagt €1.219.000 (afgerond).

Resultaatanalyse
Het programma geeft een positief resultaat van €1.218.565. Dit komt voort uit €18.648 lagere baten dan begroot en €1.237.213 aan lagere lasten in vergelijking met de begroting.

De lagere baten worden verklaard door aan de ene kant een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve GGiD van €211.000 (waar ook eenzelfde bedrag aan lagere lasten tegenover staat) in verband met de vertraging van de oplevering van het GGiD, waardoor de niet-activeerbare programma/projectkosten in 2018 lager uitvallen dan begroot. Aan de andere kant zijn er per saldo €192.000 aan hogere baten. Dit wordt onder meer verklaard door een flink hogere omzet bij Reisadvies (€206.000 voordelig), hogere vaccinatieopbrengsten (€178.000 voordelig) in de jeugdgezondheidszorg, hogere subsidies voor artsen in opleiding (€100.000 voordelig). Er zijn ook lagere opbrengsten publieke gezondheid statushouders ad €338.000 (waar evenredig lagere lasten tegenover staan) door het overhevelen van middelen naar het volgende jaar in verband met de doorloop van het project Statushouders in 2019. Ook de inzet van de beschikbare middelen voor Vrouwelijke Genitale Verminking vallen in 2018 lager uit dan begroot (€120.000 nadelig). Daarentegen zijn ook hier de lager voor eenzelfde bedrag lager zodat het per saldo geen effect heeft op het exploitatiesaldo.

Tevens zijn de huisvestingskosten van de regiokantoren lager door het in gebruik hebben van minder vierkante meters, lagere kosten per vierkante meter en lagere kosten door aanbestedingen in onder meer schoonmaak (€327.000 voordelig). Het budget voor strategische ontwikkeling is in 2018 nagenoeg niet aangewend (€185.000 voordelig). De personele lasten zijn lager dan begroot uitgekomen als gevolg van niet of later ingevulde vacatures €342.000 voordelig). Ook zijn algemene (materiële) kosten lager dan begroot, waaronder lagere automatiseringskosten, medische verbruiksartikelen en drukwerk.

3.1 Toelichting exploitatieverschillen per productgroep

De nadere toelichting op de verschillen tussen de begroting 2018 (na wijziging) en de realisatie 2018 zijn opgenomen in het jaarverslag bij de verschillende productgroepen (onderdeel C van elke toelichting bij de productgroep). Conform het BBV dient deze toelichting in de jaarrekening te worden opgenomen.
Een positief saldo is voordeel, een negatief saldo is nadeel.

Productgroep 1 - Gezondheidsbescherming

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezondheidsbescherming	7.878	2.782	-5.095	8.208	3.087	-5.121	330	304	-26
Totaal saldo van baten en lasten	7.878	2.782	-5.095	8.208	3.087	-5.121	330	304	-26
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	22	22	0	22	22	0	0	0
Resultaat	7.878	2.804	-5.073	8.208	3.108	-5.099	330	304	-26

Resultaatanalyse
Gezondheidsbescherming heeft een saldo van €26.000 negatief, voortkomend uit €330.000 aan hogere lasten, waar €304.000 aan hogere baten tegenover staan.

Het nadelig resultaat ad €26.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Reisadvies	145	I	205	I	60	Toename omzet met efficient inzetten personeel
Seksuele Gezondheid	120	I	19	I	-101	Afwikkeling UMC Utrecht 2017
Tuberculosebestrijding			37	I	37	I-TBC project afwikkeling
Infectieziektebestrrijding	65	I	43	I	-22	Incidentele baten en lasten voorgaand jaar IZB
Totaal	**330**		**304**		**-26**	

<u>Reisadvies</u>
Onderliggend valt met name Reisadvies op met een positief resultaat van €60.000 als gevolg van een €205.000 hogere omzet bij €145.000 aan extra lasten. Reisadvies betreft een taak waarvan de bezoekersaantallen en -bestedingen behoorlijk kunnen fluctueren, meestal in samenhang met de economische ontwikkeling, waardoor het resultaat op deze taak als incidenteel gezien dient te worden. Reisadvies wordt gefinancierd op basis van tarief per handeling, te betalen door de klant.

<u>Seksuele gezondheid</u>
Verder is Seksuele Gezondheid van belang om te benoemen; het resultaat van €101.000 negatief, voortkomend uit €19.000 aan incidentele baten tegenover €120.000 extra lasten, wordt veroorzaakt door een incidentele last uit een voorgaand jaar. Het betreft een nacalculatie voor kosten laboratoriumtesten uitgevoerd door het UMC Utrecht in 2017.

<u>Overige onderdelen</u>

Op de overige onderdelen binnen productgroep Gezondheidsbescherming, te weten infectieziektebestrijding, medische milieukunde, tuberculosebestrijding en forensische geneeskunde zijn resultaten gehaald zeer dichtbij het begrote niveau. Alleen tuberculosebestrijding (TBC) springt in het oog door incidentele baten van €37.000 die grotendeels worden veroorzaakt door een verrekening van de inzet met andere GGD-en op het I-TBC-project.

Productgroep 2 – Gezondheidbevordering en leefstijl

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezondheidsbevordering en leefstijl	1.081	0	-1.081	991	6	-985	-90	6	96
Totaal saldo van baten en lasten	1.081	0	-1.081	991	6	-985	-90	6	96
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.081	0	-1.081	991	6	-985	-90	6	96

Resultaatanalyse
Gezondheidsbevordering en leefstijl heeft een saldo van €96.000 positief, voortkomend uit €90.000 aan lagere lasten en 6k aan incidentele baten.

Het voordelig resultaat ad €96.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Gezonde wijkaanpak	-40	I			40	Deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd
Nuchter Verstand	-10	I			10	Deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd
Jeugdimpuls			6	I	6	Bate voorgaand jaar Ondersteuningsaanbod MBO diensten
Huiselijk geweld	-40	I			40	Lasten geboekt op PG OGGZ, terwijl begroot op Gezondheidsbevordering en leefstijl
Totaal	**-90**		**6**		**96**	

Gezondheidsbevordering en leefstijl heeft een saldo van €96.000 positief, dat met name te maken heeft met de gedeeltelijke uitvoering van projecten zoals Gezonde Wijkaanpak in 2019 (waar de baten ook van doorschuiven naar 2019). Daarnaast zijn de lasten van het maatwerkproduct huiselijk geweld geboekt op productgroep Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) terwijl deze begroot waren op productgroep gezondheidsbevordering en leefstijl; dit maakt per saldo geen verschil, maar leidt ertoe dat productgroep een OGGZ een te negatief resultaat laat zien en productgroep Gezondheidsbevordering en leefstijl een te positief resultaat.

Productgroep 3 – Monitoren, signaleren en advies

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Monitoren, signaleren en advies	573	0	-573	546	4	-542	-27	4	31
Totaal saldo van baten en lasten	573	0	-573	546	4	-542	-27	4	31
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	38	0	-38	38	0	-38	-1	0	1
Resultaat	611	0	-611	584	4	-579	-27	4	31

Resultaatanalyse
Monitoren en signaleren en advies heeft een saldo van €31.000 positief, voortkomend uit €27.000 aan lagere lasten en 4k aan incidentele baten.

Het voordelig resultaat ad €31.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Externe personele kosten	-27	I			27	Minder inzet extern personeel door lagere baten maatwerk
Licentiekosten team Onderzoek			4	I	4	Inc bate voorgaand jaar licenties Survalyzer
Totaal	**-27**		**4**		**31**	

De €27.000 lagere lasten komen voort uit een lagere inzet van extern personeel bij team Onderzoek waar deels lagere baten tegenover staan. Daarnaast is er licht minder uitgegeven aan opleidingskosten dan vooraf ingeschat.

Productgroep 4 – Jeugdgezondheidzorg

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidzorg	21.300	0	-21.300	20.414	66	-20.348	-886	66	952
Totaal saldo van baten en lasten	21.300	0	-21.300	20.414	66	-20.348	-886	66	952
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	395	395	0	185	185	0	-210	-210
Resultaat	21.300	395	-20.905	20.414	251	-20.163	-886	-144	742

Resultaatanalyse
Jeugdgezondheidzorg heeft een saldo van €742.000 positief, voortkomend uit €886.000 aan lagere lasten en 144k aan incidentele baten.

Het voordelig resultaat ad €742.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
GGiD	-210	I	-210	I	0	Projectuitloop
Inc baten voorgaande jaren			66	I	66	Afwikkeling voorgaande jaren maatwerk, AIO-subsidie, huisvesting
Huisvestingslasten regiokantoren	-200	S			200	Lagere kosten door minder en goedkopere m2 en door aanbesteding schoonmaak.
Huisvestingslasten CB's	-127	I			127	Lagere kosten waar lagere baten tegenover staan
Materiële kosten	-276	I			276	Minder automatiseringskosten, medische verbruiksartikelen en drukwerk
Opleidingskosten	-50	I			50	Minder uitgegeven aan opleidingen dan begroot
Overig	-23	I			23	Diverse posten
Totaal	**-886**		**-144**		**742**	

Jeugdgezondheidzorg laat een saldo zien van €742.000 positief, voortkomend uit €886.000 aan lagere lasten waarvan €210.000 lagere dan begrote (niet activeerbare project)kosten GGiD. Als gevolg van deze lagere lasten GGiD is ook de begrote onttrekking uit de bestemmingsreserve GGiD (dekking) voor een bedrag van €210.000 lager. Daarnaast heeft JGZ een incidentele bate van €66.000 (saldo van diverse baten voorgaande jaren als afwikkeling maatwerk, incidentele bate 2017 subsidie artsen in opleiding JGZ en afwikkeling huisvestingskosten oude jaren).

Indien de lagere lasten ad €886.000 worden gezuiverd voor de lagere kosten van GGiD ad €210.000, dan resteert een te verklaren lagere last JGZ van €676.000. Dit bedrag bestaat met name uit €327.000 lagere huisvestingslasten en €276.000 lagere algemene kosten.

De lagere huisvestingslasten worden voor €200.000 verklaard door lagere structurele kosten bij de JGZ-regiokantoren dan begroot, dat voortkomt uit het feit dat is teruggegaan in vierkante meters en er voor lagere vierkante meterprijzen gehuurd is dan waarmee rekening gehouden was in de begroting; verder speelt het effect van aanbestedingen op schoonmaak mee. De resterende €127.000 lagere huisvestingskosten betreffen kosten voor consultatiebureaulocaties waar lagere opbrengsten CB-locaties tegenover staan (CB-locaties zijn immers kostenneutraal; de opbrengsten zijn onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen).

De lagere algemene kosten worden verklaard door lagere kosten aan automatisering, medische verbruiksartikelen en drukwerk. Vooruitlopend op het nieuwe digitaal dossier wordt minder uitgegeven aan ontwikkeling en consultancy in de huidige applicatie en het gekoppelde datawarehouse. Op het gebied van drukwerk zijn de effecten van de digitalisering zichtbaar, wat minder kosten aan papieren boekjes en folders tot gevolg heeft.

Ten slotte is er minder uitgegeven in vergelijking met begroot aan opleidingskosten in 2018.

Productgroep 5 – Publieke gezondheid bij rampen en crises

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid bij rampen en crises	242	0	-242	197	0	-197	-45	0	45
Totaal saldo van baten en lasten	242	0	-242	197	0	-197	-45	0	45
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	242	0	-242	197	0	-197	-45	0	45

Resultaatanalyse
Publieke gezondheid bij rampen en crises heeft een saldo van €45.000 positief, voortkomend uit €45.000 aan lagere lasten.

Het voordelig resultaat ad €45.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Piket- en wachtdiensten	-45	I			45	Lagere lasten piket en wachtdiensten
Totaal	**-45**		**0**		**45**	

Publieke gezondheid bij rampen en crises laat in 2018 €45.000 aan lagere lasten zien; daartegenover staan ook lagere baten (op het gebied van GHOR piketvergoedingen, opgenomen onder de algemene dekkingsmiddelen). Aan de lastenkant zijn incidenteel minder lasten geweest op het vlak van piket- en wachtdiensten dan begroot, doordat de invulling van enkele piketten (o.a. I&A) nog niet georganiseerd is. De zogenaamde harde piketten (tegen vergoeding) voor crisiscoördinator (Crico / Hoofd Publieke Gezondheid) en Psycho-sociale Hulpverlening (PSH) zijn wel geheel 2018 ingevuld geweest.

Productgroep 6 – Toezicht houden

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Toezicht houden	1.248	0	-1.248	1.258	0	-1.258	10	0	-10
Totaal saldo van baten en lasten	1.248	0	-1.248	1.258	0	-1.258	10	0	-10
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.248	0	-1.248	1.258	0	-1.258	10	0	-10

Resultaatanalyse
Toezicht houden heeft een saldo van €10.000 negatief, voortkomend uit €10.000 aan hogere lasten.

Het nadelig resultaat ad €10.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Kinderopvang	35	I			-35	Hogere lasten gedekt door hogere baten
LRK	-4	I			4	Kleine taak qua omvang. Geen bijzonderheden
Tattoo-piercing	-7	I			7	Kleine taak qua omvang. Geen bijzonderheden
Seks- en relax	-1	I			1	Kleine taak qua omvang. Geen bijzonderheden
Wmo	-12	I			12	Lagere lasten Wmo calamiteiten en signaalgestuurd
Totaal	**10**		**0**		**-10**	

Productgroep Toezicht houden heeft een saldo van €10.000 negatief door €10.000 aan incidentele hogere lasten; daartegenover staan echter €48.000 aan extra baten (opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen). Binnen de productgroep 'Toezicht houden' vallen vijf taken, te weten 'toezicht kinderopvang', 'landelijk register kinderopvang' (LRK), 'toezicht tattoo- en piercingshops', 'toezicht seks- en relaxinrichtingen' en 'toezicht Wmo'.

De qua omvang belangrijkste taak 'toezicht kinderopvang' laat een positief resultaat zien van €24.000 voortkomend uit hogere baten gepaard gaande met licht hogere lasten. De hogere baten (€40.000) hebben te maken met meer Herstelaanbod dan vooraf ingeschat in verband met nieuwe wet en regelgeving (verantwoord onder algemene dekkingsmiddelen). Bovenstaande tabel laat zien dat de directe lasten van Toezicht Kinderopvang €35.000 hoger dan begroot zijn. Onder de productgroep overhead zijn conform de nieuwe verslaggevingsregels de loonkosten van het management van Toezicht opgenomen. Deze zijn circa €20.000 lager dan begroot, waardoor Toezicht Kinderopvang uiteindelijk op een positief resultaat van €24.000 uitkomt.
De taak 'Toezicht Wmo' is op te splitsen in enerzijds het kwaliteitstoezicht gefinancierd via de inwonerbijdrage en anderzijds het calamiteitentoezicht en signaalgestuurd toezicht gefinancierd via maatwerkfacturatie. Voor het maatwerkdeel binnen het Wmo-toezicht geldt dat meer opbrengsten in 2018 zijn gerealiseerd dan begroot zonder dat de lasten evenredig zijn gestegen (resulterend in een positief resultaat van €17.000 op deze taak). De overige drie qua omvang kleine toezichtstaken laten samen een positief resultaat zien waarbij er hogere baten dan begroot zijn gerealiseerd bij met name toezicht op seks- en relaxinrichtingen en bij de taak landelijk register kinderopvang.

Met de bestaande bezetting bij team Toezicht is meer opbrengst gegenereerd, wat alleen mogelijk is geweest door bij Toezicht Kinderopvang voorrang te geven aan de 100% productienorm en minder in te zetten op kwaliteitsaspecten als het werken met een tweede lezer bij inspectierapporten. Bijkomende reden om hiervoor te kiezen, is dat het aantrekken van goed extra personeel op korte termijn lastig is en dat op het moment dat collega's starten, ze een relatief lange inwerktermijn nodig hebben om het toezicht adequaat uit te voeren.

Productgroep 7 – Openbare geestelijke gezondheidzorg

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Openbare geestelijke gezondheid	413	0	-413	448	2	-445	35	2	-33
Totaal saldo van baten en lasten	413	0	-413	448	2	-445	35	2	-33
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	413	0	-413	448	2	-445	35	2	-33

Resultaatanalyse

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg heeft een saldo van €33.000 negatief, voortkomend uit €35.000 aan hogere lasten en € 2.000,- aan incidentele baten.

Het nadelig resultaat ad €33.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Huiselijk geweld	40	I			-40	Lasten geboekt op productgroep OGGZ, terwijl begroot op Gezondheidsbevordering en leefstijl
Via	-5	I			5	Lagere lasten gepaard gaande met lagere baten
GGD GHOR onverzekerde zorg			2	I	2	Incidentele bate 2017
Totaal	**35**		**2**		**-33**	

Zoals ook vermeld bij de toelichting op productgroep Gezondheidsbevordering en leefstijl zijn de lasten van het maatwerkproduct huiselijk geweld geboekt op productgroep Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) terwijl deze begroot waren op productgroep gezondheidsbevordering en leefstijl; dit maakt per saldo geen verschil, maar leidt ertoe dat productgroep een OGGZ een te negatief resultaat laat zien en productgroep Gezondheidsbevordering en leefstijl een te positief resultaat. Wanneer dit effect buiten beschouwing wordt gelaten resteert er op productgroep OGGZ een saldo dicht bij begroot.

Productgroep 8 – Publieke gezondheid asielzoekers

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid asielzoekers	438	0	-438	370	2	-368	-68	2	70
Totaal saldo van baten en lasten	438	0	-438	370	2	-368	-68	2	70
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	438	0	-438	370	2	-368	-68	2	70

Resultaatanalyse

Publieke gezondheid asielzoekers heeft een saldo van €70.000 positief, voortkomend uit €68.000 aan lagere lasten en € 2.000,- aan incidentele baten.

Het voordelig resultaat ad €68.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Personele lasten PGA	-68	I			68	Lagere lasten door minder inzet extern personeel
			2	I	2	Incidentele bate voorgaand jaar
Totaal	**-68**		**2**		**70**	

Publieke gezondheid asielzoekers heeft €68.000 aan lagere incidentele lasten dan begroot, voortkomend uit deels lagere materiële kosten (met name medische ver- en gebruikartikelen en folders) maar voornamelijk lagere personele kosten. Er is in 2018 sprake geweest van minder inzet van duurder personeel niet in loondienst dan vooraf ingeschat. De instroom en daarmee de opbrengsten vanuit het Rijk voor asielzoekers zijn in 2018 vrij stabiel gebleken, waardoor met de vaste bezetting op deze taak de dienstverlening op het vereiste kwaliteitsniveau is geboden.

Productgroep 9 – Publieke gezondheid statushouders

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid statushouders	533	0	-533	195	0	-195	-338	0	338
Totaal saldo van baten en lasten	533	0	-533	195	0	-195	-338	0	338
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	533	0	-533	195	0	-195	-338	0	338

Resultaatanalyse
Publieke gezondheid statushouders heeft een saldo van €338.000 positief, voortkomend uit €338.000 aan lagere lasten.

Het voordelig resultaat ad €338.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Doorloop project 2019	-338	I			338	Deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd
Totaal	**-338**		**0**		**338**	

Publieke gezondheid statushouders heeft €338.000 aan incidentele lagere lasten dan begroot; daartegenover staan ook lagere baten (opgenomen bij algemene dekkingsmiddelen). Dit komt voort uit het feit dat project Statushouders in 2018 vol op stoom is gekomen, maar nog doorloopt in 2019. Een deel van de (medio 2017) beschikbare projectmiddelen is overgeheveld naar het volgende jaar, waarin het project naar verwachting afgerond zal worden.

Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen		40.134	40.134	0	39.941	39.941	0	-193	-193
Totaal saldo van baten en lasten	0	40.134	40.134	0	39.941	39.941	0	-193	-193
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	0	40.134	40.134	0	39.941	39.941	0	-193	-193

Resultaatanalyse
Algemene Dekkingsmiddelen heeft een saldo van €193.000 negatief, voortkomend uit €193.000 aan lagere baten.

Het nadelig resultaat ad €193.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Gezonde wijkaanpak			-40	I	-40	Deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd
Nuchter verstand			-10	I	-10	Deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd
Huisvesting CB-locaties			-127	I	-127	Vanwege lagere lasten ook lagere baten (zie bij JGZ)
Toezicht			48	I	48	Mn herstelaanbod toezicht KO (€40k), WMO (€5k)
Vrouwelijke genitale verminking			-120	I	-120	VGV (€130k middelen tbv 2019); €10k GGD GHOR
APG Staf			25	I	25	Detachering medewerker bij VNG (€25k)
Verzekerde zorg			40	I	40	TBC (€18k) en Infectieziektebestrijding (€21k)
Vergoeding Rijk			278	I	278	AIOS (+€100k), vaccinaties (+€178k)
Statushouders			-338	I	-338	Deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd
Overige			51	I	51	Overige
Totaal	**0**		**-193**		**-193**	

De Algemene Dekkingsmiddelen laten een incidenteel resultaat zien van €193.000 negatief. Dit vloeit onder meer voort uit de overheveling van respectievelijk €338.000 (project Statushouders) en €130.000 (project Vrouwelijke genitale verminking) aan baten van 2018 naar 2019 in verband met de doorloop van beide projecten in het jaar 2019. Daardoor zijn de werkelijke baten in 2018 lager dan begroot. Daarnaast zijn de vergoedingen voor huisvestingslasten Consultatiebureaus (CB) lager dan begroot als gevolg van ook lagere werkelijke lasten (effect per saldo nihil op de exploitatie). Daarentegen zijn de vergoedingen voor artsen in opleiding (€100.000) en de vaccinatieopbrengsten (€178.000) hoger.
Verder zijn er nog een aantal kleine positieve en negatieve effecten (zoals opgenomen in bovenstaande tabel).

Overhead

Overzicht van Baten en Lasten									
Productgroep (x €1.000)	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Verschil Realisatie versus begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overhead	9.879	0	-9.879	9.721	0	-9.721	-158	0	158
Totaal saldo van baten en lasten	9.879	0	-9.879	9.721	0	-9.721	-158	0	158
Toevoegingen + onttrekkingen reserves	350	638	288	350	638	288	0	0	0
Resultaat	10.229	638	-9.591	10.071	638	-9.433	-158	0	158

Resultaatanalyse
Overhead heeft een saldo van €158.000 positief, voortkomend uit €158.000 aan lagere lasten.

Het nadelig resultaat ad €158.000 is onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie (+ = laten/baten realisatie hoger dan begroot)						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Ontwikkelcapaciteit	-185	I			185	Door Basis op Orde beperkt ingezet
Extern advies	-85	I			85	Door Basis op Orde beperkt ingezet
Automatisering	240	I			-240	Besparingseffect aanbesteding later dan ingeschat
Vacatureruimte	-128	I			128	Vacatureruimte FacZak en JGZ
Totaal	**-158**		**0**		**158**	

Productgroep Overhead laat een positief resultaat zien van €158.000 wat wordt veroorzaakt doordat in 2018 absolute prioriteit is gegeven aan traject Basis op Orde en het voorbereiden van GGiD. Daardoor is er in 2018 €185.000 minder uitgegeven aan kosten ontwikkelcapaciteit en €85.000 minder aan externe advieskosten ten behoeve van organisatieontwikkeling en opleiding bij jeugdgezondheidzorg.
Aan de andere kant zijn de automatiseringskosten in 2018 ruim €240.000 hoger uitgevallen wat voornamelijk voortkomt door het te ambitieus inschatten van reeds in 2018 te behalen besparingen voortkomend uit aanbestedingen; die effecten zullen onder meer op het gebied van telefonie pas vanaf 2019 zichtbaar worden. Het resterende positieve resultaat komt voort uit lagere personele lasten door vacatureruimte bij onder meer Facilitaire Zaken en bij Jeugdgezondheidszorg waar één van de afdelingsmanagers uit dienst is gegaan zonder dat zij vervangen is.

3.2 Uitleg ontwikkeling inwoner- en kindbijdrage

De inwoner- en kindbijdrage op basis van de primitieve begroting 2018 was vastgesteld op €26.640.759 (exclusief de liaisonbijdragen van de gemeente Utrecht voor epidemiologie €52.255 en gezondheidsbevordering €52.255).

In de herziene begroting 2018-2 is de inwoner- en kindbijdrage verhoogd tot €26.734.532 en is de liaisonbijdrage voor de gemeente Utrecht voor epidemiologie

verhoogd tot €53.782 voor zowel de liaisonbijdrage gezondheidsbevordering als de liaisonbijdrage epidemiologie.

Deze bijdragen conform de herziene begroting zijn ook daadwerkelijk in 2018 afgerekend.

3.3 Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien

Onvoorzien.
In de begroting 2018 is rekening gehouden met een post 'Onvoorzien' van €80.526. Gedurende 2018 was het niet nodig om gebruik te maken van deze begrotingspost.

3.4 Overzicht van incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28, onderdeel c, van het BBV dient een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma in de jaarrekening te worden opgenomen. Op basis hiervan wordt in onderstaand overzicht weergegeven welke incidentele baten en lasten zich hebben voorgedaan. Hierbij worden de in de begroting opgenomen incidentele posten als ook de afwikkelingsverschillen voorgaande jaren opgenomen.

Onderstaand is het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen.

Productgroep (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezondheidbescherming				330	304	-26
Gezondheidbevordering				-50	6	56
Monitoren, signaleren en advies				-27	4	31
Jeugdgezondheidszorg	670	0	670	36	66	30
Publieke gezondheid bij rampen en crises				-45	0	45
Toezicht houden				10	0	-10
Publieke gezondheid asielzoekers				-68	2	70
Publieke gezondheid statushouders				-338	0	338
Algemene Dekkingsmiddelen				0	-319	-319
Overhead	200	0	200	105	0	-105
Saldo voor bestemming	870	0	870	-47	63	110
Resultaatbestemming						
Onttrekking reserve DDJGZ (GGiD)		395	395		185	185
Ombuigingsplan	350	638	288	350	638	288
Totaal incidentele bestemmingen	350	1.033	683	350	823	473
Saldo incidentele posten na bestemming	1.220	1.033	187	303	949	646

Toelichting incidentele posten.

Onderstaand worden de individuele posten weergegeven.

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Reisadvies				145	205	60
Afwikkeling UMC Utrecht 2017				120	19	-101
I-TBC project afwikkeling					37	37
Afrekening voorgaand jaar Infectieziektebestrijding				65	43	-22
Totaal gezondheidbescheming	**0**	**0**	**0**	**330**	**304**	**-26**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezonde Wijkaanpad deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd				-40	0	40
Nuchter verstand deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd				-10	0	10
Bate voorgaand jaar Jeugdimpuls					6	6
Totaal gezondheidbevordering	**0**	**0**	**0**	**-50**	**6**	**56**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Minder inzet extern perconeel voor maatwerk				-27		27
Bate voorgaand jaar licentiekosten Survalyzer					4	4
Totaal Monitoren, signaleren en advies	**0**	**0**	**0**	**-27**	**4**	**31**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Opleiding procesoptimalisatie	100		100	57		-57
Digitaal dossier roosterplanning	25		25	25		-25
Licentiekosten mICAS	150		150	195		-195
Exploitatielast GGiD	395		395	185		-185
Afwikkeling voorgaande jaren maatwerk, AIO-Subsidie en huisvesting					66	66
Huisvestingslasten CB's				-140		140
Minder automatiseringskosten, verbruiksartikelen en drukwerk				-276		276
Overig				-10		10
Totaal Jeugdgezondheidzorg	**670**	**0**	**670**	**36**	**66**	**30**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lagere lasten piket en wachtdiensten				-45		45
Totaal Publieke gezondheid bij rampen en crises	**0**	**0**	**0**	**-45**	**0**	**45**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Hogere lasten kinderopvang				35		-35
Overig				-25		25
Totaal Toezicht houden	**0**	**0**	**0**	**10**	**0**	**-10**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lagere personele lasten PGA				-68		68
Incidentele baten voorgaand jaar					2	2
Totaal Publieke gezondheid asielzoekers	**0**	**0**	**0**	**-68**	**2**	**70**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Deel werkzaamheden wordt in 2019 uitgevoerd				-338		338
Totaal Publieke gezondheid statushouders	**0**	**0**	**0**	**-338**	**0**	**338**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten doorgeschoven voor Statushouders naar 2019					-338	-338
Overig					19	19
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**	**-319**	**-319**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ontwikkelcapaciteit door Basis op Orde/GGiD beperkt ingezet				-185		185
Extern advies door Basis op Orde beperkt ingezet				-85		85
Besparingseffect aanbesteding lager dan ingeschat				240		-240
Vacatureruimte Fac. zaken en JGZ (management)				-128		128
Inhuur ten behoeve van aanpak AVG	100		100	100		-100
Vervanging langdurige ziekte ICT	100		100	0		0
Pensioenkosten piket voorgaande jaren	0		0	91		-91
Afkoopsom medewerker (incl juridische bijstand)	0		0	72		-72
Totaal Overhead	**200**	**0**	**200**	**105**	**0**	**-105**

Omschrijving (x €1.000)	Raming 2018			Realisatie 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaatbestemming						
Onttrekking reserve DDJGZ (GGiD)		395	395		185	185
Ombuigingsplan	350	638	288	350	638	288
Totaal incidentele bestemmingen	**350**	**1.033**	**683**	**350**	**823**	**473**

3.5 Overzicht mutaties reserves

In artikel 19 van het BBV is de verplichting opgenomen dat een overzicht in de jaarrekening dient te worden opgenomen van de beoogde, respectievelijk gerealiseerde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

In de begroting (na wijziging) 2018 zijn de volgende mutaties in de reserves via het programma Publieke Gezondheid opgenomen:

1. *Aanbesteding Digitaal Dossier JGZ (€395.000 / baten)*
   Betreft een begrote onttrekking uit de bestemmingsreserve DDJGZ (GGiD) voor de deking van de niet-activeerbare programma/projectkosten van de bouw van het nieuwe GGiD.

2. *Ombuigingsplan (€350.000 / lasten, €638.000 baten)*
   In het ombuigingsplan heeft GGDrU als doelstelling opgenomen om voor 2018 eenmalig een bedrag van €350.000 ten laste van de exploitatie te reserveren

voor toekomstige intensiveringen. Ter dekking van de intensiveringen in 2018 wordt een bedrag van €638.000 onttrokken.

3. *Monitor volwassenen (€37.500 / lasten)*
   Om één keer in de vier jaar een monitor volwassenen te houden wordt elk jaar een bedrag van €37.500 gestort in de hiervoor beschikbare bestemmingsreserve.

4. *Reserve garantiesalarissen (€21.700 / baten)*
   Bij de overname van medewerkers van de voormalige GG&GD zijn enkele medewerkers overgekomen, waarvan het feitelijke salaris hoger was dan van reguliere medewerkers bij GGDrU. Voor 2018 is een onttrekking uit deze bestemmingsreserve van €21.700 begroot ter dekking van de meerkosten.

De reservepositie wijzigt daarnaast als gevolg van de resultaatverwerking inzake het boekjaar 2017 in de jaarstukken 2018 met €116.513.

Overzicht mutaties reserves conform artikel 19 van BBV

	Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging				Realisatiemutaties reserves begrotingsjaar na wijziging			
Omschrijving programma	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel
Publieke Gezondheid	766.700	21.710	675.500	-	844.322	21.700	387.500	37.500
Totaal	766.700	21.710	675.500	-	844.322	21.700	387.500	37.500

	Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging				Realisatiemutaties reserves begrotingsjaar na wijziging			
Toelichting	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel
DDJGZ	395.000	-	-	-	184.622	-	-	-
Monitor	-	-	37.500	-	-	-	37.500	37.500
Garantiesalarissen gemeente Ut	21.700	21.710	-	-	21.700	21.700	-	-
Ombuigingsplan 2018-2021	350.000	-	638.000	-	638.000		350.000	
Totaal	766.700	21.710	675.500	-	844.322	21.700	387.500	37.500

3.6 Wet Normering Topinkomens

Conform de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector dient GGDrU in de jaarstukken van iedere topfunctionaris een aantal gegevens te vermelden. Deze zijn in de navolgende tabel opgenomen:

Wet Normering topinkomens

Gegevens 2018	**N.A.M. Rigter**
Functiegegevens	Directeur PG
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloningen plus belastbare onkostenvegoedingen	122.231
Beloningen betaalbaar op termijn	18.203
Subtotaal	*140.434*
Individueel toepasselijk bezoldigingmaximum	189.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totaal bezoldiging	**140.434**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Beloningen plus belastbare onkostenvegoedingen	127.045
Beloningen betaalbaar op termijn	16.945
Totale bezoldiging 2017	143.990
Individueel toepasselijk bezoldigingmaximum	181.000

De conform de WNT geldende beloningsnorm voor 2018 is €189.000. Deze wordt niet overschreden. Voor 2017 was de norm €181.000.

In het navolgende overzicht zijn alle AB- en DB-leden als de toezichthouders (conform Wgr) opgenomen. Daarin is ook aangegeven wie lid van het DB is geweeest. De toezichthoudende taak hebben zij onbezoldigd uitgeoefend.

naam			functie		periode		DB-lid
Mw.	F.	Imming	wethouder	Gemeente Amersfoort	1-1-2018	14-6-2018	x tot mrt 2018
dhr.	M.	Tigelaar	wethouder	Gemeente Amersfoort	15-6-2018	31-12-2018	x
mw.	M.	de Koning	wethouder	Gemeente Baarn	1-1-2018	31-12-2018	
mw.	A.	Brommersma	wethouder	Gemeente De Bilt	1-1-2018	24-6-2018	
mw.	M.	Bakker	wethouder	Gemeente De Bilt	25-6-2018	31-12-2018	
dhr.	J.J.	Eijbersen	wethouder	Gemeente Bunnik	1-1-2018	31-12-2018	x
dhr.	B.	Koops	wethouder	Gemeente Bunschoten	1-1-2018	30-4-2018	
dhr.	A.	Kok	wethouder	Gemeente Bunschoten	1-5-2018	31-12-2018	
dhr.	J.G.	Den Dunnen	wethouder	Gemeente Eemnes	1-1-2018	30-4-2018	
dhr.	S.	Lankreijer	wethouder	Gemeente Eemnes	1-5-2018	31-12-2018	
dhr.	J.C.H.	Rensen	wethouder	Gemeente Houten	1-1-2018	31-5-2018	
dhr.	J.	Smit	wethouder	Gemeente Houten	1-6-2018	31-12-2018	
dhr.	J.	Overweg	wethouder	Gemeente Leusden	1-1-2018	30-4-2019	
dhr.	P.	Kiel	wethouder	Gemeente Leusden	1-5-2018	31-12-2018	
dhr.	J.R.C.	van Everdingen	wethouder	Gemeente Lopik	1-1-2018	31-12-2018	
mw.	F.	Langerak	wethouder	Gemeente Montfoort	1-1-2018	30-4-2018	
dhr.	J.	Rensen	wethouder	Gemeente Montfoort	1-5-2018	31-12-2018	x
dhr	H.	Adriani	wethouder	Gemeente Nieuwegein	1-1-2018	31-5-2018	x tot mrt 2018
dhr.	J.	Kuiper	wethouder	Gemeente Nieuwegein	1-6-2018	31-12-2018	
dhr.	W.	Kok	wethouder	Gemeente Oudewater	1-1-2018	31-12-2018	
dhr.	J.	van de Pol	wethouder	Gemeente Renswoude	1-1-2018	31-5-2018	
dhr.	A.	Wijs	wethouder	Gemeente Renswoude	1-6-2018	31-12-2018	
mw.	S.J.H.M.	Veldboer	wethouder	Gemeente Rhenen	1-1-2018	31-12-2018	
dhr.	A.	Goldhoorn	wethouder	Gemeente De Ronde Venen	1-1-2018	30-4-2018	
dhr.	M.	Becker	wethouder	Gemeente De Ronde Venen	1-5-2018	31-12-2018	
mw.	J.	Van Berkel	wethouder	Gemeente Soest	1-1-2018	30-4-2018	
mw.	I.	Aalst-Veldman	wethouder	Gemeente Soest	1-5-2018	31-12-2018	x
mw.	J.	Koops	wethouder	Gemeente Stichtse Vecht	1-1-2018	30-4-2018	
dhr.	H.	Veneklaas	wethouder	Gemeente Stichtse Vecht	1-5-2018	31-12-2018	
dhr.	V.	Everhardt	wethouder	Gemeente Utrecht	1-1-2018	31-12-2018	x
dhr.	H.	Nijhof	wethouder	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	1-1-2018	31-5-2018	
dhr.	H.	Waaldijk	wethouder	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	1-6-2017	31-12-2018	
mw.	M.	Overduin	wethouder	Gemeente Veenendaal	1-1-2018	31-5-2018	x tot mrt 2018
mw.	M.	Beek	wethouder	Gemeente Veenendaal	1-6-2018	31-12-2018	x
dhr.	M.F.M.	Verweij	wethouder	Gemeente Vianen	1-1-2018	31-12-2018	x
mw.	Y.	Koster	wethouder	Gemeente Woerden	1-1-2018	31-5-2018	
mw.	A.	Noordhoek	wethouder	Gemeente Woerden	1-6-2018	31-12-2018	
dhr.	D.P.	de Kruif	wethouder	Gemeente Woudenberg	1-1-2018	31-5-2018	
dhr.	M.	Treep	wethouder	Gemeente Woudenberg	1-6-2018	31-12-2018	
mw.	W.	Kosterman	wethouder	Gemeente Wijk bij Duurstede	1-1-2018	31-12-2018	
dhr	A.M.	Regt	wethouder	Gemeente IJsselstein	1-1-2018	31-5-2018	
dhr.	B.	Roks	wethouder	Gemeente IJsselstein	1-6-2018	31-12-2018	
dhr.	M.C.M.	Fluitman	wethouder	Gemeente Zeist	1-1-2018	31-12-2018	

3.7 Begrotingsrechtmatigheid

In het jaarverslag 2018 is onder het hoofdstuk 3.6 Rechtmatigheid ingegaan op de rechtmatigheidstoets. Hiernaar wordt verwezen. Conclusie is dat er geen overschrijdingen in de exploitatie zijn, die als onrechtmatig moeten worden bestempeld. Ten aanzien van de kredieten van de investeringen is één (kleine) onrechtmatigheid van €2.607 (vanwege de aanschaf van een converteermachine) geconstateerd.

4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

4.1 Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De verantwoording van het programma Publieke Gezondheid vindt plaats via elf productgroepen;

1. Gezondheidsbescherming
2. Gezondheidsbescherming en leefstijl
3. Monitoren, signaleren en advies
4. Jeugdgezondheidzorg
5. Publieke gezondheid bij rampen en crises
6. Toezicht houden
7. Openbare geestelijke gezondheidszorg
8. Publieke gezondheid asielzoekers
9. Publieke gezondheid statushouders
10. Algemene dekkingsmiddelen
11. Overhead

Bij de tussentijdse financiële rapportages over de eerste vier en eerste acht maanden is de indeling voor de verantwoording ook gemaakt naar productgroepen(Algemene Publieke Gezondheid, Jeugdgezondheidszorg, Bedrijfsvoering en Projecten / overige activiteiten).

De cijfers van de begroting 2018 (na tweede wijziging), zoals opgenomen in de jaarstukken 2018, sluiten aan op de formeel vastgestelde begrotingen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.
De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.
Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting te worden gevormd.

4.2 Vaste activa

Artikel 35 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een economisch nut. GGDrU kent enkel investeringen met een economisch nut.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.
In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.
Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Op 7 december 2017 is de nota “Waarderings- en afschrijvingsbeleid Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht 2017” vastgesteld. De waardering van de (materiële) vaste activa vindt als volgt plaats:

- Er wordt afgeschreven in het eerstvolgende jaar op het jaar waarin de investering geheel is opgeleverd.
- Activa met een aanschafwaarde/verkrijgingsprijs van € 10.000 of hoger worden geactiveerd.
- De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Soort actief	Sub-indeling soort actief	Afschrijvingstermijn
Gronden en terreinen	Gronden en terreinen	Geen
Bedrijfsgebouwen	Nieuwbouw	40 jaar
	Renovatie en verbouwing (inclusief reconstructie en verbetering)	25 jaar
	Investeringen in panden van derden	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 10 tot 25 jaar.
Inventaris en installaties	Kantoormeubilair	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 10 jaar
	Inventaris (gebouwen)	10 jaar
	Technische installaties	10 en 15 jaar
Automatisering	Hardware	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 10 jaar
	Software	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 5 jaar
Vervoersmiddelen	Personenauto, lichte motorvoertuigen	5 jaar
Apparatuur	Medische Apparatuur (waaronder gehoorscreening, bloeddrukmeters, weegschalen en visuskasten)	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 5 tot 10 jaar

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g (=uitstaande leningen bij bijvoorbeeld gemeenten) en overige uitzettingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

4.3 Vlottende activa

Voorraden
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde, indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

4.4 Vaste passiva

Reserves
De reserves worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.
De voorziening Logopedie is gevormd in overeenstemming met de notitie "Het BBV & Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen" van de Commissie BBV. Het betreft salaris-, studiekosten en de eventuele uitkeringskosten tot 31 december 2019.
Als gevolg van de afspraken in de CAO gemeenten is in 2018 de voorziening WW derde jaars gevormd. Hiermee wordt het risico van een eventuele aanspraak van een uitkering derde jaars WW gedekt.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4.5 Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.6 Overige grondslagen

Waarderingsgrondslagen WNT
Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) is gewerkt conform de Beleidsregel toepassing WNT.

5. Toelichting op de balans per 31 december 2018

5.1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

GGDrU heeft geen immateriële vaste activa per 31 december 2018.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Het verloop van de boekwaarden van de materiële vaste activa is als volgt.

Materiële vaste activa correctie 2017 balans			
Omschrijving	**Boekwaarde december 2017**	**Correctie**	**Boekwaarde 1-01-2018**
Gronden en terreinen	3.211.500		3.211.500
Bedrijfsgebouwen	3.383.197	-	3.383.197
Machines, apparaten en installaties	309.459	-	309.459
Overige materiële vaste activa	1.553.467	-167.768	1.385.699
Vervoermiddelen	17.058	-	17.058
Totalen	8.474.682	-167.768	8.306.914

In verslagjaar 2018 is besloten om de ontwikkelkosten van het nieuwe digitaal dossier GGiD in 2019 over te dragen aan de nieuw op te richten coöperatie (deelname GGD Hollands Noorden, GGD Twente en GGD regio Utrecht). Als gevolg hiervan is besloten om de over te dragen ontwikkelkosten niet onder de materiële vaste activa te verantwoorden, maar onder de overlopende activa. Daarom is bovenstaande correctie op de omvang van de post materiele vaste activa per 31 december 2017 ad € 167.768 verwerkt.

Materiële vaste activa							
Omschrijving	**Boekwaarde 1 januari 2018**	**Inves-teringen 2018**	**Desinves-teringen**	**Afschrijvingen**	**Bijdragen van derden**	**Afwaarde-ringen**	**Boekwaarde 31 december 2018**
Gronden en terreinen	3.211.500						3.211.500
Bedrijfsgebouwen	3.383.197	-		-183.748			3.199.449
Machines, apparaten en installaties	309.459	-		-115.779			193.680
Overige materiële vaste activa	1.385.699	1.815.174		-276.093			2.924.780
Vervoermiddelen	17.058	-		-7.843			9.216
Investeringen maatschappelijk nut							
Totalen	8.306.914	1.815.174	-	-583.463	-	-	9.538.625

De in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Hierin is de besteding ten laste van de kredieten inzichttelijk gemaakt.

De investeringen in het begrotingsjaar betroffen:

Gebruik van kredietfaciliteiten

Omschrijving	Krediet 2018 inclusief wijziging	Investeringen 2018	Saldo	Onderschrijding	Overschrijding	Rechtmatig	Af te sluiten in 2018
Gronden en terreinen	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*ja*	*ja*
Bedrijfsgebouwen							
Utrechtseweg 3-5/Velduil Amersfoort	41.799	0	41.799	41.799	0	ja	nee
Totaal bedrijfsgebouwen	*41.799*	*0*	*41.799*	*41.799*	*0*		
Machines, apparaten en installaties							
Sleutelprogramma	2.875	0	2.875	2.875	0	ja	ja
Echoscreen/gehoorscreen	135.000	0	135.000	135.000	0	ja	nee
Audio- en bloeddrukmeters, weegschalen	169.284	0	169.284	169.284	0	ja	nee
Koelkasten	90.000	0	90.000	90.000	0	ja	nee
Totaal machines, apparaten en installaties	*397.159*	*0*	*397.159*	*397.159*	*0*		
Overige materiële vaste activa							
Programma/projectkosten GGiD	1.382.183	294.947	1.087.236	1.087.236	0	ja	nee
Stoelen/tafel/kasten	233.703	0	233.703	233.703	0	ja	nee
Bureaustoelen	55.168	0	55.168	55.168	0	ja	nee
Mobiele units stadskantoor	50.000	0	50.000	50.000	0	ja	nee
Diverse inventaris	20.000	22.607	-2.607	0	-2.607	nee	ja
Koffieautomaten	9.000	0	9.000	9.000	0	ja	ja
ICT beheerstools & security	175.000	0	175.000	175.000	0	ja	nee
ICT netwerk & connectivteit	65.000	0	65.000	65.000	0	ja	nee
ICT hardware & printers	1.450.000	970.432	479.568	479.568	0	ja	nee
ICT telefonie	201.066	174.851	26.215	26.215	0	ja	nee
ICT projectkosten	585.000	352.337	232.663	232.663	0	ja	nee
Totaal overige materiële vaste activa	*4.226.120*	*1.815.174*	*2.410.946*	*2.413.553*	*-2.607*		
Vervoermiddelen							
Piketvoertuig ICT	30.000	0	30.000	30.000	0	ja	nee
Logistiek voertuig	60.000	0	60.000	60.000	0	ja	nee
Totaal voertuigen	*90.000*	*0*	*90.000*	*90.000*	*0*		
Investeringen maatschappelijk nut	*0*	*0*	*-*	*-*	*-*	*ja*	*ja*
Totalen	4.755.078	1.815.174	2.939.904	2.942.511	2.607-		

De bovenstaande kredieten zijn conform de begrotingswijziging 2018-2. Deze begrotingswijziging is in de vergadering van het algemeen bestuur van 5 december 2018 vastgesteld.

De kosten m.b.t. GGiD, die in 2019 aan de op te richten coöperatie in rekening worden gebracht, zijn uit de kredietsfeer gehaald en opgenomen in de overlopende activa, zodat een duidelijk beeld wordt geschetst wat de grootte van de overdracht is. Als gevolg hiervan zijn alleen de kosten van de planningsmodule geactiveerd.

In november 2018 is een besluit genomen tot aanschaf van een nieuwe couverteer-machine, gezien het oude apparaat steeds meer storingen gaf. Bij de laatste storing bleken de reparatiekosten dusdanig hoog te zijn, dat besloten is tot eerdere aanschaf van een nieuwe machine. Deze vervroegde investering heeft geleid tot een geringe overschrijding van het krediet bij de post diverse inventaris.

In 2018 is als gevolg van langdurige ziekte bij medewerkers van I&A besloten om een deel van de werkzaamheden van project Basis op Orde door te schuiven naar 2019. Hiermee is in 2018 de ICT-infrastructuur wel vervangen, maar is de vervanging van de telefoniecentrale en de callcentre-functionaliteiten doorgeschoven naar 2019. De financiering van de projectwerkzaamheden Basis op Orde in 2019 worden gefinancierd uit de daarvoor in 2018 beschikbare kredieten. De restantbedragen van deze kredieten dienen om deze reden overgeheveld te worden naar 2019 om de resterende werkzaamheden Basis op Orde in 2019 te kunnen realiseren.

Het krediet van het sleutelprogramma en koffieautomaten worden in 2018 afgesloten. De overige (restant)kredieten worden overgeheveld naar 2019.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

De overige uitzettingen met een looptijd langer dan een jaar hebben betrekking op de waarborgsommen bij PostNL en TNT.

Financiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2018	Inves-teringen	Desinves-teringen	Aflossingen/ afschrij-vingen	Afwaarde-ringen	Boekwaarde 31 december 2018
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	18.900	-	-	-		18.900
Totalen	18.900	-	-	-	-	18.900

5.2 Vlottende activa

Voorraden

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Voorraden

Omschrijving	Saldo 31 December 2017	Saldo 31 December 2018
Gereed product/handelsgoederen	83.899	76.836
Totalen	83.899	76.836

De voorraad ‘Gereed product/handelsgoederen’ op 31 december 2018 heeft betrekking op de reizigersvaccinaties. Deze voorraad wordt in 2019 verbruikt.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Uitzettingen korter dan 1 jaar

Omschrijving	Saldo 31 December 2017	Saldo 31 December 2018
Vorderingen op openbare lichamen	2.070.776	1.425.162
Uitzetting in 's Rijks schatkist	1.731.294	2.214.083
Totaal vorderingen op openbare lichamen	3.802.070	3.639.245
Overige vorderingen	261.771	246.515
voorziening oninbaar	-12.730	-12.472
Totaal overige vorderingen	249.041	234.042
Totalen	4.051.110	3.873.287

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen heeft betrekking op vorderingen op gemeenten binnen de regio Utrecht. Dit betreft onder meer afrekeningen van gemaakte huisvestingskosten, inwonerbijdrage, inspecties en afwikkeling van maatwerk. Daarnaast bevat het afrekeningen met andere GGD-en.

Uitzetting in 's Rijks Schatkist

Per 31 december 2018 heeft GGDrU een bedrag van €2.214.083 bij het Rijk uitstaan. Het 'schatkistbankieren' houdt in dat GGDrU op de gezamenlijke bankrekeningen niet meer dan €330.000 (0.75% van het begrotingstotaal van €43.971.000) gemiddeld per kwartaal mag hebben staan. Het resterende saldo wordt ondergebracht bij het Rijk. Dagelijks wordt gecontroleerd of het drempelbedrag wordt overschreden.

Saldotoets Schatkistbankieren per kwartaal

	Gemiddeld saldo
Saldo banken kwartaal 1	170.549
Saldo banken kwartaal 2	265.428
Saldo banken kwartaal 3	304.816
Saldo banken kwartaal 4	168.720
Drempel Schatkistbankieren	329.788

Overige vorderingen

De post overige vorderingen heeft onder meer betrekking op de gedeclareerde c.q. nog te declareren verzekerde zorg inzake de tuberculosebestrijding, detachering van personeel en overige vorderingen.

De voorziening oninbaar is bepaald op basis van ouderdom van de openstaande posten conform onderstaand schema:

Opbouw voorziening:

Ouderdom	91-180	dagen	25%
Ouderdom	181-365	dagen	50%
Ouderdom	>1	jaar	90%

Vanwege meer aandacht voor het debiteurenbeleid is de voorziening oninbaar per 31 december 2018 iets kleiner dan het jaar ervoor.

Liquide middelen

Binnen de post liquide middelen kan het volgende onderscheid worden gemaakt.

Liquide middelen

Omschrijving	Saldo 31 December 2017	Saldo 31 December 2018
Kassaldi	13.865	23.066
Banksaldi	228.022	93.324
Totalen	241.887	116.391

Overlopende activa

Binnen de post overlopende activa kan het volgende onderscheid worden gemaakt.

Overlopende activa

Omschrijving	Saldo 31 December 2017	Saldo 31 December 2018
Vooruitbetaalde bedragen	741.018	795.097
Nog te ontvangen bedragen	960.856	2.236.961
Kruisposten	6.054	16.086
Totalen	1.707.928	3.048.144
van Europese en Nederandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	860.340	794.539
- van het Rijk	349.607	586.621
- overige Nederlandse overheidslichamen	510.733	207.918
- overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren	847.588	2.253.604
	2.568.268	3.048.144

Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen betreft vooruitbetaalde kosten voor €795.097. De vooruitbetaalde kosten zijn facturen die geboekt zijn in 2018 en die betrekking hebben op het boekjaar 2019.

Nog te ontvangen bedragen

Hierin is opgenomen het netto saldo van de in 2019 aan de op te richten coöperatie over te dragen ontwikkelkosten van het nieuwe digitaal dossier GGiD ad €1.285.157.

Dit saldo is opgebouwd uit:

Totaal over te dragen ontwikkelkosten aan coöperatie GGiD in oprichting	3.487.462
Af: in rekening gebrachte bedragen aan GGD Twente en GGD Hollands Noorden	2.202.305
Netto saldi over te dragen aan coöperatie GGiD in oprichting	1.285.157

Nadere opbouw hiervan is:

		GGDrU	GGD HN	GGD Twente
GGiD programmadeel				
Programmadeel 2017	503.303	167.768	167.768	167.768
Programmadeel 2018	814.187	271.396	271.396	271.396
	1.317.490	439.163	439.163	439.163
GGiD bouwkosten Finalist	2.169.972	723.324	723.324	723.324
totaal kosten	3.487.462	1.162.487	1.162.487	1.162.487
ontvangen overige deelnemers	-2.202.305	0	-1.064.930	-1.137.375
Totaal over te dragen	1.285.157	1.162.487	97.557	25.112

Daarnaast betreft dit werkzaamheden die uitgevoerd zijn in 2018, waarvan nog geen afrekening heeft plaatsgevonden voor een bedrag van €951.804.

Kruisposten

Kruisposten betreffen vooral transacties tussen kas en bank en komen voort uit het betalen met Pin-automaten en de afstorting van gelden naar de bank.

Specificatie van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen

De van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31 december 2017	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31 december 2018
ABP	-		-297	-297
Amersfoort	424	33.577	-424	33.577
Baarn	5.892	4.377	-5.892	4.377
Bunschoten	-	316	-	316
De Bilt	3.919	22.316	-2.222	24.012
De Ronde Venen	-	1.262	-	1.262
Div.gemeenten	11.970	-	-11.970	-
Eemnes	-	15.126	-	15.126
GGDGHOR	4.529	-	-4.529	-
Houten	1.682	1.540	-1.682	1.540
IJsselstein	8.231	316	-231	8.316
Leusden	77	-	-77	-
Lopik	-	1.312	-	1.312
Montfoort	-	631	-	631
Putten	-	5.115	-	5.115
Reclassering Nederlar	-	26.266	-	26.266
Renswoude	-	1.143	-	1.143
Rhenen	-	316	-	316
RIVM	298.190	571.405	-285.455	584.141
Soest	154	1.578	-154	1.578
Stichtse Vecht	10.154	947	-10.154	947
Utrecht	407.204	41.940	-407.204	41.940
Utrechtse Heuvelrug	770	316	-770	316
Veenendaal	54.879	-	-54.879	-0
Vijfheerenlanden	-	4.005	-	4.005
VWS	51.417	-	-51.417	-
VWS ZonMw	-	6.282	-	6.282
Woerden	-	7.351	-	7.351
Woudenberg	231	1.578	-231	1.578
Zeist	616	4.650	-616	4.650
ZonMw	-	18.740	-	18.740
Totaal generaal	**860.340**	**772.404**	**-838.205**	**794.539**

5.3 Reserves

Het verloop van de reserves is in onderstaand overzicht weergegeven.

Reserves

Omschrijving	Saldo 1 Januari 2018	Bestemming resultaat 2017	Bestemming resultaat 2018	Overige toevoeging	Onttrekking	Saldo 31 December 2018
Omschrijving						
A. Algemene reserve	-					-
- Publieke Gezondheid	903.154					903.154
- Reizigersadvisering	227.195					227.195
- Inspecties THZ	143.000					143.000
Totaal algemene reserves	*1.273.349*	*-*		*-*	*-*	*1.273.349*
B. Bestemmingsreserves						
Tekort afschrijvingen De Dreef Zeist	174.403					174.403
DDJGZ (GGID)	475.381				-184.622	290.759
Reserve DJI TBC	69.286					69.286
Monitor	-	116.513		37.500		154.013
Dekking loonkosten directie	-					-
Garantiesalarissen gemeente Utrecht	146.590				-21.700	124.890
Ombuigingsplan	500.000	-	-	350.000	-638.000	212.000
Totaal bestemmingsreserves	*1.365.660*	*116.513*	*-*	*387.500*	*-844.322*	*1.025.352*
Gerealiseerd resultaat	116.513	-116.513	1.218.565			1.218.565
Totaal generaal	**2.755.522**	**-**	**1.218.565**	**387.500**	**-844.322**	**3.517.266**

Onder "Bestemming resultaat 2018" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het huidige boekjaar. Onder "bestemming resultaat 2017" staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar.

Onderstaand volgt per reserve een korte toelichting:

Algemene reserve

Algemene reserve Publieke Gezondheid

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene tegenvallers binnen GGDrU. De reserve dient tenminste een omvang te hebben om de in euro's gekwantificeerde risico's af te dekken. Dit conform de geactualiseerde nota's 'Reserves en voorzieningen' en 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Conform de nota reserves en voorzieningen 2015-2018 is naast de algemene dekking voor bedrijfsrisico's een tweetal specifieke reserves aangehouden binnen de algemene reserve. Het betreft minimaal €227.195, 10% van de bate van de reizigersadvisering met als doel een buffer te vormen om onverwachte terugval in de omzet van het spreekuur van Reizigersadvisering (vaccinaties) te kunnen opvangen. Daarnaast een bedrag van €143.000 voor inspecties THZ met als doel om een buffer te vormen voor onverwachte terugval in de omzet van het aantal uit te voeren inspecties bij het product Technische Hygienezorg op te kunnen vangen.

Het saldo van de algemene reserve bedraagt ultimo 2018 €1.273.349.

Bestemmingsreserves

Tekortkoming afschrijving De Dreef
De vastgestelde afschrijvingstermijnen op het hoofdgebouw geven na 40 jaar een afschrijvingstekort te zien van €174.403. Bij de resultaatbestemming over 2005 is dit bedrag als bestemmingsreserve opgenomen op de balans. In 2018 hebben geen mutaties plaatsgevonden. Per 31 december 2018 bedraagt het saldo €174.403. Met ingang van 2017 is de afschrijving verhoogd met circa €32.000 zodat binnen de resterende afschrijvingstermijn volledig wordt afgeschreven. De middelen van deze bestemmingsreserve worden ingezet in het ombuigingsplan.

DDJGZ (GGID)
De bestemmingsreserve DDJGZ (GGID) is onder meer bedoeld ter dekking van de kosten voor de aansluiting Landelijk Schakelpunt en de aanbesteding GGID. Ten behoeve van de dekking van (niet te activeren) programma- en projectkosten voor de aanbesteding van een nieuw GGID (op weg naar GGD dossier) heeft een (begrote) onttrekking plaatsgevonden van €184.622. De werkelijke kosten liggen lager dan de begrote kosten (€395.000), als gevolg van de vertraging in de oplevering van het GGiD. Per 31 december 2018 bedraagt het saldo €290.759.

Reserve DJI TBC
De reserve is overgekomen vanuit de overdracht van de taken van de voormalige GG&GD Utrecht naar GGDrU.
Bij de vaststelling van het ombuigingsplan 2018-2021 heeft het algemeen bestuur besloten vanaf 2018 geen storting meer te laten plaatsvinden.
Per 31 december 2018 bedraagt het saldo €69.286.

Monitor
Vanuit de resultaatbestemming 2017 is een bedrag van €116.513 gestort in de reserve Monitor. Deze reserve is gevormd om volwassen monitor 1 keer in de 4 jaar te kunnen uitvoeren. In 2018 is ten laste van de exploitatie een storting van €37.500 gedaan. Daarmee is het saldo van de reserve per 31 december 2018 €154.013.

Dekking loonkosten directie
In zijn vergadering van 18 februari 2016 heeft het bestuur besloten een bestemmingsreserve te vormen van €215.000 voor de periode dat de DPG full time is aangesteld en er tegelijkertijd ook een fulltime adjunct directeur aanwezig was. Deze periode is begroot van 1 mei 1016 tot 1 april 2018.
Vanwege het vertrek van de adjunct directeur per 1 april 2017 is het resterende deel van de bestemmingsreserve in 2017 geheel ten gunste van de exploitatie 2017 vrijgevallen. Daarmee heeft de reserve geen saldo meer per 31 december 2017. Bij het voorstel voor resultaatbestemming 2018 zal worden voorgesteld deze reserve op te heffen.

Garantiekosten salarissen
Bij de overname van de medewerkers van GG&GD Utrecht zijn er enkele medewerkers overgekomen, waarvan het feitelijke salaris hoger was dan het reguliere salaris van GGDrU. In het overdrachtsdocument is afgesproken dat de meerkosten gedragen zouden worden door de gemeente Utrecht. Om van een jaarlijkse nacalculatie af te zijn, is in 2016 besloten de meerkosten voor een periode van tien jaar te kapitaliseren en dit bedrag éénmalig in rekening te brengen bij de gemeente Utrecht voor de periode vanaf 1 januari 2016. Dit betreft een bedrag van €190.000.
De garantiekosten over 2018 bedragen €21.700 en dit bedrag is ten gunste van de exploitatie gebracht. De reserve heeft daarmee een saldo per 31 december 2018 van €124.890.

Ombuigingsplan
Ten behoeve van de dekking van de benodigde intensiveringen bij GGDrU is een ombuigingsplan 2018-2021 opgesteld. In dit ombuigingsplan is een voorstel opgenomen over de dekking van de intensiveringen. Daartoe is het noodzakelijk dat in 2018 ten laste van de exploitatie een bedrag van €350.000 wordt gereserveerd (conform begroting). Ter dekking van de gemaakte intensiveringskosten is een bedrag van €638.000 onttrokken en ten gunste van de exploitatie gebracht. Daarmee heeft deze reserve per 31 december 2018 een omvang van €212.000.

Gerealiseerd resultaat
GGDrU heeft een positief resultaat van €1.218.565.

Bij de behandeling van de jaarstukken in het algemeen bestuur zal een separate notitie worden opgesteld, waarin een voorstel wordt gedaan voor de resultaatbestemming. De resultaatbestemming zal niet in de jaarstukken worden beschreven.

5.4 Voorzieningen

In onderstaand overzicht is het verloop van de voorzieningen weergegeven in 2018.
In de kolom "Vrijval" zijn de bedragen weergegeven, die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen.

Voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1 Januari 2018	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31 December 2018
1. Voorziening ter egalisering van kosten					
Groot onderhoud De Dreef (Zeist)	536.996	60.000		-11.789	585.207
Totaal voorziening ter egalisering van kosten	*536.996*	*60.000*	-	-11.789	*585.207*
3. Voorziening voor verplichtingen en risico's					
Logopedie	40.402	-		-10.348	30.055
Voorziening WW-uitkering 3e jaars 0,1%	0	18.399		-	18.399
Totaal voorziening voor verplichting en risico's	*40.402*	*18.399*	-	*-10.348*	*48.454*
Totalen	577.399	78.399	-	-22.137	633.661

Onderstaand volgt per voorziening een korte toelichting:

Voorziening groot onderhoud De Dreef (Zeist)
Vanaf 2015 wordt jaarlijks voor het gebouw aan De Dreef 5 te Zeist, dat eigendom is van GGDrU, een bedrag gedoteerd van €60.000. Dit bedrag is gebaseerd op het Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP) 2016-2025. Dit bedrag is ten laste van de exploitatie gebracht. In 2018 heeft een aanwending van €11.789 plaatsgevonden. Per 31 december 2018 bedraagt het saldo €585.207.

Logopedie
In 2012 is een voorziening opgenomen voor de frictiekosten logopedie, omdat steeds minder gemeenten gebruik maken van de keuzetaak 'Logopedie'. Per 1 augustus 2015 voert GGDrU deze taak niet meer uit. Deze voorziening dekt de lasten (de scholingskosten en de lasten van aanvullende uitkeringen) tot en met 31 maart 2021. De berekening is gemaakt op basis van het Sociaal Statuut, waarin wordt geïnvesteerd in toeleiding naar ander werk, binnen of buiten GGDrU.

In 2018 is voor een bedrag van €10.348 aan kosten ten laste van deze voorziening gebracht. Per 31 december 2018 bedraagt het saldo €30.055.
Geen rekening is gehouden met eventuele uitkeringslasten na 31 maart 2021. Deze uitkeringslasten bedragen maximaal circa €39.000.

Derde jaars WW
Conform de CAO gemeenten, hoofdstuk 10c, is een voorziening gevormd ter dekking van mogelijke aanspraak door ex medewerkers voor een uitkering derde jaar ww. Deze voorziening wordt opgebouwd door een inhouding van 0,1% op het salaris en salaris toelagen van medewerkers. Gebruik van deze regeling is vanwege de startdatum op 1 janauri 2016 dus daarmee (na twee jaar) 1 januari 2018. In 2018 is geen beroep gedaan op deze voorziening.

5.5 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

GGDrU heeft op 31 december 2018 de volgende langlopende schulden:

Vaste Schulden met een looptijd langer dan een jaar

Omschrijving	Saldo 1 Januari 2018	Toevoeging	Aflossing	Saldo 31 December 2018
Leningovereenkomst BNG 40.98.570	2.232.789	-	-108.553	2.124.236
Leningovereenkomst BNG 40.98.688	3.350.000	-	-	3.350.000
Leningovereenkomst BNG 40.76970.01	110.458	-	-26.070	84.388
Totalen	5.693.247	0	134.623-	5.558.624

	Rente%	Rente herziening		Aflossings verplichting 2019
Leningovereenkomst BNG 40.98.570	3,05%	2021		111.911
Leningovereenkomst BNG 40.98.688	2,89%	2024		0
Leningovereenkomst BNG 40.76970.01	3,85%	n.v.t.	geheel afgelost in 2021	27.074
Totaal aflossingsverplichting				138.985

Ter financiering van de aankoop van een kantoorpand aan de Dreef 5 te Zeist in 2004 zijn twee leningen bij de BNG Bank afgesloten. Op de leningen berust géén hypothecaire zekerheid.

De lening met nummer BNG 40.98.570 betreft een annuïtaire lening met een looptijd van 30 jaar tegen een rentepercentage van 3,05%. Het rentepercentage wordt in 2021 herzien. Het rentebestanddeel van deze lening dat betrekking heeft op 2018 bedraagt €66.590. In 2018 is voor een bedrag ter grootte van €108.553 afgelost.

De lening met nummer BNG 40.98.688 betreft een aflossingsvrije lening met een looptijd van 30 jaar tegen een rentepercentage van 2,89%. Het rentepercentage wordt in 2024 herzien. Het rentebestanddeel van deze lening dat betrekking heeft op 2018 bedraagt €96.815.

Ter financiering van de aankoop van een kantoorpand aan de Poststede 5 te Nieuwegein in 1991 is een lening bij de BNG Bank afgesloten.

De lening met nummer BNG 40.76970.01 betreft een annuïtaire lening met een looptijd van 30 jaar tegen een rentepercentage van 3,85%. De lening is per 31 mei 2021 in het geheel afgelost. Het rentebestanddeel van deze lening dat betrekking heeft op 2018 bedraagt €4.253. In 2018 is voor een bedrag ter grootte van €26.070 afgelost.

Totale rentelast 2018 bedraagt derhalve €167.658.

5.6 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Kortlopende schulden

Omschrijving	Saldo 31 December 2017	Saldo 31 December 2018
Overige schulden	3.648.973	4.717.534

De post Overige schulden is onderstaand nader gespecificeerd:

Netto vlottende schuldpositie

Omschrijving	Saldo 31 December 2017	Saldo 31 December 2018
Crediteuren	1.442.214	2.273.516
Fiscus	1.866.827	2.077.623
Pensioen/afdracht OP/NP	339.932	366.395
Door derden beklemde middelen	-	-
Totalen	3.648.973	4.717.534

Overige schulden

De post 'Overige schulden' per 31 december 2018 bestaat enerzijds uit facturen die via de crediteurenadministratie zijn geboekt.
De post 'Fiscus' heeft enerzijds betrekking op de af te dragen loonheffingen over periode 12/13 van 2018 en anderzijds de af te dragen omzetbelasting van het laatste kwartaal van 2018. Dit wordt in de maand januari 2019 afgewikkeld.
De post Pensioen/afdracht OP/NP heeft betrekking op de af te dragen pensioenpremie en nabestaandenpensioen naar aanleiding van de salarisrun van december 2018 en de correctierun in januari 2019. Dit wordt in de maand januari 2019 afgewikkeld.

5.7 Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt.

Overlopende passiva

Omschrijving	Saldo 31 December 2017	Saldo 31 December 2018
Overlopende passiva verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	725.266	1.156.554
Overlopende passiva opgenomen van de van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen en (vooruit)ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Het Rijk	141.944	132.729
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.036.056	955.815
Totalen	1.903.266	2.245.098

De overlopende passiva opgenomen van de van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen en (vooruit) ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking vooruit ontvangen bedragen, zijn opgenomen in onderstaande tabel. Daarbij is per overheidslichaam de totale positie weergegeven. Op verzoek is per overheidslichaam een specificatie aanwezig.

Naam	Saldo 31 december 2017	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31 december 2018
ABP	-	500	-	500
Amersfoort	176.003	69.474	-61.805	183.673
Baarn	15.440	6.222	-6.009	15.653
Bunnik	9.018	5.242	-3.663	10.598
Bunschoten	12.848	1.165	-5.531	8.481
De Bilt	131.984	4.966	-82.396	54.554
De Ronde Venen	34.756	29.250	-19.291	44.715
Eemnes	5.700	654	-2.316	4.038
GGD Hollands Midden	27.244	-	-27.244	-
Houten	30.877	19.140	-12.747	37.271
IJsselstein	39.113	18.813	-26.221	31.705
Leusden	24.352	7.043	-13.729	17.666
Lopik	9.305	5.230	-4.009	10.525
Montfoort	8.709	27.090	-3.745	32.055
Nieuwegein	42.783	23.673	-17.699	48.758
Oudewater	6.214	13.570	-2.679	17.105
PGVN	-	923	-	923
Renswoude	4.106	25	-2.456	1.676
Rhenen	14.767	3.786	-7.837	10.716
RIVM	15.854	17.144	-15.854	17.144
RVO	-	5.624	-	5.624
Soest	41.682	28.851	-23.703	46.831
Stichtse Vecht	48.598	34.759	-24.811	58.546
Utrecht	126.209	21.732	-43.146	104.795
Utrechtse Heuvelrug	71.941	20.784	-11.422	81.304
Veenendaal	49.121	1.609	-24.972	25.758
Vianen	11.720	1.135	-5.100	7.755
VWS	126.090	5.000	-126.090	5.000
Wijk bij Duurstede	14.105	2.842	-5.723	11.224
Woerden	31.999	25.005	-13.647	43.358
Woudenberg	8.511	8.475	-3.342	13.645
Zeist	38.950	8.547	-15.507	31.991
ZonMw	-	104.962	-	104.962
Totaal	1.178.001	523.237	-612.693	1.088.545

Niet uit de balans blijkende financiële verplichtingen

GGDrU is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste verplichtingen:

- Huurcontracten: verschuldigde huurpenningen onroerend goed volgens contract na ultimo 2018	€ 6.951.000
- Kopieerapparatuur: verschuldigde leasekosten kopieermachines volgens contract na ultimo 2018	€ 89.200
De leasetermijnen van alle kopieermachines zijn met 1 jaar verlengd en lopen eind 2019 af.	
- Bankgaranties op huurpanden	€ 32.300
- Schatting contante waarde saldo niet opgenomen vakantiedagen (uren x gemiddeld uurloon)	€ 1.192.000
- Voor het realiseren van het GGiD staan in totaliteit voor € 3.184.000 aangegane verplichtingen open. Hiervan is reeds een bedrag van € 599.000 in rekening gebracht. Per saldo resteert een verplichting van 2.586.000. Aandeel van GGDrU hierin is 1/3 deel	€ 862.000

De belangrijkste verplichting betreft het huurcontract voor gebruik van de ruimte in het Stadskantoor te Utrecht, zijnde € 2.849.000 met van een looptijd tot 1 oktober 2024.

Kredietafspraken bank
Voor het dagelijks betalingsverkeer wordt gebruik gemaakt van de Rabobank Utrechtse Heuvelrug. Vanaf december 2013 neemt GGDrU ook deel aan het schatkistbankieren. Gezien de huidige stand van het schatkistbankieren is de kredietlimiet bij de Rabobank op nul gesteld.

5.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening waren geen relevante gebeurtenissen na balansdatum bekend, die zouden moeten worden verwerkt in het jaarresultaat.

5.9 Garantstelling

GGDrU heeft geen garantstellingen.

6. Overige gegevens

6.1 Resultaatbestemming

In de vergadering van het dagelijks bestuur van 11 maart 2019 en het algemeen bestuur van 27 maart 2019 zal een besluit worden genomen over de bestemming van het positieve resultaat over 2018.
Hiervoor wordt een separate notitie opgesteld, waarin een voorstel wordt gedaan voor de resultaatbestemming. De resultaatbestemming wordt niet in de jaarstukken beschreven.

6.2 SISA bijlage 2018

H3 Seksualiteitscoördinatie- en Hulpverlenimg + aanvullende curatieve SOA bestrijding

Doelgroep: Gemeenten
Relevante Wet en Regelgeving:

- Subsidieregeling publieke gezondheid : 6. Seksuele gezondheid

L1 Jong Leren Eten-Uitkeringen

Doelstelling:
In Nederland bestaan actieve programma's voor gezonde en duurzame voeding en educatie daarover. Het beleidsprogramma Jong Leren Eten (JLE) gaat deze ontwikkeling ondersteunen én verbinden. Hiervoor is een netwerk van JLE makelaars actief.

Relevante Wet en Regelgeving:

- Financiële Verhoudingswet artikel 17, tweede lid
- Algemene Wet Bestuursrecht artikel 4.23 derde lid, onderdeel d

<u>Specificatie 2018</u>

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

VWS	**H3**	**Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding** **Subsidieregeling publieke gezondheid** **Gemeenten**	Aantal consulten (jaar T) seksualiteitshulpverlening in het verzorgingsgebied. *Aard controle D1* *Indicatornummer: H3 / 01*	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle D1* *Indicatornummer: H3 / 02*	Aantal SOA-onderzoeken (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle D1* *Indicatornummer: H3 / 03*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: H3 / 04*	Stand Egalisatiereserve per 31 december (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: H3 / 05*	
			104	1.066	5.598	€ 1.731.868	€ 0	
LNV	**L1**	**Jong Leren Eten-uitkeringen**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: L1 / 01*					
			€ 54.376					

7. Overige toelichtingen op de jaarrekening

7.1 Taakvelden

Bedragen x € 1.000	Jaarrekening 2018		
	Lasten	Baten	Saldo
0.0 Bestuur en ondersteuning			
0.1 Bestuur	86	-	-86
0.4 Overhead	9.721	-	-9.721
0.5 Treasury	-0	-	0
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
0.11 Resultaat van de rekening va	1.219	-	-1.219
Subtotaal	11.026	-	-11.026
1.0 Veiligheid			
1.2 Doodschouw (niet natuurlijk)	200	252	51
Subtotaal	200	252	51
6.0 Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticip	1.016	1.510	495
Subtotaal	1.016	1.510	495
7.0 Volksgezondheid en milieu			
7.1 Volksgezondheid	31.512	41.940	10.428
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	200	252	51
Subtotaal	31.712	42.191	10.480
Totaal	43.954	43.953	-0

7.2 Kerngegevens

Gegevens per 1 januari		Rekening 2016	Rekening 2017	Rekening 2018
Aantal inwoners als basis in GR		1.263.572	1.273.613	1.284.504
Oppervlakte regio in ha		144.915	144.915	144.915
Exploitatielasten (excl. mutaties reserves)		41.197.948	41.111.457	42.347.000
Netto personeelslasten (eigen personeel)		28.242.320	28.420.074	29.936.726
Investeringen		754.779	1.191.939	1.815.174
Boekwaarde investeringen	Immateriële vaste activa	0	0	0
	Materiële vaste activa	7.890.201	8.474.682	9.538.625
	Financiële vaste activa	22.988	18.900	18.900
Algemene reserves		1.104.907	1.273.349	1.273.349
Bestemmingsreserves		1.354.884	1.365.660	1.025.352
Voorzieningen		797.487	577.399	633.661
Langlopende schulden		5.823.647	5.693.247	5.558.624
Rentepercentage interne financiering		0,00%	0,00%	0,00%
Formatie op 31 december (fte's)		434,8	434,7	435,0

7.3 Gemeenschappelijke regeling

De gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht is gedurende 2018 aangegaan door 26 gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.

Per 1 januari 2019 zijn de gemeente Leerdam, Zederik en Vianen opgegaan in de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden binnen de provincie Utrecht. Tot 1 januari 2019 maakten de gemeente Leerdam en Zederik onderdeel uit van de provincie Zuid-Holland.

Het Algemeen Bestuur van GGDrU bestaat per 31 december 2018 uit:

Gemeente	Voorl.	Naam
Amersfoort	M.	Tigelaar
Baarn	M.	de Koning
De Bilt	M.	Bakker
Bunnik	J.J.	Eijbersen
Bunschoten	A.	Kok
Eemnes	S.	Lankreijer
Houten	J.	Smit
Leusden	P.	Kiel
Lopik	J.R.C.	van Everdingen
Montfoort	J.	Rensen
Nieuwegein	J.	Kuiper
Oudewater	W.	Kok
Renswoude	A.	Wijs
Rhenen	S.J.H.M.	Veldboer
De Ronde Venen	M.	Becker
Soest	E.F.	van Aalst-Veldman
Stichtse Vecht	H.	Veneklaas
Utrecht	V.	Everhardt
Utrechtse Heuvelrug	H.	Waaldijk
Veenendaal	M.	Beek
Vianen	M.F.M.	Verweij
Woerden	A.	Noordhoek
Woudenberg	M.	Treep
Wijk bij Duurstede	W.	Kosterman
IJsselstein	B.	Roks
Zeist	M.C.M.	Fluitman

7.4 Afkortingenlijst

ABR	Antibioticaresistentie
AGZ/GBE:	Algemene Gezondheidszorg/Gezondheidsbevordering, Beleidsadvisering en Epidemiologie
APG:	Algemene Publieke Gezondheid
Arts M&G:	Arts Maatschappij en Gezondheid
ASG:	Aanvullende subsidie Seksuele Gezondheid
BBV:	Besluit begroting en verantwoording
Burap:	Bestuurlijke rapportage
BO:	Basisonderwijs
BRMO:	Bijzonder Resistent Micro-organisme
CIb:	Centrum Infectieziektebestrijding
CJG:	Centrum voor Jeugd en gezin
COA	Centraal Opvang Asielzoekers
COI:	Contactmoment op indicatie
CPa:	Centering Parenting
GGID:	Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg
DJI:	Dienst Justitiële Inrichtingen
DPG:	Directeur Publieke Gezondheid
DVO:	Dienstverleningsovereenkomst
GG&GD:	Gemeentelijke Geneeskundige & Gezondheidsdienst (gemeente Utrecht)
GGZ:	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio
HG	Huiselijk Geweld
HKZ:	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
ITIL	Information Technology Infrastructure Library
IVVU:	Instellingen voor Verpleging en Verzorging in Utrecht
IGZ:	Inspectie voor de Gezondheidszorg
IZB:	Infectieziektenbestrijding
JGZ:	Jeugdgezondheidszorg
KM	Kinder Mishandeling
KNMG:	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering van de geneeskunst
LCHV:	Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid
LPK	Landelijk Professioneel Kader
LTBI	Latent Tuberculosis Infection
MBZO	Meldpunt Bijzondere Zorg en Overlast
MMK:	Medische Milieukunde
MJOP:	Meerjaren onderhoudsplan
NHS	Neotale Hielprik Screening
NODO(K)	Nader Onderzoek Doodsoorzak (Kinderen)
NVWA:	Nederlandse Voedsel- en Waren autoriteit
NZA:	Nederlandse Zorg autoriteit
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PGJ:	Publieke gezondheid Jeugd
PURA	Publieke Gezondheid Referentie Architectuur
ROC:	Regionaal opleidingscentrum
RI&E:	Risico-inventarisatie en Evaluatie
RIVM:	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
TBC:	Tuberculosebestrijding
THZ:	Technische Hygiëne Zorg
UMCU:	Universitair Medisch Centrum Utrecht
VGV:	Vrouwelijke Genitale Verminking
VIC:	Verbijzonderde Interne Controle
VO:	Voortgezet onderwijs

WABM:	Werkgeversaansprakelijkheidsverzekering Bestuurders Motorrijtuigen
Wgr:	Wet gemeenschappelijke regelingen
WHP	Woon Hygiënische Problematiek
Wpg:	Wet publieke gezondheid
Wmo:	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wet fido:	Wet financiering decentrale overheden
WNT:	Wet normering topinkomens

GGD regio Utrecht
Postbus 51
3700 AB Zeist

T 030 608 608 6
E info@ggdru.nl
I www.ggdru.nl

Uitgave
© GGD regio Utrecht
maart 2019

GGD
regio Utrecht